

Aabenraa Kommune
Digital annonce

**Plan, Teknik & Miljø
Miljø**

Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf.: 7376 7676

Dato: 21-08-2025
Sagsnr.: 25/8411
Dok.løbenr.: 230138/25

Kontakt: Tina Ketelsen
Direkte tlf.: 7376 7864
E-mail: tket@aabenraa.dk

**Høring af udkast til miljøgodkendelse af husdyrbruget på Ny Boskovvej 9,
6372 Bylderup-Bov**

Aabenraa Kommune har udarbejdet et udkast til miljøgodkendelse af husdyrbruget på Ny Boskovvej 9, 6372 Bylderup-Bov, matr.nr. 3 og 650 - Bov, Burkal.

Jf. husdyrbrugloven¹ kan miljøgodkendelsen først meddeles efter at naboer, andre berørte, samt dem der har anmodet om det, har haft udkast til miljøgodkendelsen i høring i mindst 30 dage.

Hvis du har kommentarer til udkastet til miljøgodkendelsen, skal du indsende dem senest den 25. september 2025.

Du kan sende eventuelle kommentarer til Aabenraa Kommune, Team Miljø, Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa eller til landbrug@aabenraa.dk.

Relevante bemærkninger bliver indsat i afgørelsen om miljøgodkendelse på ejendommen.

Du er velkommen til at kontakte Team Miljø enten pr. e-mail landbrug@aabenraa.dk eller pr. tlf. 7376 7864, hvis du har spørgsmål.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer

Udkast

Miljøgodkendelse af husdyrbruget på Ny Boskovvej 9, 6372 Bylderup-Bov

§ 16 a, stk. 1

Lovbekendtgørelse nr. 520
af 1. maj 2019 om
husdyrbrug og anvendelse af
gødning m.v. med senere
ændringer

Godkendelsesdato:

XX. XXXX 20XX

Aabenraa Kommune

Plan, Teknik & Miljø
Team Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf. 73 76 76 76

Baggrund og læsevejledning

Kommunens afgørelse, vilkår der gælder for husdyrbruget samt de generelle juridiske forhold omkring afgørelsen, herunder klagevejledningen, og bilag kan læses i kapitel A, B, C og D.

Som følge af VVM-direktivet skal der ved ansøgning om miljøgodkendelse foretages en miljøkonsekvensvurdering, der er en proces, som bl.a. indebærer krav om inddragelse af offentligheden og udarbejdelse af en miljøkonsekvensrapport. Selve miljøkonsekvensrapporten kan læses i kapitel E. Kommunen skal stille de vilkår, der vurderes at være nødvendige for at sikre, at husdyrbruget ikke får væsentlig virkning på miljøet.

Husdyrbruget på Ny Boskovvej 9, 6372 Bylderup-Bov har en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år. Det har dermed en størrelse, der lovgivningsmæssigt er defineret som intensiv husdyrproduktion, der er VVM-pligtigt. Ansøgeren har ansvaret for at udarbejde miljøkonsekvensrapporten, og at miljøkonsekvensvurderingen er fuldstændig og af tilstrækkelig høj kvalitet i forhold til oplysninger om husdyrbruget og vurderinger af miljøpåvirkningerne. Den vedlagte miljøkonsekvensrapport er et resultat af dialog imellem ansøger og Aabenraa Kommune i forbindelse med sagsbehandlingen. Miljøkonsekvensrapporten danner grundlag for kommunens afgørelse og de stillede vilkår.

Indholdsfortegnelse

A. Afgørelse	6
Dispensationer	8
Baggrund og særkender for afgørelsen	9
Historik	9
Ansøgning	9
Landskabelige værdier og særkender	9
Erhvervsmæssigt nødvendigt	10
Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav	11
Natur	11
Jord, grundvand og overfladevand	13
Lugtgener	14
Øvrige emissioner og gener	14
Bedste tilgængelig teknik (BAT)	15
Øvrige krav	16
Samlet vurdering	17
Lovgrundlag	17
Udnyttelsesfrist	18
Revurdering af miljøgodkendelsen	18
Retsbeskyttelse	18
Ophævelse af eksisterende godkendelse	18
Andre tilladelser og dispensationer	18
B. Vilkår for husdyrbruget	19
Afgørelse	19
Indretning og drift	19
Lugt	21
Øvrige emissioner og gener	21
Bedste tilgængelige teknik (BAT)	22
Jord, grundvand og overfladevand	22
Egenkontrol	23
Beredskabsplan	24
C. Offentlighed og klagevejledning	25
Annoncering	25
Naboorientering og partshøring	25
Annoncering og afgørelse	25
Klagevejledning	25
D. Kommunens bilag	27
Lugtkonsekvenszonen	27
E. Miljøkonsekvensrapport	28

Datablad

Husdyrbrugets adresse: Ny Boskovvej 9, 6372 Bylderup-Bov

Ansøger: Wouter Ham

Ansøgers CVR-nummer: 42155179

Godkendelsesmyndighed: Aabenraa Kommune

Godkendelsesdato: **XX**

Sagsbehandler: Maja Hauchrog Vink

Kvalitetssikring: Laura Klaver

Ansøgningsmateriale: Louise H. Riemann, LHN

Sagsnr.: 25/8411

Kortmateriale: Aabenraa Kommune, Geodatastyrelsen og Styrelsen for Dataforsyning og effektivisering, Skærmkort, WMS – tjeneste.

Lovgrundlag: Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbrugloven).

A. Afgørelse

Aabenraa Kommune meddeler miljøgodkendelse efter husdyrbruglovens § 16 a, stk. 1 til husdyrbruget på Ny Boskovvej 9, 6372 Bylderup-Bov, matr.nr. 3 og 650, Bov, Burkal til malkekvægproduktion med de stillede vilkår. Miljøgodkendelsen omfatter hele husdyrbruget. Det vil sige både de eksisterende og nye anlæg.

Der godkendes følgende stalde og produktionsarealer:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
A1. Kostald	Alle kvæg Dybstrøelse	3.110	230
	Alle kvæg Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)		1.760
B. Lade/ungdyrsstald	Alle kvæg Dybstrøelse	1.063	735
	Alle kvæg Dybstrøelse		265
C. Gammel kostald	Alle kvæg Dybstrøelse	674	134
	Alle kvæg Dybstrøelse		306
D2. Ny kalveplads	Kalve, (under 6 mdr.) Dybstrøelse	640	300
E1. Ny stald	Alle kvæg Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	1.313	1.000
I alt			4.730

Der godkendes følgende gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg:

- Eksisterende gyllebeholder på 1.530 m³ med 499 m² overfladeareal
- Eksisterende gyllebeholder på 3.215 m³ med 726 m² overfladeareal
- Eksisterende gyllebeholder på 603 m³ med 141 m² overfladeareal
- Ny gyllebeholder med mulighed for teltoverdækning på 4.000 m³ med 1.077 m² overfladeareal. Teltoverdækningen er et lovkrav såfremt gyllebeholderen anvendes til flydende husdyrgødning bestående helt eller delvist af gødning fra svin eller kødædende pelsdyr, da gyllebeholderen ligger mindre end 300 m fra nabobeboelsen på Ny Boskovvej 5, jf. husdyrgødningsbekendtgørelsens § 21, stk. 3.
- Eksisterende møddingsplads på 240 m²
- Eksisterende plansiloanlæg med lovliggørelse af udvidelse på i alt ca. 4.450 m² inkl. randzoner og køreareal
- Ny ensilageplads på i alt ca. 1.845 m² inkl. randzoner og kørearealer

Øvrige anlæg:

- Eksisterende opsamlingsbeholder til ensilagesaft, ca. 30 m³
- Ny opsamlingsbeholder til ensilagesaft, ca. 30 m³
- Fire eksisterende fodersiloer med højde på 12 m
- To eksisterende fodersiloer med højde på 8 m
- Eksisterende foderlade på ca. 400 m²
- Eksisterende maskinhus på ca. 570 m²
- Eksisterende servicebygning på ca. 100 m² syd for 'A1. Kostald'

De godkendte staldanlæg kan med denne miljøgodkendelse udnyttes fuldt ud inden for grænserne for dyrevelfærdsreglerne. Se en oversigt over stalddene i Figur 1.

Figur 1. Oversigt over stalde, anmeldelsespligtige anlæg samt gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg.

Dispensationer

Afstandskravet til søer større end 100 m² er for gyllebeholdere, jf. husdyrbruglovens § 8, stk. 2, på 100 meter. Den nye gyllebeholder ønskes etableret ca. 87 meter syd for den nærmeste § 3 beskyttede sø, som er beliggende på matr.nr. 677 Bov, Burkal.

Udvidelsen af det eksisterende plansiloanlæg er beliggende ca. 18 m syd for skelet til matr.nr. 29 Bov, Burkal, og overholder derved ikke afstandskravet på 30 m til naboskel jf. husdyrbruglovens § 8, stk. 1, nr. 7.

De eksisterende stalde 'B. Lade/ungdyrsstald' og 'C. Gammel kostald' ændres på sådan vis, at husdyrbruglovens §§ 6-7 finder anvendelse på staldene. 'B. Lade/ungdyrsstald' er placeret 0 m vest for den private fællesvej på matr.nr. 701 Bov, Burkal, samt ca. 4,5 m fra Ny Boskovvej. 'C. Gammel kostald' er placeret ca. 8,5 m fra Ny Boskovvej. Staldene overholder derved ikke husdyrbruglovens afstandskrav på 15 m til offentlig vej og privat fællesvej, jf. lovens § 8, stk. 1, nr. 4.

Ansøger har derfor søgt om dispensation for afstandskravene i ovenstående forhold.

Aabenraa Kommunes Landskab og Natur gruppe er blevet hørt, om de havde bemærkninger til dispensationsansøgningen for gyllebeholderen. Landskab og Natur gruppen har ikke bemærkninger til ansøgningen om dispensation, da gyllebeholderen er beliggende lavere end søen, så hvis der skulle ske et udslip af gylle, vil gyllen ikke kunne løbe til søen. Alternative placeringer af gyllebeholderen er på matr.nr. 3- bov, Burkal langs den sydlige side af Ny Boskovvej eller vest for bebyggelsen på samme matrikel. Placeringen vest for bebyggelsen vil medføre, at beholderen placeres indenfor afstandskravet til et åbent vandløb og/eller en anden § 3 beskyttet sø. Placeringen syd for Ny Boskovvej vil medføre, at beholderen ikke er i tilknytning til de eksisterende anlæg, og at rørføring mellem beholderen og ejendommens andre anlæg ikke er mulig. Disse placeringer vurderes derfor ikke at være mulige alternativer. Aabenraa Kommune meddeler derfor med hjemmel i husdyrbruglovens 9, stk. 3 dispensation for afstandskraven i husdyrbruglovens § 8, stk. 2, så nye gyllebeholder kan placeres ca. 87 meter syd for søen.

Matr.nr. 29 Bov, Burkal består af en nedlagt jernbane, og der findes derfor ingen beboelse eller aktivitet sted på matriklen. Udvidelsen af den eksisterende plansilo indenfor 30 m af naboskellet, vurderes derved ikke at give anledning til øgede eller væsentlige gener.

Aabenraa Kommune meddeler derfor med hjemmel i husdyrbruglovens 9, stk. 3 dispensation for afstandskraven i husdyrbruglovens § 8, stk. 1, nr. 7, så den etablerede udvidelse af ensilagepladsen lovliggøres.

Da ændringerne i 'B. Lade/ungdyrsstald' og 'C. Gammel kostald' udelukkende sker inde i de eksisterende bygninger, vurderes ændringerne ikke forårsage en væsentlig påvirkning af den private fællesvej på matr.nr. 701 Bov, Burkal eller Ny Boskovvej. Alternativet vil være at etablere nye staldbygninger længere væk fra vejen, hvilket ikke vurderes at være en proportional løsning, sammenlignet med udnyttelsen af eksisterende staldbygninger. Aabenraa Kommune meddeler derfor med hjemmel i husdyrbruglovens 9, stk. 3 dispensation for afstandskraven i husdyrbruglovens § 8, stk. 1, nr. 4. Derved kan de ansøgte ændringer i 'B. Lade/ungdyrsstald' og 'C. Gammel kostald' udføres i de eksisterende bygninger.

Baggrund og særkender for afgørelsen

Aabenraa Kommune meddeler miljøgodkendelsen, da det vurderes, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedst tilgængelige teknik. Det vurderes, at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne. Aabenraa Kommune vurderer, at miljøgodkendelsen med de stillede vilkår for lokalisering, indretning og drift af husdyrbruget sikrer, at husdyrbruget ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet eller andre væsentlige gener.

Historik

Den 4. september 2013 meddelte Aabenraa Kommune miljøgodkendelse til Ny Boskovvej 9, 6372 Bylderup-Bov. Der blev meddelt miljøgodkendelse i 2 etaper til 237 malkekøer, 180 kvier (6 - 25,5 mdr.), 80 ungtyre (220 - 440 kg) og 167 kalve (0 - 6 mdr. og 40-220 kg), svarende til 455,22 DE efter dagældende omregningsfaktorer. Etape 1 omfattede udvidelse af dyreholdet i eksisterende anlæg, samt etablering af et plansiloanlæg. Etape 2 omfattede samme dyrehold, etablering af kalveplads, ungdyrstald og gyllebeholder. Etape 2 er ikke blevet udnyttet.

I 2021 accepterede Aabenraa Kommune anmeldelser om etablering af et nyt plansiloanlæg, bestående af 4 siloer, med tilhørende opsamlingsbeholder samt fire kornsiloer. Ved etablering af de anmeldte anlæg, blev to plansiloer ca. 15 m længere end anmeldt. Disse lovliggøres med denne miljøgodkendelse.

Ansøgning

Aabenraa Kommune har den 16. marts 2025 modtaget en ansøgning om miljøgodkendelse til husdyrbruget på Ny Boskovvej 9, 6372 Bylderup-Bov. Ansøger ønsker at bygge en ny kviestald, kalveplads, gyllebeholder og ensilageplads med tilhørende opsamlingsbeholder. Derudover udvides produktionsarealet i den eksisterende stald 'B. Lade/ungdyrstald' og et spalteareal i 'C. Gammel kostald' omlægges til dybstrøelse. Samtlige produktionsarealer, med undtagelse af kalvepladsen, godkendes til flexgruppen "Alle kvæg".

Denne godkendelse er baseret på de oplysninger, der er redegjort for i miljøkonsekvensrapporten, skema 248 640, version 5 og miljøkonsekvensrapporten i kapitel E.

Landskabelige værdier og særkender

Nybyggeri og placering af anlæg

Husdyrbruget er beliggende i landzone ca. 1,7 km vest for Bylderup-Bov i landskabskarakterområdet 'Ålandet'.

Landskabet er kendetegnet ved et jævnt og lavtliggende terræn, hvor flere mindre ådale er eroderet ned i terrænet i et langstrakt, øst-vest gående forløb. Landskabet er et karakteristisk landbrugslandskab, hvor de dyrkede marker afgrænses af et netværk af parallelle hegn samt store og middelstore plantager. Langs de mange åer er landskabet præget af afgræssede enge, hvilket er med til at skabe en variation i det landbrugsdominerede landskab.

Landskabet rummer desuden flere store moseområder som er med til at afspejle landskabets oprindelse inden opdyrkningen fandt sted.

Den forholdsvis tætte bevoksningsstruktur er med til at skabe et transparent, stedvis lukket, landskab, hvor særligt de mange plantager skaber en ramme om landskabet.

Nyt landbrugsbyggeri, eller andet større byggeri, i det åbne land bør indpasse sig landskabets karaktergivende strukturer, der tegnes af både veje, bebyggelse og hegn. Byggeriet bør ligeledes tilpasses den eksisterende bebyggelse, hvad angår skala, form og materialer, således at den samlede bebyggelse fremstår harmonisk i landskabet.

De ansøgte anlæg vil opleves naturligt som havende tilknytning til den eksisterende bygningsmasse, og opføres i samme farver og materialer som det bestående. Højden af de ansøgte anlæg vil ikke overstige højden af de eksisterende.

Med den valgte placering, materiale- og farvevalg og den eksisterende beplantning, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte vil kunne integreres i landskabet, uden væsentlig visuel ændring af områdets karakter, samt at det samlede bygningsanlæg vil fremstå som én samlet enhed. Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at stald og gyllebeholder skal opføres i materialer og farvevalg som eksisterende bygninger, således at byggeriet fremstår ensartet.

Bygge- og beskyttelseslinjer og kommunalplaner

Bygge- og beskyttelseslinjer:

Husdyrbruget er ikke beliggende indenfor bygge- og beskyttelseslinjer.

Kommuneplanområder

Husdyrbruget er beliggende helt eller delvist indenfor udpegningerne 'Værdifulde geologiske områder' og 'Større sammenhængende landskaber', samtlige nye anlæg er beliggende indenfor begge udpegninger.

I udpegningerne skal etablering af nødvendige større anlæg udformes under hensyn til værdierne i det omgivende landskab og geologiske landskabstræk.

De nye anlæg placeres alle i tæt tilknytning til den eksisterende bygningsmasse og vil ikke overstige den maksimale højde heraf, yderligere etableres de nye anlæg i samme farver og materialer som det eksisterende.

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund heraf, at etablering af de ansøgte anlæg ikke er i strid med de landskabelige interesser og kommuneplanens retningslinjer, samt at anlæggene ikke har en væsentlig påvirkning på det omgivende landskab.

Grænseoverskridende virkninger

Husdyrbruget er beliggende ca. 7,5 km fra landegrænsen til Tyskland. Grundet afstanden til Tyskland vurderer Aabenraa Kommune, at husdyrbruget ikke vil medføre grænseoverskridende virkninger.

Erhvervsmæssigt nødvendigt

Af miljøkonsekvensrapporten fremgår det, at det ansøgte medfører, at ejendommen kan følge med den lovmæssige og strukturelle udvikling i dansk landbrug, og samtidig optimere produktionen og udbyttet heraf. Flere af husdyrbrugets eksisterende stalde lever ikke op til kravene i bekendtgørelsen om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af kvæg¹ som træder i kraft i løbet af de næste 10 år. Etablering af en ny gyllebeholder og en ny ensilageplads er nødvendig for at sikre tilstrækkelig opbevaringskapacitet til henholdsvis husdyrgødning og ensilage i forbindelse med udvidelsen.

Yderligere vil en godkendelse af staldenes produktionsarealer, i stedet for antal dyr, gøre det muligt at udnytte staldanlægget optimalt, og ejendommens indtjeningsmuligheder optimeres dermed.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1317 af 28. november 2024 om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af kvæg

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund heraf, at etableringen af de nye anlæg, samt ændringerne i de eksisterende stalde, er erhvervsmæssig nødvendig for at fremtidssikre husdyrbruget.

Begrundelse for de stillede vilkår og øvrige krav

Natur

Ammoniakfølsom natur

For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod en tilstandsændring forårsaget af næringsberigelse, der overskrider naturens tålegrænse, må den luftbårne ammoniakdeposition fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 7 i husdyrbrugloven ikke overstige fastlagte beskyttelsesniveauer, som kan findes i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3 punkt D.

De naturområder, som er omfattet af § 7 i husdyrbrugloven, er inddelt i tre kategorier efter deres ammoniakfølsomhed jf. nedenstående tabel.

Tabel 1. Tabel over ammoniakfølsom natur der er beskyttet efter husdyrbruglovens § 7.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder.	Maks totaldeposition afhængig af antal øvrige husdyrbrug i nærheden: 0,2 kg N/ha/år ved > 1 øvrige husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 øvrigt husdyrbrug 0,7 kg N/ha/år ved 0 øvrige husdyrbrug
Kategori 2. Ammoniakfølsomme naturtyper beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder, i form af højmoser, lobeliesøer, heder >10 ha og overdrev >2,5 ha.	Maks totaldeposition på 1,0 kg N/ha/år.
Kategori 3. Heder, moser og overdrev, der er omfattet af § 3 i naturbeskyttelsesloven og ammoniakfølsomme skove større end 0,5 ha.	Maks merdeposition på 1,0 kg N/ha/år. Kommunen kan ved en konkret vurdering tillade en merdeposition på >1,0 kg N/ha/år indenfor de angivne tålegrænser ² , men kan ikke stille krav om merdeposition på <1,0 kg N/ha/år.

Det fremgår af husdyrbruglovens regelsæt, at beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, som udgangspunkt er tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivsforpligtelserne.

Tabel 2. Ammoniakdepositionen til nærliggende ammoniakfølsom natur, der er beskyttet efter husdyrbruglovens § 7.

Naturpunkt	Kategori	Merdeposition kg N/ha/år	Totaldeposition kg N/ha/år
Overdrev S	1	0	0
Habitat natur NV	1	0	0
Overdrev SØ	1	0	0
Overdrev NØ	2	0	0
Mose NØ	3	0,1	0,2
Mose V	3	0,1	0,2
Overdrev SØ	3	0	0,1

² Notat fra DCE – National Center for Miljø og Energi af den 15. marts 2024 om opdatering af empirisk baserede tålegrænser

Da husdyrbruglovens depositionsgrænser til ammoniakfølsom natur er overholdt for det ansøgte, vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke vil forekomme tilstandsændringer i disse naturarealer.

Beskyttet natur

Der findes flere § 3 beskyttede søer nær husdyrbruget som modtager en forøget ammoniakdeposition som følge af det ansøgte. Tre af disse modtager over 1 kg N/ha/år, se Tabel 3. Søerne 'Sø N', 'Sø V' og 'Sø NV' modtager en merdeposition af ammoniak på 1,1-2,7 kg N/ha/år samt total deposition på 6,4-5,3 kg N/ha/år.

Søerne er beliggende på marker med landbrugsdrift. Aabenraa Kommune vurderer derfor, at det ikke er relevant at sætte en øvre tålegrænse for den atmosfæriske ammoniakdeposition, da søen modtager et langt større bidrag via tilstrømning fra de omkringliggende arealer. Aabenraa Kommune vurderer, at merdepositionen ikke medfører en tilstandsændring i søen.

Da merdepositionen for de resterende § 3-naturarealer ikke overstiger 1 kg N/ha/år, hvorved der ikke forventes tilstandsændringer i ammoniakfølsom natur som følge af atmosfærisk deposition, vurderer Aabenraa Kommune, at det ansøgte ikke medfører tilstandsændringer i beskyttet natur.

Tabel 3. Ammoniakdepositionen til nærliggende naturområder, der er beskyttet efter naturbeskyttelseslovens § 3.

Naturpunkt	Merdeposition kg N/ha/år	Totaldeposition kg N/ha/år
Sø N	2,7	6,4
Sø V	1,7	6,0
Sø NV	1,1	5,3
Sø NØ	1,0	1,9
Sø NV 2	0,4	1,4
Sø SV	0,1	0,3
§ 3 Eng	0,0	0,1

Fredede områder & kommunalplaner

Flere af husdyrbrugets eksisterende og nye anlæg er beliggende helt eller delvist inden for kommuneplanudpegningen 'Økologiske forbindelser'. Indenfor disse områder må ændringer i arealanvendelsen, herunder etablering af nye større tekniske anlæg, ikke i væsentlig grad forringe det vilde dyre- og plantelivs spredningsmuligheder.

Da det ansøgte omfatter husdyrbrugets eksisterende driftsbygninger og -anlæg, samt at nybyggeriet etableres i tilknytning hertil, vurderer Aabenraa Kommune, at der ikke er ændret arealanvendelse. Da der ikke anlægges nye veje eller lignende som potentielt kan afskære dyrs spredningsmuligheder, vurderes det at det ansøgte ikke er i strid med udpegningens retningslinjer eller formål.

Internationale beskyttelsesområder

Da husdyrbruget ikke ligger i, eller i nær tilknytning til, et Natura 2000-område, vurderer Aabenraa Kommune, at ansøgningen ikke har en væsentlig indvirkning på internationale beskyttelsesområder.

Det nærmeste Natura 2000-område er habitatområde nr. 90 'Vidø med tilløb, Rudbøl sø og Magisterkogen'. Områdets nærmeste punkt ligger cirka 1,6 km sydvest for husdyrbruget.

Beskyttelsen af naturen i habitatområdet er indarbejdet i husdyrbruglovens regler for ammoniakfølsom natur, som vurderes i ovenstående afsnit om ammoniakfølsom natur.

Planter og dyr

I forhold til plantearter optaget på habitatdirektivets bilag IV afsnit b, vurderer kommunen, at der ikke sker nogen ødelæggelse af disse som følge af projektet, da ingen af de syv plantearter er registreret på stedet eller vurderes at findes der.

Aabenraa Kommune har ikke kendskab til, at der er registreret dyre- eller plantearter som er beskyttet af habitatdirektivets bilag IV eller V i bedriftens nærhed.

Det kan ikke udelukkes, at der forekommer beskyttede flagermus omkring gården. Da der hverken fjernes gamle træer eller bygninger i det ansøgte eller forekommer tilstandsændringer i naturarealer, vurderer Aabenraa Kommune, at områdets dyre- og planteliv ikke forværres af det ansøgte.

Jord, grundvand og overfladevand

Ansøger har redegjort for husdyrbrugets afløbsforhold i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.8.7, og i den indsendte afløbsplan.

Nogle dybstrøelsesarealer i 'B. Lade/ungdyrsstald' og 'C. Gammel kostald' er etableret med pumpebrønde, mens andre arealer er indrettet med afløb til fortank, hvorfra gødning og vaskevand kan ledes til gyllebeholderne F og G. Afløb fra møddingspladsen og den nye kalveplads leder ligeledes til disse fortanke.

Gylle fra 'A1. Kostald' ledes til en fortank på staldens nordside som er tilkoblet fortanken ved de eksisterende gyllebeholdere, staldens fortank vil også forbindes med den nye gyllebeholder. Den nye stald forbindes med den nye gyllebeholder, dog vil gyllen primært afhentes til biogas direkte fra tværkanalen.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at afløbsforholdene skal stemme overens med den indsendte afløbsplan, samt at ændringer af afløbsforhold skal indsendes til, og godkendes af tilsynsmyndigheden.

Med de ansøgte udvidelser af husdyrbruget ensilageopbevaringsanlæg, vil der fremover ledes ensilagesaft og restvand fra ca. 6.150 m² ensilageplads og befæstet areal til to opsamlingsbeholdere af hver 30 m³.

Størstedelen af den opsamlede væske udsprinkles på de omkringliggende marker. Når dette ikke er muligt, skal væsken opbevares på husdyrbruget.

For at sikre, at opsamlingsbeholderne ikke løber over i perioder hvor der ikke kan udsprinkles, stilles der vilkår om, at opsamlingsbeholderne skal have en bufferkapacitet på en halv måneds nedbør eller alternativt indrettes med overløb til egnet opbevaringsanlæg. Den nødvendige bufferkapacitet skal beregnes med udgangspunkt i den måned, i forbudsperioden 1. oktober til 1. februar, med mest nedbør. I perioden 2015-2024 i Aabenraa Kommune var oktober måneden med mest nedbør, her faldt gennemsnitligt 95,9 mm nedbør.

For husdyrbrugets ensilageopbevaringsanlæg på 6.150 m², skal opsamlingsbeholderne derfor have en samlet kapacitet på min. 294,9 m³, eller indrettes med overløb til egnet opbevaringsanlæg.

Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke forekommer en væsentlig virkning på den miljømæssige tilstand af jord, grundvand og overfladevand, såfremt de stillede vilkår og husdyrbrugloven med dennes bekendtgørelser overholdes.

For at modvirke risikoen for olieforurening, har Aabenraa Kommune vurderet, at det er nødvendigt at stille vilkår til placering af olietanke og forholdsregler ved uheld, herunder at der på ejendommen skal være materiale til opsamling af spild.

Lugtgener

Aabenraa Kommune har vurderet, at lugtmarkørerne for nærmeste nabo, nærmeste samlet bebyggelse og nærmeste byzone er placeret korrekt i husdyrgodkendelse.dk.

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at da det nærmeste lokalplanlagte område i landzonen er beliggende længere væk end nærmeste samlet bebyggelse, er det ikke nødvendigt at vurdere lugt for nærmeste lokalplanlagte område i landzonen, da lugtgenekriteriet ved nærmeste samlet bebyggelse er overholdt. Ved det nærmeste lokalplanlagte område i landzone gælder der de samme lugtgenekriterier som ved samlet bebyggelse.

Tabel 4. Lugtberegning – uddrag fra husdyrgodkendelse.dk, ansøgningsskema nr. 248 640.

Adresse	Område status	Kumulation	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
Ny Boskovvej 5	Nærmeste nabo uden landbrugspligt	0	121,1	314,2	Ja
Bovvej 14	Nærmeste samlet bebyggelse	0	367,7	1.451	Ja
Bylderup-Bov	Nærmeste byzone	0	540,4	1.589,4	Ja

Ud over beregning af lugtgeneafstanden, udregnes lugtkonsekvenszonen i husdyrgodkendelse.dk. Inden for denne radius kan lugt ind imellem registreres. Lugtkonsekvenszonen er udregnet til 506 m.

Da den ukorrigerede geneafstand til nærmeste byzone er større end lugtkonsekvenszonen, og da kommunen skal vurdere lugt ud fra worst case, har Aabenraa Kommune udarbejdet et kort med en lugtkonsekvenszone på 540,4 m, svarende til den ukorrigerede geneafstand for byzone. Kortet er vedlagt som bilag 1 i afsnit D. Kommunens bilag.

Der er stillet driftsvilkår til renholdelse af staldarealer for at undgå forurening med ammoniak, som går ud over forudsætningerne i beregningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Øvrige emissioner og gener

Støjgener

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.1 er støjgenerne beskrevet. Aabenraa Kommune vurderer, at støjgenerne er beskrevet tilstrækkeligt, og at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige støjgener for de nærmeste naboer.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at husdyrbruget skal overholde de generelle støjgrænser for områder for blandet bolig- og erhvervsbebyggelse, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern Støj fra virksomheder". Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at støjgrænserne skal være overholdt ved nærmeste nabos inden- og udendørs opholdsarealer, dog maks. 15 m fra beboelsen.

Støvgener

Støvgenerne er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.2. Aabenraa Kommune vurderer, at støvgenerne er beskrevet tilstrækkeligt, og at der gøres de nødvendige tiltag for at begrænse støvgenerne for de omkringboende.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at der ikke må forekomme væsentlige støvgener uden for husdyrbrugets eget areal, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Rystelsesgener

Evt. rystelser fra husdyrbruget er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.1. Aabenraa Kommune vurderer at evt. gener fra rystelser er beskrevet tilstrækkeligt, og at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener i form af rystelser ved de nærmeste naboer.

For at sikre naboerne stilles der vilkår til, at der ikke må forekomme væsentlige gener fra rystelser og vibrationer uden for husdyrbrugets eget areal, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Flue- og rottegener

Husdyrbrugets skadedyrsbekæmpelse er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.5. Aabenraa Kommune vurderer, at bekæmpelse af fluer og rotter har et sådant omfang, at der ikke vil være væsentlige gener for omkringboende.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til, at arealerne omkring staldene skal holdes ryddelige, således at rottetilhold forebygges. Der stilles derudover vilkår til, at fluebekæmpelse skal ske efter gældende retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Transportgener

Ansøger har redegjort for antallet af transporter til og fra husdyrbruget samt husdyrbrugets til- og frakørselsforhold i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.6.

Aabenraa Kommune vurderer at transporterne til og fra ejendommen er beskrevet tilstrækkeligt, og at der ikke skal stilles vilkår til transporter til og fra ejendommen.

Lysgener

I miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.7.3 beskrives det, at udendørsbelysningen ikke vil medføre væsentlige gener for de omkringboende.

Aabenraa Kommune stiller vilkår, til at der ikke må forekomme væsentlige lysgener for de omkringboende, og at dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Uhygiejniske forhold

Da døde dyr opbevares overdækket og på fast bund, samt at der forebygges mod skadedyr i den daglige drift, vurderer Aabenraa Kommune, at der, som følge af det ansøgte, ikke sker en væsentlig indvirkning på miljøet, hvad angår uhygiejniske forhold.

Miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki

Husdyrbruget er forpligtet til at overholde Aabenraa Kommunes til enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald, hvorfor det vurderes, at kravet om iagttagelse af miljøbeskyttelseslovens affaldshierarki er overholdt.

Bedste tilgængelig teknik (BAT)

BAT Ammoniakemission

Der er krav om vurdering af de væsentlige virkninger på miljøet og anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) inden for ammoniakemissioner, når produktionen medfører en ammoniakemission på mere end 750 kg NH₃-N pr. år.

Anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) i forhold til ammoniak- og lugtemission fra anlægget er omsat til et bestemt krav om størrelsen af ammoniak- og lugtemission, der må komme fra husdyrbruget. Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser, at BAT-kravet til ammoniakemission fra husdyrbruget er 5.665 kg NH₃-N pr. år, og at den faktiske emission er 5.665 kg NH₃-N pr. år. BAT-kravet for husdyrbruget er således overholdt med de valgte gultyper.

Aabenraa Kommune stiller vilkår til udformning og drift, herunder skrabning, af gulvet i den nye kvægstald, hvor der etableres fast drænet gulv, jf. teknologibladet for fast drænet gulv. Der stilles vilkår til, at staldafsnit med dybstrøelse skal strøs med halm eller andet tørstof, i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen, da det indgår i forudsætningen for ammoniakemissionsberegningen.

Der er stillet driftsvilkår til renholdelse af staldarealer for at undgå forurening med ammoniak, som går ud over forudsætningerne i beregningerne i husdyrgodkendelse.dk.

Øvrige krav

Vurdering af om husdyrbruget har tilstrækkelig opbevaringskapacitet til husdyrgødning

Der er redegjort for håndtering og opbevaring af husdyrgødning i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.1.4. Der produceres både fast og flydende husdyrgødning på ejendommen. Gyllen fra de eksisterende stalde pumpes til de eksisterende gyllebeholdere, og gylle fra den nye stald vil afhentes direkte fra tværkanalen til biogas. Der etableres dog rørforbindelse fra tværkanalen til den nye gyllebeholder, således at der ved behov kan pumpes direkte i beholderen. Den nye gyllebeholder vil primært bruges til afgasset returgylle fra biogas.

Aabenraa Kommune vurderer, at håndteringen af husdyrgødning overholder BAT, og at der ikke er væsentlig virkning på miljøet herfra.

Vurdering af om afstandskrav er overholdt

For de eksisterende stalde 'B. Lade/ungdyrsstald' og 'C. Gammel kostald', hvori de ansøgte ændringer udløser afstandskrav jf. husdyrbruglovens §§ 6-8, overholdes afstandskravet på 15 til offentlig og privat fællesvej ikke, jf. husdyrbruglovens § 8, stk. 1, nr. 4. 'B. Lade/ungdyrsstald' er placeret 0 m fra den private fællesvej på matr.nr. 701 Bov, Burkal og ca. 3,5 m fra Ny Boskovvej (vejmatrikel 7000h). 'C. Gammel kostald' er placeret ca. 8,5 m fra Ny Boskovvej.

Den etablerede udvidelse af den eksisterende plansilo er beliggende ca. 18 m fra naboskel til matr.nr. 29 Bov, Burkal. Udvidelsen overholder derved ikke afstandskravet på 30 m til naboskel, jf. husdyrbruglovens § 8, stk. 1, nr. 7.

Den nye gyllebeholder placeres ca. 87 m syd for en sø, og overholder derved ikke afstandskravet i husdyrbruglovens § 8, stk. 2.

Ansøger har søgt dispensation for afstandskravene i ovenstående forhold. Aabenraa Kommunes vurdering af ansøgning om dispensation for afstandskravene ses i afsnittet "Dispensationer".

Vurdering af, om husdyrbruget er forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet med andre husdyrbrug

Husdyrbrugets drives som en selvstændig og separat enhed, og ansøger hverken ejer eller driver andre husdyrbrug.

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af ovenstående, at husdyrbruget ikke opfylder kriterierne om forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundenhed.

Alternative løsninger

Ansøger har i afsnit 3.15 i miljøkonsekvensrapporten redegjort for de alternative løsninger der har været vendt i forbindelse med at ansøgningsmaterialet til denne miljøgodkendelse blev udarbejdet.

På baggrund af redegørelsen i miljøkonsekvensrapporten vurderer Aabenraa Kommune, at der er redegjort tilstrækkeligt for de alternative løsninger, og hvorfor den ansøgte løsning er den, der er valgt.

Ophør af husdyrbruget

For at sikre, at der ved ophør af produktionen ikke sker en væsentlig påvirkning af miljøet, stilles der vilkår om oprydning og bortskaffelse af foder, gødning og affald ved ophør af bedriften. Herunder at der skal træffes de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare, dvs. alle opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og ejendommen skal fremgå i miljømæssig forsvarlig stand.

Samlet vurdering

Vurdering af VVM og BAT

På baggrund af de stillede vilkår og ovenstående begrundelse for og særkender på husdyrbruget er det Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt overholder anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT), og at projektet ikke indebærer væsentlige indvirkninger på miljøet, herunder i forhold til omgivelsernes sårbarhed og kvalitet, i forhold til navnlig:

- Landskabelige værdier.
- Natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart overfor næringsstofpåvirkning.
- Jord, grundvand og overfladevand.
- Lugt-, støj-, rystelser-, støv-, flue-, transport-, og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion mv.

Samspillet mellem faktorer og sårbarhed i forhold til risici for større ulykker m.v.

Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af det, der er beskrevet i miljøkonsekvensrapportens afsnit 3.11 og 3.17, at der ikke er væsentlige negative virkninger på miljøet på nedenstående faktorer, hverken når de vurderes enkeltvis, eller når der vurderes på samspillet imellem 2 eller flere af faktorerne.

1. Befolkningen og menneskers sundhed
2. Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2 natur samt bilag IV arter
3. Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima
4. Materielle goder, kulturarv og landskabet
5. Samspillet imellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og
6. Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af ovenstående 5 faktorer

Lovgrundlag

Ansøgningen er behandlet i henhold til kravene i Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer (husdyrbrugloven) med tilhørende bekendtgørelse nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen).

Husdyrbruget har en ammoniakemission på mere end 3.500 kg NH₃-N pr. år og er derfor omfattet af husdyrbrugloven § 16 a, stk. 1. Husdyrbruget er godkendelsespligtigt, og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed.

Udnyttelsesfrist

Miljøgodkendelsen skal være udnyttet inden 6 år fra godkendelsen er meddelt. Godkendelsen anses som udnyttet, når byggeriet er færdigmeldt. Hvis godkendelsen kun er udnyttet delvist, bortfalder den del, der ikke er udnyttet.

De dele af miljøgodkendelsen som er retlige lovliggørelser anses for fuldt udnyttet ved meddelelse af denne miljøgodkendelse.

Revurdering af miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelser givet efter § 16 a, stk. 1 skal ikke revurderes.

Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse af husdyrbrugets indretning og drift. Retsbeskyttelsen gælder indtil den xxx.

Ophævelse af eksisterende godkendelse

Den eksisterende miljøgodkendelse til Ny Boskovvej 9, 6372 Bylderup-Bov ophæves ved meddelelse af denne miljøgodkendelse.

Miljøgodkendelsen blev meddelt den 4. september 2013 efter § 12, stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer.

Andre tilladelser og dispensationer

Aabenraa Kommune gør opmærksom på, at den meddelte godkendelse udelukkende omfatter forholdet til husdyrbrugloven. Der skal derfor søges om en separat byggetilladelse, ændring af bygningsanvendelse, nedrivningstilladelse, afledning af tagvand eller lignende hos Aabenraa Kommune.

B. Vilkår for husdyrbruget

Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor miljøgodkendelsen udnyttes.

Vilkår, der vedrører driften, skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften.

Denne miljøgodkendelse meddeles på nedenstående vilkår. Konkrete bestemmelser i lovgivningen og bekendtgørelser, der generelt er gældende for alle husdyrbrug, er ikke stillet som vilkår for godkendelsen.

Afgørelse

- Vilkår 1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, skema nr. 248 640, version 5, modtaget i Aabenraa Kommune den 13. august 2025, og med de vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.
- Vilkår 2. Denne miljøgodkendelse skal altid være at finde på ejendommen, enten udskrevet eller digitalt, og være tilgængelig for ejer og medarbejdere. Dens indhold skal være driftsleder bekendt. Relevante vilkår skal være medarbejderne bekendt.

Indretning og drift

Husdyrhold, produktionsareal og staldsystem

- Vilkår 3. Husdyrbrugets stalde, gulvtyper og produktionsarealer skal være i overensstemmelse med nedenstående tabel:

Stald	Produktion	Staldstørrelse m ²	Produktionsareal m ²
A1. Kostald	Alle kvæg Dybstrøelse	3.110	230
	Alle kvæg Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)		1.760
B. Lade/ungdyrsstald	Alle kvæg Dybstrøelse	1.063	735
	Alle kvæg Dybstrøelse		265
C. Gammel kostald	Alle kvæg Dybstrøelse	674	134
	Alle kvæg Dybstrøelse		306
D2. Ny kalveplads	Kalve, (under 6 mdr.) Dybstrøelse	640	300
E1. Ny stald	Alle kvæg Fast drænet gulv med skraber og ajle afløb	1.255	1.000
I alt			4.730

- Vilkår 4. Husdyrbruget skal indrettes med stalde og opbevaringsanlæg som vist på Figur 2. Dyretyper og staldsystem må ikke ændres, og størrelsen på produktionsarealerne må ikke øges, i forhold til det der fremgår af vilkår 3.

Figur 2. Nye og eksisterende anlæg og driftsbygninger på husdyrbruget

Vilkår 5. Når 'E1. Ny stald' etableres, skal ejer indsende en målfast tegning over produktionsarealet i den nye stald.

Opbevaring af fast husdyrgødning, dybstrøelse og kompost

Vilkår 6. I staldafsnit med dybstrøelse skal der strøs med halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.

Opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning

Vilkår 7. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal påfyldning af gyllevogn foregå på støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.

Vilkår 8. Traktordrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, f.eks. ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved kraftoverførselsakslen. Traktoren skal aflåses eller helt frakobles pumpeudstyret.

Placering og konstruktion af anlæg

Vilkår 9. 'E1. Ny stald' skal etableres med en længde på maks. 52 m. Bredden må være maks. 23 m. Kiphøjde må være maks. 8 m. Stalden skal opføres i materialer og farver som eksisterende bygninger og anlæg.

Vilkår 10. Den nye gyllebeholder må ikke placeres nærmere end 87 m fra søen mod nord på matr.nr. 677 Bov, Burkal.

Vilkår 11. Såfremt den nye gyllebeholder på 4.000 m³ forsynes med fast teltoverdækning (frivilligt tiltag eller lovkrav), skal farven på teltdugen være grå. Teltets top må maks. være 10 m over terræn.

Lugt

Vilkår 12. Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulve holdes tørre, at gødnings- og foderrester i staldene fjernes, og at fodringssystemer holdes rene.

Øvrige emissioner og gener

Støj

Vilkår 13. Husdyrbrugets samlede støjbidrag, angivet som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) i punkter 1,5 meter over terræn, målt eller beregnet ved nærmeste beboelses opholdsareal, må ikke overskride følgende værdier, som angivet i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 "Ekstern støj fra virksomheder":

	Tidsinterval	Grænseværdi	Referencetidsrum
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

Referencetiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden. Støjens maksimalværdi må om natten ikke overstige 55 dB(A) ved boliger.

Støjgrænserne må ikke overskrides ved nærmeste nabos udendørs opholdsarealer, maks. 15 m fra beboelsen.

Vilkåret gælder for al støj fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel. Markarbejde med traktorer og landbrugsmaskiner er ikke omfattet af ovennævnte støjgrænser.

Vilkår 14. Hvis tilsynsmyndigheden, på baggrund af en orienterende støjmåling, finder det nødvendigt, skal den ansvarlige for husdyrbruget dokumentere, at de i vilkår 13 fastsatte støjgrænser overholdes. Tilsynsmyndigheden kan dog kun kræve dette dokumenteret en gang årligt.

Målingerne/beregningerne skal være en "Miljømåling – ekstern støj", og skal udføres af en person eller firma, som findes på Miljøstyrelsens sidste reviderede liste over firmaer/personer, der er godkendte til at udføre "Miljømåling – ekstern støj". Udgifterne til støjmålingen afholdes af husdyrbruget.

Støv, lys og rystelser

Vilkår 15. Driften må ikke medføre væsentlige støv- og lysgener eller gener i form af rystelser uden for ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.

Skadedyr

Vilkår 16. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Vilkår 17. Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).

Bedste tilgængelige teknik (BAT)

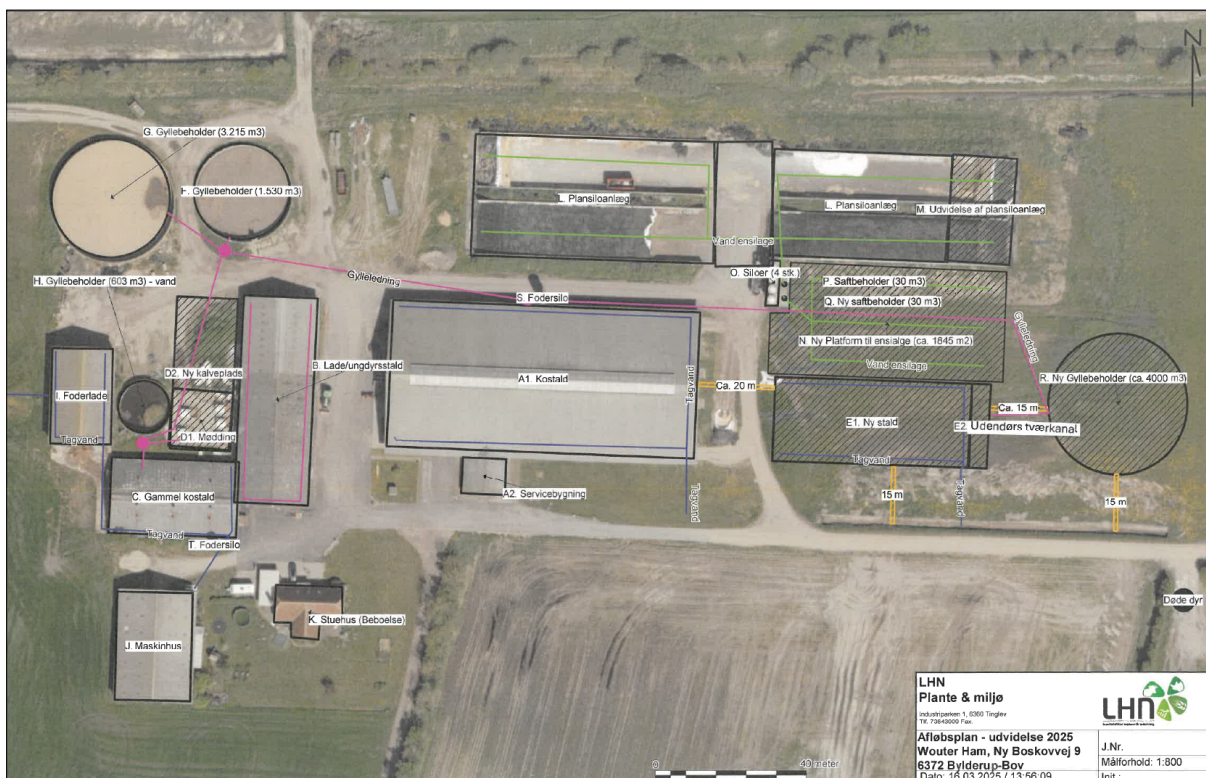
Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb

- Vilkår 18. I staldafsnit med produktionen 'Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb' i stald 'E1. Ny stald' skal der i gangarealet etableres faste, drænedede gulve med skraber.
- Vilkår 19. Gulve støbt på stedet skal være dimensioneret med et fald på min. 1,5 % mod gulvmidte. Præfabrikerede gulve skal have et fald på min. 1,0 % mod gulvmidte.
- Vilkår 20. Gulvet skal være udført med ajleafløb.
- Vilkår 21. Lysningsarealet til ajleafløb/gylleopsamling må maks. udgøre 5 % af det samlede gangareal i staldafsnit med produktionen 'Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb' i 'E1. Ny stald'.
- Vilkår 22. Der skal hver dag foretages skrabninger hver anden time.
- Vilkår 23. Skraberens skal være forsynet med timer.
- Vilkår 24. Skraberens skal vedligeholdes i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.

Jord, grundvand og overfladevand

Spildevand

- Vilkår 25. Kemikalier, medicin, foderstoffer m.v., skal opbevares, således at de ikke kan ledes til jord, grundvand eller overfladevand, hvis der måtte ske udslip. Et eventuelt spild af sådanne stoffer med fare for forurening skal straks opsamles.
- Vilkår 26. Afledning af flydende gødning, ensilagesaft, restvand og spildevand skal foregå som vist på Figur 3. Ændringer af afløbsforhold skal indsendes til, og godkendes af, tilsynsmyndigheden.

Figur 3. Afløbsplan for husdyrbruget

Vilkår 27. Vask af maskiner og redskaber, hvorfra der kan forekomme gødnings- og sprøjterester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af vaskevandet til gyllebeholder.

Udsprinkling af ensilagesaft og restvand

Vilkår 28. Husdyrbrugets ensilageopbevaringsanlæg skal tilkobles opsamlingsbeholder med en bufferkapacitet af min. ½ måneds nedbør, svarende til 0,04795 m³/m². Alternativt skal opsamlingsbeholderen indrettes med overløb til egnet opbevaringsanlæg.

Olie og diesel

Vilkår 29. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af oliespild.

Vilkår 30. Olie og diesel, herunder spildprodukter, skal opbevares i overjordiske beholdere på fast bund uden afløb, så spild kan opsamles.

Egenkontrol

Generelt

Vilkår 31. Kvitteringer for aflevering af farligt affald og andre dokumentationer for vilkårenes overholdelse skal forevises Aabenraa Kommune på forlangende.

Vand- og elforbrug

Vilkår 32. Elforbruget skal mindst registreres en gang årligt. De årlige registreringer af elforbruget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Vilkår 33. Vandforbruget skal registreres mindst en gang årligt. De årlige registreringer af vandforbruget skal opbevares i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Fast drænet gulv med skraber og ajle afløb

- Vilkår 34. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.
- Vilkår 35. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed af mere end 14 dage.
- Vilkår 36. Logbog, servicefaktura, registrering fra datalogger eller lignende, der dokumenterer, at skraberen er i drift og vedligeholdes, skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Teltoverdækning på gyllebeholder

- Vilkår 37. Der skal føres en logbog for gyllebeholderen, hvori eventuelle skader på teltoverdækningen noteres med angivelse af dato for skaden samt dato for reparation. Logbogen skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Ved ophør af husdyrbruget

- Vilkår 38. Ved varigt ophør af driften skal der foretages oprydning og nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare. Stalde og opbevaringsanlæg skal tømmes og rengøres, og affald skal bortskaffes i overensstemmelse med den til enhver tid gældende lovgivning og regulativer.

Beredskabsplan

- Vilkår 39. På husdyrbruget skal der forefindes en opdateret beredskabsplan. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne. Den skal ajourføres løbende og min. 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen. Ved ansættelse af udenlandsk arbejdskraft skal beredskabsplanen oversættes til et sprog de forstår. I tilfælde af uheld skal beredskabsplanens forskrifter følges.
- Vilkår 40. Beredskabsplanen skal gennemgås med nyansatte, når de tiltræder og derefter med de ansatte mindst én gang årligt.

C. Offentlighed og klagevejledning

Annoncering

Ansøgning om miljøgodkendelse har været offentlig annonceret den 15. maj 2025 på Aabenraa Kommunes hjemmeside for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen.

Aabenraa Kommune har ikke modtaget henvendelser angående anmodning om at få tilsendt udkast til miljøgodkendelse.

Naboorientering og partshøring

Et udkast til miljøgodkendelsen blev den 21. august 2025 sendt i høring hos ansøger, naboer og andre berørte, samt til andre, som har anmodet herom. Samtidig blev den lagt på Aabenraa kommunes hjemmeside. Der var en frist på 30 dage til at fremsende kommentarer.

Der er ikke kommet bemærkninger i høringsperioden.

Hvis der er kommet kommentarer og sket ændringer på udkastet, skal ændringer nævnes her.

Udkastet til miljøgodkendelsen er blevet sendt til alle beboere der er beliggende inden for den ukorrigerede geneafstand til byzone, da geneafstanden er større end den beregnede lugtkonsekvenszone.

Annoncering og afgørelse

Den meddelte miljøgodkendelse bliver offentligt annonceret på Aabenraa Kommunes hjemmeside den XX, og afgørelsen bliver fremsendt til de klageberettigede.

Du har ifølge forvaltningslovens³ § 9 ret til aktindsigt i alle dokumenter, der vedrører sagen. Eventuel aftale herom skal aftales med Team Miljøs landbrugsgruppe på landbrug@aabenraa.dk.

Klagevejledning

Miljøgodkendelsen kan i medfør af husdyrbrugloven § 76 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for kommunen i Klageportalen. Når du klager, skal du som privatperson betale et gebyr på kr. 900. For virksomheder og organisationers vedkommende er gebyret på 1.800 kr. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Aabenraa Kommune, der har truffet afgørelse i sagen. Aabenraa Kommune videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

³ Lovbekendtgørelse nr. 433 af 22. april 2014 Forvaltningsloven

Klagefristen udløber 4 uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt den **XX** på Aabenraa Kommunes hjemmeside. En eventuel klage skal være modtaget senest den **XX**, der er dagen for klagefristens udløb.

Aabenraa Kommune kan oplyse, at det af husdyrbrugloven § 81, stk. 1 fremgår, at en klage ikke har opsættende virkning, med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- Afgørelsens adressat
- Miljøministeren, når væsentlige nationale eller internationale interesser er berørt.
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Styrelsen for Patientsikkerhed
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, i henhold til lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Udkastet til miljøgodkendelsen er forud for meddelelse af godkendelsen blevet sendt til ansøger og ansøgers rådgiver, parter, naboer og andre berørte (beboelser der er beliggende inden for det beregnede konsekvensområde for lugtemission, jf. D).

Underskrift og dato

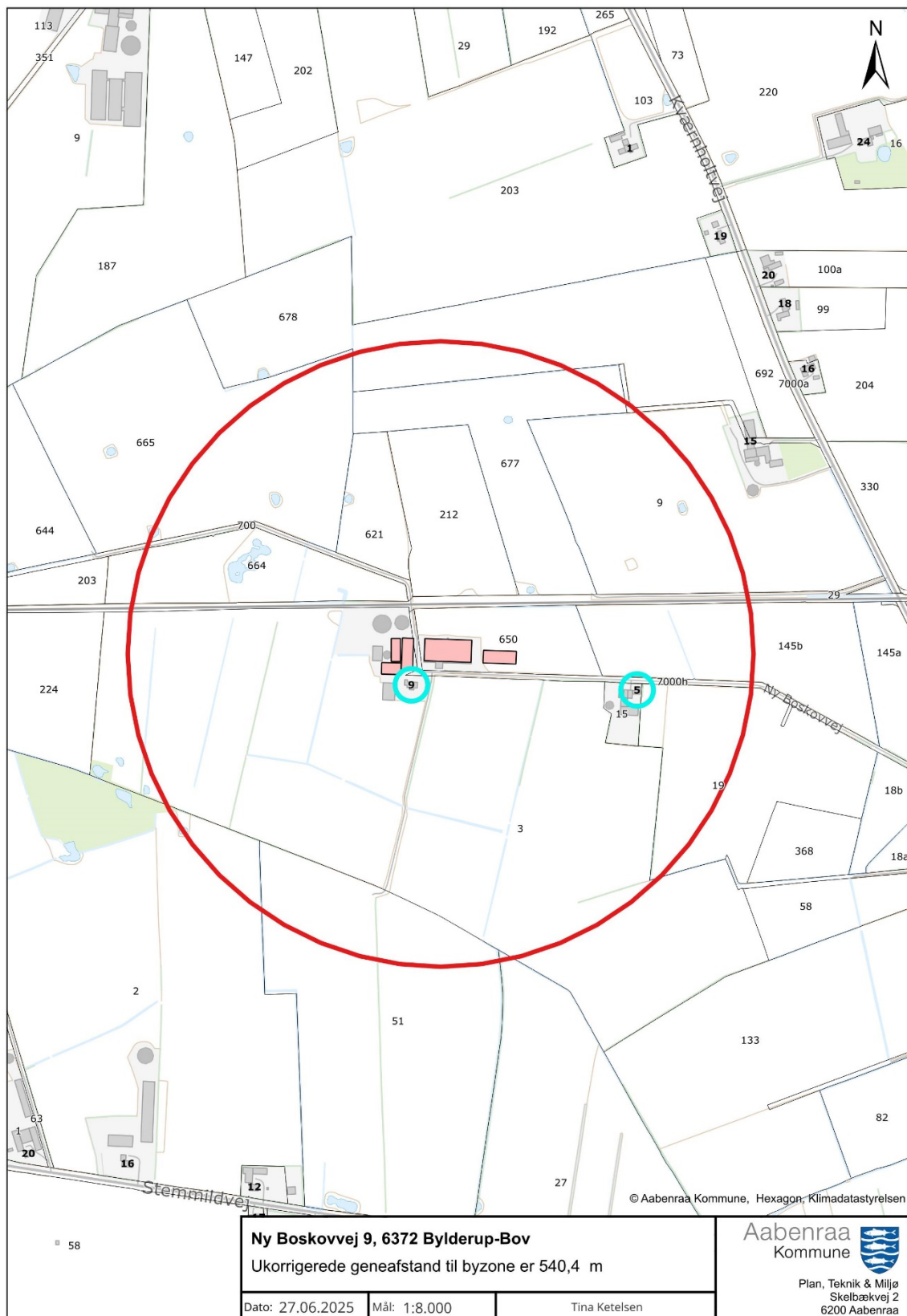
Maja Hauchrog Vink
Team Miljø
Byg, Natur & Miljø

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa

D. Kommunens bilag

Lugtkonsekvenszonen

Aabenraa Kommune har udarbejdet et kort over lugtkonsekvenszonen med en konsekvenszone på 540,4 m:

E. Miljøkonsekvensrapport

Ansøger har indsendt en ansøgning om miljøgodkendelse med tilhørende bilag. Miljøkonsekvensrapporten (MKR) er udarbejdet af miljørådgiver Louise H. Riemann, LHN.

Aabenraa Kommune vurderer, at de oplysninger, som ansøger har fremlagt i MKR, er fuldstændige og af tilstrækkelig høj kvalitet.

Ansøgningmaterialet, der indeholder MKR inklusive bilag, er vedlagt som bilag 1 til miljøgodkendelsen.

Ansøgningsskemaet fra husdyrgodkendelse.dk er ikke vedlagt, da resultaterne er indarbejdet i enten MKR eller i miljøgodkendelsen. Hvis skemaet fra husdyrgodkendelse.dk ønskes tilsendt, kan de fås ved henvendelse til landbrug@aabenraa.dk eller på tlf. 7376 7864.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. F, litra 6, er der ved ansøgninger efter husdyrbruglovens § 16 a, krav til at der skal være en beskrivelse af hvilke metoder der er anvendt til identificering og forudberegning af de væsentlige virkninger på miljøet. Til udarbejdelse af MKR, har ansøger benyttet sig af beregningerne i husdyrgodkendelse.dk, hvor emissionsfaktorerne tager afsæt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Aabenraa Kommune vurderer at metoderne er tilstrækkeligt beskrevet.

Jf. husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 1, pkt. F, litra 10 er der et krav om, at der i MKR skal være en referenceliste med oplysninger om kilderne til miljøkonsekvensrapportens beskrivelser og vurderinger. Referencelisten fremgår af afsnit 3.20 i MKR.

Vedlagte relevante bilag:

Bilag 1: Miljøkonsekvensrapport (MKR)

Miljøkonsekvensrapport til § 16a

Ny Boskovvej 9, 6372 Bylderup-Bov

Ansøgning om opførelse af ny stald, ny gyllebeholder
samt udvidelse af eksisterende plansiloanlæg

Skema 248640 i Husdyrgodkendelse.dk

Indsendt 13. august 2025 (Version 5)

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, E3)

Ansøger og ejer	Wouter Ham, Ny Boskovvej 9, 6372 Bylderup-Bov. Mobil: 42214453, Mail: Landmandwouter@gmail.com
Husdyrbrugets adresse	Ny Boskovvej 9, 6372 Bylderup-Bov
CVR-nummer	42155179
CHR-nummer	49650
Kommune	Aabenraa
Ejendomsnummer	10189121
Matrikel-nr.	650 - Bov, Burkal
Andre husdyrbrug drevet af ansøger	Nej
Biaktiviteter	Nej
Ansøgningsskema	248640
Konsulent	Louise H. Riemann, cand. scient. landskabsforvaltning Tlf.: 73642915 og e-mail: lhr@lhn.dk Miljø- og naturrådgiver hos: LHN, Industriparken 1, 6360 Tinglev CVR-nr. 16342718 (Kompetent ekspert, der har udarbejdet miljøkonsekvensrapporten)
Ansøgning indsendt første gang	16. marts 2025

Forord/Læsevejledning

Denne rapport er en miljøkonsekvensrapport/ansøgning om miljøgodkendelse efter § 16a. Rapporten beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt på Ny Boskovvej 9, 6372 Bylderup-Bov.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport og behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved ejendommens produktion og den ansøgte ændring i dyreholdet. Rapporten indeholder en beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte samt under hvert afsnit en vurdering af de væsentlige indvirkninger på miljøet. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for ejendommen.

Miljøkonsekvensrapporten dækker alle oplysningskrav efter husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen¹ og er opbygget ud fra Miljøstyrelsens forslag til en skabelon. De angivne parenteser med bogstaver og tal henviser til oplysningskravene jf. bilag 1 i bekendtgørelsen.

Til miljøkonsekvensrapport er der indsendt bilag med oversigtskort over ejendommen, staldtegninger/skitser med opgørelse af produktionsarealer og en fuldmagt fra ansøger. Endvidere genereres der en pdf af ansøgningsskema 248640.

¹ Bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug BEK nr. 718 af 08/07/2019

Indhold

Datablad (A1, A2, A3, A4, A5, E3)	2
1 Indledning.....	6
2 Ikke teknisk resumé (F9).....	6
3 Husdyrbruget og det ansøgte.....	8
3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5, E1a, F1a, F1b)	8
3.1.1 Stald- og opbevaring.....	10
3.1.2 Dyrehold	12
3.1.3 Produktionsarealer	12
3.1.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning.....	14
3.1.5 Drift af anlægget.....	15
3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, E1c, F1b).....	17
3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre landbrug (A5, B3, E1c).....	17
3.4 Husdyrbruget og det ansøgt beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, C1c, F1a).....	17
3.4.1 Generelle afstandskrav (B4)	20
3.4.2 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab (B2, E1a, F1a, F2)	23
3.4.3 Kommunen vurderer, Bilag IV arter (B5, D1c).....	28
3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, E1b, E1c)	29
3.5.1 Miljøteknologier og indsatte virkemidler (F5g)	29
3.5.2 Naturpunkter (B5, E1b).....	29
3.6 Lugtemission (B6, B4, E1b, E1c, F4)	32
3.6.1 Kumulation til naboer (B6, D1b).....	34
3.7 Øvrige emissioner og gener (B7, D1b, D1c, F2, F3, F4, F5c).....	34
3.7.1 Støj (B7, E1b, F1d, F5c)	34
3.7.2 Støv (B7, E1b, F1d, F5c)	36
3.7.3 Lys (B7, E1b, F1d, F4c)	36
3.7.4 Emission af forurenende stoffer (F5C)	37
3.7.5 Skadedyr (B7).....	37
3.7.6 Transporter (B7)	38
3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c, F1c, F1d, F5b, F5f).....	39
3.8.1 Døde dyr (B8, F1c)	40
3.8.2 Affald (B8, F1c)	41
3.8.3 Olie- og kemikalier (B7, B8, F1c).....	41
3.8.4 Råvare (B7, F1c)	42

3.8.5	Energiforbrug (B8, F1c).....	42
3.8.6	Vandforbrug (B8, F1c).....	43
3.8.7	Spildevand og restvand (B7, F1d)	44
3.8.8	Samlet konklusion på afsnit 3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (F5b, F5c)	45
3.9	Forurenings- og gene begrænsende tiltag – Større ulykker og katastrofer (B7, E1c, F8).....	46
3.10	BAT-ammoniakemission (B9, C2, E1c)	47
3.11	Indvirkning på klimaet og projektets sårbarhed overfor klimaændringer, faren for sundhed, kulturarv og miljø samt kumulation (F5f, F5d, F5e)	48
3.12	Grænseoverskridende virkninger (B10, E1c)	49
3.13	Påvirkning af jordarealer og jordbund (E1c)	49
3.14	Andet om befolkningen og menneskers sundhed (E1c)	49
3.15	Alternative løsninger og referencescenarie (E1d, F2, F3).....	49
3.16	Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5	50
3.17	Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker (F8).....	50
3.18	Oplysninger om konsulenten	51
3.19	Metode (F6)	51
3.20	Referenceliste (F10)	51
4	Konklusion	52
5	Bilag	54
5.1	Situationsplan	54
5.2	Afløbsplan	54
5.3	Skitse produktionsarealer i A. Kostald	54
5.4	Skitse med produktionsarealer i B. Lade/ungdyrsstald og C. Gammel kostald	54
5.5	Beredskabsplan	54
5.6	Overslag opbevaringskapacitet.....	54
5.7	Fuldmagt	54

1 Indledning

Denne miljøkonsekvensrapport/ansøgning om miljøgodkendelse beskriver og vurderer en udvidelse på ejendommen Ny Boskovvej 9, 6372 Bylderup-Bov. Ejendommen er ejet af Wouter Ham, Ny Boskovvej 9, 6372 Bylderup-Bov, som ligeledes er ansøger på denne ansøgning. Wouter Ham har overtaget ejendommen i 2021 og den drives som et konventionelt mælkekvægsbrug.

Ejendommen har en § 12 miljøgodkendelse fra 2013, men denne er kun delvist udnyttet. Med indsendelsen af denne ansøgning ønsker ansøger at bygge en ny stald til kvier på ca. 23 m x 52 m (ca. 1196 m²). Stalden placeres ca. 20 m øst for A. Kostald. I forbindelse med etableringen af den ny stald ønskes der etableret en ny gyllebeholder evt. med overdækning på ca. 4000 m³ (max højde gyllebeholder + overdækning 10 m). Denne placeres ca. 15 m øst for den nye stald. Derudover ønsker ansøger at udvide de eksisterende plansiloer mod øst (lovliggørelse) med 15 meter samt etablere en ny platform til ensilage mellem L. plansiloanlæg og E1. Ny stald på ca. 1845 m². Det nye areal bliver i første omgang en platform uden elementer, men hvis det findes nødvendigt etables rigtige plansiloer. I forbindelse med udvidelsen af det eksisterende plansiloanlæg etableres en ny saftbeholder på 30 m³ som placeres syd for den eksisterende saftbeholder. Herfra sprinkles ensilagevandet ud. De to saftbeholdere forbindes og der laves overløb til E2. Udendørs tværkanal, som er en del af staldsystemet i den ny stald.

Godkendelsen anses nødvendig for ejendommens drift, idet det er nødvendigt at optimere ejendommens indtjening, for at kunne overleve i branchen. Fri produktion på staldenes produktionsarealer vil ligeledes gøre det nemmere at udnytte staldanlæggene optimalt og udvidelsen vil være med til at fremtidssikre bedriften.

Beskyttelsesniveauerne for ammoniak til kategori 1,2 og 3 natur samt BAT og lugt er overholdt.

Denne rapport er opdelt i fem kapitler, der ses i indholdsfortegnelsen.

2 Ikke teknisk resumé (F9)

Der søges om miljøgodkendelse efter § 16a i Lov om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug for ejendommen Ny Boskovvej 9, 6372 Bylderup-Bov, da ammoniakemissionen fra ejendommen er over 3500 kg NH₃-N/år.

Landbruget har en miljøgodkendelse fra september 2013 hvor ejendommen blev godkendt til følgende:

- Ejendommen meddeles miljøgodkendelse til en årlig produktion på:
- 237 årskoer, tung race, mælkeydelse på 9.500 kg mælk (EKM)/årsko
 - 57 årskviekalve 0-6 mdr. tung race
 - 180 årsopdræt 6-25,5 mdr. tung race
 - 30 prod. tyrekalve (40-60 kg), tung race
 - 80 prod. tyrekalve (40-220 kg), tung race
 - 80 prod. tyrekalve (220-440 kg), tung race
 - 1 ammeko 400-600 kg

svarende til 455,22 DE.

Miljøgodkendelsen meddeles til nye og eksisterende anlæg samt øvrige faste konstruktioner med flg. ændringer:

Ansøger planlægger i forbindelse med udvidelsen at etablere:

- Stald ST-29499 (Ungdyr (0-25,5 mdr.)) der er en sengestald på 2.236 m² med spaltegulv, hvor der er linespil i kanalbunden samt skrabning af spalter.
- Befæstet areal på 138 m² til kalvehytter (ST-81025) syd for den nye ungdyrstald.
- LA-19449, der er en gyllebeholder på 3.000 m³, der etableres ca. 350 m syd fra øvrigt staldanlæg
- Et nyt plansiloanlæg på 3.150 m² syd for den nye ungdyrstald.

Godkendelsen var søgt i to etaper og kun etape 1 med udvidelse i de eksisterende staldanlæg er realiseret, så step to med etablering af den ny stald, areal til kalvehytter, den nye gyllebeholder og det nye plansiloanlæg er ikke foretaget.

I juli 2021 er der søgt og givet tilladelse til opførelse af et nyt plansiloanlæg, 4 fodersiloer og en saftbeholder på 30 m³. Dette er opført umiddelbart herefter.

Ansøger ønsker at fremtidssikres sin bedrift ved etablering af en ny stald til kvier på ca. 23 m x 52 m (ca. 1196 m²). Stalden placeres ca. 20 m øst for A. Kostald. I forbindelse med etableringen af den ny stald ønskes der etableret en ny gyllebeholder evt. med overdækning på ca. 4000 m³ (max samlet højde 10 m). Denne placeres ca. 15 m øst for den nye stald. Derudover ønsker ansøger at udvide de eksisterende plansiloer mod øst (lovliggørelse) med 15 meter samt etablere en ny platform til ensilage mellem L. plansiloanlæg og E1. Ny stald på ca. 1845 m². Det nye areal bliver i første omgang en platform uden elementer, men hvis det findes nødvendigt etables rigtige plansiloer. I forbindelse med udvidelsen af det eksisterende plansiloanlæg etableres en ny saftbeholder på 30 m³ som placeres syd for den eksisterende saftbeholder. Herfra sprinkles ensilagevandet ud. De to saftbeholdere forbindes og der laves overløb til E2. Udendørs tværkanal.

Ansøgningen er indsendt med skemanummer: 248640.

Produktionsarealet i **A1. Kvægstald** er ca. 230 m² på dybstrøelse og ca. 1760 m med senge og spalter). Arealet i denne stald ændres ikke. Der søges til flexgruppen hhv. "Alle kvæg; dybstrøelse" og "Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)", så der frit kan vælges mellem dyrene indenfor disse dyregrupper.

Produktionsarealet i **B. Lade/ungdyrstald** er ca. 265 m² på dybstrøelse og dette udvides til ca. 1000 m² ved udvidelsen. Der søges til flexgruppen "Alle kvæg; dybstrøelse, så der frit kan vælges mellem dyrene indenfor denne dyregruppe.

Produktionsarealet i **C. Gamle kostald** er ca. 134 m² med spaltegulv boskse og ca. 306 m² med dybstrøelse. Dette ændres ved denne udvidelse til ca. 440 m² på dybstrøelse. Der søges til flexgruppen "Alle kvæg; dybstrøelse, så der frit kan vælges mellem dyrene indenfor denne dyregruppe.

Produktionsarealet på **D2. Ny Kalveplads** bliver ca. 300 m² – Det er den nuværende møddingsplads der udvides. Der søges til "kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse.

Produktionsarealet i **E1. Ny stald** bliver max 1000 m² med sengebåse og fast drænet gulv. Der søges til flexgruppen "Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajleafløb", så der frit kan vælges mellem dyrene indenfor denne dyregruppe.

For at gøre ejendommen så fleksibel som muligt, søges der til flexgruppen "Alle Kvæg" på alle produktionsarealerne på nær D. Plads til kalvehytter/mødding hvor der søges til kalve under 6 mdr.

Ansøgningen er indsendt med skemanummer: 248640

Den samlede ammoniakemission stiger derfor fra 3483,6 kg i 8-års drift og nudrift til 5664,5 kg NH₃-N/år i ansøgt drift.

Ejendommen overholder som udgangspunkt afstandskravene i § 6 og § 8 i husdyrloven. Udvidelsen foregår i eksisterende bygninger samt ved opførelse af en ny stald øst for den eksisterende bebyggelse, udvidelse af eksisterende plansiloanlæg og en ny gyllebeholder øst for den nye stald og det vurderes derfor, at udvidelsen ikke vil være til gene for de omkring liggende ejendommen samt naturen i området, da ejendommen stadig vil blive opfattet som en samlet bygningsmasse.

I forhold til udvidelsen i de eksisterende bygninger (C. Gammel kostald og B. Lade/ungdyrsstald) søges der om dispensation til de private fællesveje (matrikel 7000h og 701). Ved udvidelsen af det eksisterende plansiloanlæg søges der om dispensation til afstandskravet til naboskel mod nord (ca. 18 m) og ved den ny gyllebeholder søges der om dispensation til afstandskravet på 100 m til sø mod nord. Der er redegjort for alternative placering i afsnit 3.15.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU-regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

Ejendommen overholder også alle krav ift. implementering af de bedste teknikker i staldanlæg, håndtering af gylle, affald, skadedyrsbekæmpelse mm.

Det er desuden ansøgers samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- Overholder alle beskyttelsesniveauer for ammoniak og lugt.
- Anvendelse af de bedste teknikker
- Ikke påvirker Natura 2000 væsentligt
- Ikke vil have indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller rødlistet
- Ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier.
- Ikke vil have væsentlig indflydelse på klima
- Ikke vil påvirke menneskers sundhed.

3 Husdyrbruget og det ansøgte

I dette kapitel beskrives og vurderes husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne, samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak, lugt, støj, rystelser, støv, lys, skadedyr, transport, affald og forbrug af ressourcer.

3.1 Indretning og drift af anlægget (B1, B5, E1a, F1a, F1b)

Husdyrbruget er placeret i landzone ca. 1400 m vest for Bylderup-Bov i Aabenraa Kommune. Landskabet omkring ejendommen er relativt fladt, og det er et typisk intensivt landbrugslandskab med få naturelementer ud over vandhuller. Området er præget af spredt bebyggelse med gårde og boliger mellem hinanden og marker med læhegn. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Ny Boskovvej 5, som ligger ca. 140 m syd øst for den nye gyllebeholder. Den nærmeste by (el. fremtidig byzone) er Bylderup Bov, som ligger ca. 1.400 m øst for ejendommen. Den nærmeste samlede bebyggelse er ligeledes Bylderup-Bov ca. 1400 øst for ejendommen. Stemmild ligger ca. 900 m syd for anlægget.

Lige nord for ejendommen løber jernbanen, men ellers er anlægget beliggende i et ret åbent landskab - dog med læhegn og andre husdyrbrug. Anlægget er beliggende ca. 1.500 meter øst for Tønders kommunegrænse. Anlægget ligger samlet, og alle de eksisterende og nye befæstede pladser ligger i tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal. Mod nord er anlægget afskærmet af den vold, hvorpå jernbanen er etableret. Anlægget kan dermed ikke ses fra nord. Derudover er det begrænset, hvad der afskærmer ejendommen. En del mindre læhegn gør dog, at anlægget ikke ligger helt frit. Der er ingen afskærmende beplantning på ejendommen.

Til ejendommen hører et stuehus (K.), en Kostald (A1), en Lade/ungdyrsstald (B), én Gammel kostald (C.), én plads til kalvehytter/mødding (D), én foderlade (I) og et maskinhus. Derudover er der et eksisterende plansiloanlæg (L.) med tilhørende saftbeholder (P) samt tre gyllebeholdere på hhv. 3.215 m³ (G.), 1.530 m³ (F.) og 603 m³ (H) samt 5 fodersiloer med et rumfang på mellem 21 og 48 m³ (O., S og T).

A1. Kvægstald: Staldsystemet i nuværende kostald er sengebåse med spalter samt areal med dybstrøelse til kælvning og syge dyr. Stalden bruges hovedsagligt til malkende køer. Der er 3 robotter i stalden og i forbindelse med udvidelsen overvejer man at indsætte en malkerobot mere. Der er 234 senge i stalden, hvilket ikke ændres.

B. Lade/ungdyr: Dybstrøelsesareal der bruges til kvier. Arealet udvides ved ansøgningen, så arealet med dybstrøelse bliver større.

C. Gammel kostald. Dybstrøelsesareal der bruges til kalve og kvier.

D. Plads til kalvehytter: Staldafsnittet bruges til småkalvene (0-6 mdr.), som går i dybstrøelse indtil de er 6 mdr. hvilket er lovpligtig.

E1. Ny stald. Sengebåsestald med fast drænet gulv og skrab hver anden time. Staldafsnittet bruges primært til goldkøer og de største kvier.

Til opfyldelse af opbevaringskapacitet er der på ejendommen i dag tre gyllebeholdere på hhv. 3.215 m³ (G.), 1.530 m³ (F.) og 603 m³ (H).

Ansøger ønsker at fremtidssikre sin bedrift ved etablering af en ny stald til kvier på ca. 23 m x 52 m (ca. 1196 m²). Stalden placeres ca. 20 m øst for A. Kostald. I forbindelse med etableringen af den ny stald ønskes der etableret en ny gyllebeholder evt. med overdækning på ca. 4000 m³. Denne placeres ca. 15 m øst for den nye stald. Derudover ønsker ansøger at udvide de eksisterende plansiloer mod øst (lovliggørelse) med 15 meter samt etablere en ny platform til ensilage mellem L. plansiloanlæg og E1. Ny stald på ca. 1845 m². Det nye areal bliver i første omgang en platform uden elementer, men hvis det findes nødvendigt etables rigtige plansiloer. I forbindelse med udvidelsen af det eksisterende plansiloanlæg etableres en ny saftbeholder på 30 m³ som placeres syd for den eksisterende saftbeholder. Herfra sprinkles ensilagevandet ud. De to saftbeholdere forbindes og der laves overløb til E2. Udendørs tværkanal.

Ejendommen er tilsluttet vandværk, der forsyner boligen og produktionsanlægget med vand.

3.1.1 Stald- og opbevaring

Placering af det eksisterende staldanlæg, opbevaringsanlæg og øvrige bygninger fremgår af situationsplanen i Bilag 5.1 og figur 1 og den tilhørende tabel 1.

Figur 1: Husdyrbrugets stalde og opbevaringsanlæg. Kort fra husdyrgodkendelse.dk

Tabel 1: Oversigt over bygninger og opbevaringsanlæg:

Nr.	Bygning	Opførelses år/til eller ombygning	Dimensioner	Højde (kip)	Diverse
A1	Kostald	2007	Ca. 81 m x 38,4 m. 3241 m2 jf. BBR heraf 116 m2 servicenum	Ca. 11,5 m	Beton med grå søsten, nordre væg u. søsten Gardiner i siderne. Grå stålplader i gav. Mørkegråt tag. Naturlig ventilation i sider og i kip
A2	Servicenum	2007	116 m2 jf. BBR		
B	Lade/ungdyrsstald	1977/1991	1046 m2 jf. BBR	Ca. 7 m	Grønne stålplader. Syd gav. røde sten. Mørkegråt tag Naturlig ventilation
C	Gammel kostald	1977	672 m 2 jf. BBR	Ca. 5 m	Røde sten. Mørkegråt tag Naturlig ventilation
D1.	Mødding	1990	220 m2 jf. BBR		Afløb til gyllesystem
D2.	Ny kalveplads		Ca. 16 m x 40 m (640 m2)		Udvidelse af eks. møddingsplads og godkendelse til der også kan stå kalvehytter på denne. Afløb til gyllesystem
E1.	Ny stald		Ca. 23 m x 52 m (ca. 1196 m2)	Ca. 8 m	Holdere i samme farver som de andre bygninger. Ikke endeligt besluttet endnu. Taget

					bliver gråt evt. med lysplader mod nord og solceller
E2.	Udendørs tværkanal		Ca. 110 m3		Udendørs tværkanal , del af staldsystemet. Biogasanlæg henter gylle herfra
F.	Gyllebeholder (Gylle)	1993	1.530 m3	4 m – ca. 2 meter over jord	Grå beton elementer
G.	Gyllebeholder (gylle)	2007	3.215 m3	4 m – ca. 2 meter over jord	Grå beton elementer
H	Gyllebeholder (vand)	1977	Ca. 603 m3	4 m – ca. 2 meter over jord	Grå beton elementer Ikke godkendt til gylle
I.	Foderlade	1977	Ca. 400 m2 (indtegning)	Ca. 8 m	Grønt blik og grå tag
J.	Maskinhus	1996	572 m2 jf. BBR	Ca. 7,5 m	Røde stålplader Lysegrå tag
K.	Stuehus (beboelse)	1977	173 m2 – boligareal 304 m2 jf. BBR	7,5 m	Røde mursten. Røde teglsten.
L.	Plansiloanlæg	2021	2 siloer a 14 m x 60 m og 2 siloer a 14 x 45 m (jf. BBR. 2.490 m2 uden køreareal og randzoner)	Ca. 2,0 m	Støbt beton og beton elementer med afløb til opsamlingsbeholder hvorfra vandet sprinkles ud
M.	Udvidelse af plansiloanlæg	2021 (lovliggørelse)	Forlængelse af de to siloer mod øst med ca. 15 m hver (i alt 210 m2)	Ca. 2,0 m	Beton- eller asfalts plads med afløb til beholder hvorfra vandet sprinkles ud. . Der søges om dispensation til afstandskrav til naboskel og sø nord for pladsen.
N	Ny platform til ensilage		Ca. 1845 m2	I først omgang igen sider	Beton- eller asfalts plads med afløb til beholder hvorfra vandet sprinkles ud.
O.	Siloer (4 stk)	2021	Platform (4 m x 12 m). 4 siloer på 12-15 tons foder	Ca.12 m	Glasfiber. Til korn og kraftfoder
P.	Saftbeholder	2021	30 m3	Diameter 0,9 m, overfladeareal 0,64 m2 og max højde over jord på 1 m.	Underjordisk beholder. Vand udsprinkles
Q	Ny saftbeholder		30 m3	Diameter 0,9 m, overfladeareal 0,64 m2 og max højde over jord på 1 m.	Underjordisk beholder. Forbindes med P. saftbeholder. Vand udsprinkles. Der laves også et overløb til forbeholderen E. Ny stald

R.	Ny gyllebeholder (evt. med overdækning)		Ca. 4000 m ³	Ca. 4 m – 2-3 meter over jord Samlet højde på gyllebehold er inkl. overdækning 10 m.	Grå beton elementer Evt. grå overdækning
S.	Fodersilo	2007	24 m ³ jf. BBR	Ca. 8 m	Glasfiber. Til korn og kraftfoder
T.	Fodersilo	2000	21m ³ jf. BBR	Ca. 8 m	Glasfiber. Til korn og kraftfoder

3.1.2 Dyrehold

Landbruget har en miljøgodkendelse fra september 2013 hvor ejendommen blev godkendt til 237 malkekøer (årsdyr, tung race), 57 småkalve (årsdyr, tung race, 0-6 mdr.) og 180 kvier og stude (årsdyr, tung race, 6-25,5 mdr.) samt en lille produktion af tyrekalve og én ammeko.

Når den ny kostald bliver realiseret, regner ansøger med, at der vil være plads til ca. 260 køer og ca. 160 kvier på ejendommen. Ansøger ønsker dog at holde alle muligheder for ejendommen åbne og søger derfor om flexgruppen "Alle kvæg" i alle staldafsnit på nær kalvepladsen hvor der søges til kalve under 6 mdr., hvilket modellen med produktionsarealer tillader.

3.1.3 Produktionsarealer

Det følger af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen, at der skal foretages beregninger for før og efter situationen for husdyrbruget. Der skal desuden foretages beregninger for husdyrproduktionen for 8 år siden. Derfor skal 8 årsdriften og nudriften fastsættes.

Produktionsarealerne i de eksisterende bygninger tager udgangspunkt i opmålinger lavet af ansøger og tegninger. I den ny stald er der taget udgangspunkt i et udkast fra ansøger og dette gør sig ligeledes gældende i ombygningen af B Lade/ungdyrsstald. Disse er dog ikke endelige og indretningen af bygningerne kan blive ændret. Produktionsarealerne er derfor indsat som et max antal m².

Staldskitserne er vedhæftet ansøgningen som bilag 5.3 og 5.4

8-års drift og nudrift

Tager udgangspunkt i produktionsarealet som det var i godkendelse fra 2013.

Areal og dyretyper fremgår af Tabel 2.

Tabel 2: Stalde, dyretype og produktionsarealer på Ny Boskovvej 9 i 8-års drift og nudrift. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Nudrift						
A1. Kostald	3110	Naturlig ventilation	3 m	(#751963) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1760
				(#751962) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	230
B. Lade/ungdyrstald	1063	Naturlig ventilation	3 m	(#751964) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	265
C. Gammel kostald	674	Naturlig ventilation	3 m	(#774971) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Spaltegulvbokse	0	134
				(#751965) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	306
Sum						2695
8 års drift						
A1. Kostald	3110	Naturlig ventilation	3 m	(#764040) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	230
				(#764039) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	1760
B. Lade/ungdyrstald	1063	Naturlig ventilation	3 m	(#764041) Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse	0	265
C. Gammel kostald	674	Naturlig ventilation	3 m	(#774973) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0	306
				(#774972) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Spaltegulvbokse	0	134
Sum						2695

Ansøgt drift

I ansøgt drift søges der om en ny stald på ca. 23 m x 52 m (1196 m²), som placeres øst for de eksisterende staldanlæg samt en ny plads til kalvehytter (udvidelse af eks. møddingsplads) ca. 16 m x 40 m (640 m²). I den ny stald etableres et produktionsareal på max 1000 m² med senge på BAT-gulv; fastdrænet gulv med skraber og ajleløb og på ny plads til kalvehytter regner man med et produktionsareal på ca. 300 m² til kalve under 6 mdr. Derudover ombygges og udvides produktionsarealet i B. Lade/ungdyrstald fra ca. 265 m² til max 1000 m² og der søges til "Alle kvæg; Dybstrøelse

Da den endelige indretning af bygningerne (B. Lade/ungdyrstald og E1. Ny stald) ikke kendes endnu er der ikke indsendt skitser af placeringen af produktionsarealerne og der arbejdes i stedet med et max antal m².

Da ansøger ønsker den størst mulige fleksibilitet på ejendommen, søges der i alle staldafsnit til flexgruppen "Alle kvæg" på nær på D2. Ny Kalveplads hvor der er søgt til kalve under 6. mdr.

Ansøgte produktionsarealer fremgår af Tabel 3.

Tabel 3: Stalde, dyre- og gulvtype og produktionsarealer på Ny Boskovvej 9 i ansøgt drift. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

2. Overblik over stalde og produktioner

Stalde og produktioner					
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående
Ansøgt drift					
A1. Kostald	3110	Naturlig ventilation	3 m	(#751957) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0
				(#751956) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0
B. Lade/ungdyrstald	1063	Naturlig ventilation	3 m	(#774989) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0
				(#751960) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0
C. Gammel kostald	674	Naturlig ventilation	3 m	(#774970) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0
				(#751958) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0
E1. Ny stald	1255	Blandet ventilation	3 m	(#751961) Flexgruppe: Alle kvæg; Fast drænet gulv med skraber og ajlefløb	0
D2. Ny kalveplads	640	Naturlig ventilation	3 m	(#767025) Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse	0
Sum					4730

3.1.4 Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af Tabel 4.

Tabel 4: Opbevaringsanlæg samt gødningsandele i 8-årsdrift, nudrift og i ansøgt drift. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

3. Overblik over husdyrgødning

Opbevaringslagre						
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger		Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift						
F. Gyllebeholder (1.530 m3)	Flydende					499
G. Gyllebeholder (3.215 m3)	Flydende					762
H. Gyllebeholder (603 m3) - vand	Flydende					141
R. Ny Gyllebeholder (Ca. 4000 m3)	Flydende					1077
D1. Mødding	Fast					240
Nudrift						
F. Gyllebeholder (1.530 m3)	Flydende					499
G. Gyllebeholder (3.215 m3)	Flydende					762
H. Gyllebeholder (603 m3) - vand	Flydende					141
D1. Mødding	Fast					240
8 års drift						
F. Gyllebeholder (1.530 m3)	Flydende					499
G. Gyllebeholder (3.215 m3)	Flydende					762
H. Gyllebeholder (603 m3) - vand	Flydende					141
D1. Mødding	Fast					240
Gødningsandele						
Lagernavn	Gødningstype	Øvrige oplysninger			Areal (m ²)	
Ansøgt drift						
D1. Mødding	Kvæg, heste, får og geder					240
Nudrift						
D1. Mødding	Kvæg, heste, får og geder					240
8 års drift						
D1. Mødding	Kvæg, heste, får og geder					240

Gylle vil i den fremtidige drift blive opbevaret i de eksisterende gyllebeholder på hhv. 1.530 m³ + 3.215 m³ + 4000 m³. Desuden rummer gyllekanalerne ca. 1000 m³ og der er en udendørs tværkanal på ca. 110 m². Der bliver en samlet kapacitet på minimum 9.855 m³.

Da ansøger ikke ved helt præcist hvor mange dyr der kommer til at være på ejendommen samt hvordan fordelingen bliver mellem dyr på gyllesystem og dybstrøelse kan det være svært at regne på kapaciteten.

Men hvis der tages udgangspunkt i ca. 260 køer og 160 kvier bliver der en normproduktion på ca. 8917 t til opbevaring jf. bilag 5.6. Der er således opbevaring til ca. 13,3 mdr. og kravet om 9 måneders opbevaringskapacitet er således opfyldt.

Fast møg og komposteret dybstrøelse opbevares i stalden i gennemsnit 3 måneder hvorefter det afleveres til et biogasanlæg der kommer med nogle containere. Hvis det skulle være nødvendigt, kan det også lægges på møddingspladsen. Da dybstrøelsen hentes løbende, er der således ikke problemer med kapaciteten. Alt gylle fra den ny stald ledes til forbeholderen og dette skal leveres til biogas. Den afgassede gylle der kommer retur, kommer i den ny gyllebeholder. På sigt forventes det, at alt gylle og dybstrøelse skal forbi et biogasanlæg.

Udpumpning af gylle fra den eksisterende Kvægstald (A.) til gyllebeholderne sker ved elpumpe. Der pumpes 1 gang om måneden a. ca. 3-5 timer. pr. gang. Dette gøres som udgangspunkt indenfor normal arbejdstid mellem kl. 6.00-18.00. Når der pumpes er systemet altid under opsyn.

Gyllen fra E1. Ny stald ledes til den udendørs tværkanal som placeres mod øst. Herfra hentes det af biogasanlægget 1-2 gange om måneden hvor de også vil have noget returgylle med som kommer i den nye gyllebeholder. Der bliver også mulighed for at pumpe direkte fra stald til gyllebeholder hvis dette skulle blive nødvendigt.

Alt gyllepumpning foregår under opsyn.

Gyllen bringes ud af maskinstation. Gylle fra gyllebeholderne til gyllevognen foregår med læssekran. Pumper og maskiner vil altid være under opsyn, når de er i brug. Pumpeudstyr er forsynet med en anordning, der aktiveres efter et bestemt tidspunkt/kvantum for fortsat pumpeaktivitet, så spild undgås. Udbringning af gyllen foretages af maskinstation og der anvendes en 28 m³ gyllevogn med læssekran.

3.1.5 Drift af anlægget

Wouter Ham står for den daglige ledelse af Ny Boskovvej 9. Den daglige drift står ansøger og 1 fuldtidsmedarbejder og 3 andre ansatte, der arbejder hhv. få timer om ugen eller blot er medhjælp i spidsbelastningssituationer. Der er ikke udarbejdet uddannelses- og/eller træningsprogrammer for de ansatte. De ansatte kommer dog med på relevante kurser og deltager i relevante møder i landøkonomiske foreninger. Ansøger er godkendt som praktikplads. De ansatte vil få en grundig oplæring/uddannelse, såfremt der indkøbes nye maskiner eller anvendes ny teknik på ejendommen. De ansatte vil ligeledes få introduktion (uddannelse) i beredskabsplanen.

Ansøger og hans medarbejdere står også selv for en del af markarbejdet hvor de pløjer og bekæmper ukrudt. Resten af markarbejdet foregår ved hjælp fra maskinstation (gylleudbringning, såning, snitning af majs og græs)

Malkning foregår i 3 malkerobotter hele døgnet rundt. Ved udvidelsen overvejes det at indsætte en robot yderligere.

Omkring 9.00-10.00 skræbes ned fra senge og strøs. Dette gøres med håndkraft eller strømaskine. Og halm til dybstrøelsesarealerne strøs også ca. i dette tidsrum.

Udpumpning af gylle fra den eksisterende Kvægstald (A.) til gyllebeholderne sker ved elpumpe. Der pumpes 1 gang om måneden a. ca. 3-5 timer. pr. gang. Dette gøres som udgangspunkt indenfor normal arbejdstid mellem kl. 6.00-18.00. Når der pumpes er systemet altid under opsyn.

Gyllen fra E1. Ny stald ledes til den udendørs tværkanal som placeres mod øst. Herfra hentes det af biogasanlægget 1-2 gange om måneden hvor de også vil have noget returgylle med som kommer i den nye gyllebeholder. Der bliver også mulighed for at pumpe direkte fra stald til gyllebeholder hvis dette skulle blive nødvendigt.

Fast møg og komposteret dybstrøelse opbevares i stalden i gennemsnit 3 måneder hvorefter det afleveres til et biogasanlæg der kommer med nogle containere. Hvis det skulle være nødvendigt, kan det også lægges på møddingspladsen. Da dybstrøelsen hentes løbende, er der således ikke problemer med kapaciteten. Alt gylle fra den ny stald ledes til forbeholderen og dette skal leveres til biogas. Den afgassede gylle der kommer retur, kommer i den nye gyllebeholder. På sigt forventes det, at alt gylle og dybstrøelse skal forbi et biogasanlæg.

Mælken afhentes hver dag og tankbilen kommer pt. 12.00. Det er mejeriet der bestemmer afhentningstidspunkt og om det er hver eller hver anden dag og ansøger har ingen indflydelse på dette og det kan ændre sig løbende.

Mellem kl. 7.30-9.30 blandes alt foder og køres ind med fuldfodervogn og traktor, til køer og ungdyr. Foder læses med gummiged.

Driften af anlægget er beskrevet i de følgende afsnit i denne rapport, men derudover kan der nævnes at der er følgende faste procedurer på husdyrbruget:

- Bedriftens ansatte uddannes løbende.
- Medarbejdere er orienteret om, at ejendommen er miljøgodkendt, og hvilket ansvar der dermed følger.
- Bedriften gennemgås dagligt og der holdes opsyn med dyrene, inventar, anlæg og materiel.
- Maskinparken holdes med service, og reparationer evt. udskiftninger efter behov.
- Gyllepumpning overvåges.
- Gylletank kontrolleres for flydelag og der føres logbog.
- Gylletanke kontrolleres i 10 års-kontrollen af autoriseret kontrollør.
- Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskaber på bedriften, hvor forbrug af husdyrgødning kan dokumenteres.
- Der føres journal over placering af evt. markstakke. Det tilstræbes dog at dybstrøelsen køres direkte ud, og nedpløjes umiddelbart lige herefter.
- Arlas egenkontrol eller anden aftagers egenkontrol anvendes.
- I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af energi, indkøbt foder mm.
- Autoriseret el-installatør laver 5. årligt gennemsyn af ejendommens el-installationer.
- Der er sundhedsrådgivning månedligt.

- Der er ydelseskontrol en gang månedligt.
- Malkeanlægget gennemgås 2 gange årligt
- Ensilageprøver udtages efter behov af kvægbrugskonsulent
- Foderplan laves efter behov af kvægbrugskonsulent
- Affald håndteres i henhold til gældende regler og bortskaffes så vidt muligt til kommunens genbrugsstation.
- Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.
- Der praktiseres generelt godt landmandskab til dels for naboer og omkringboende.

3.2 Bygningsmæssige ændringer og anlægsarbejde (B2, E1a, E1c, F1b)

Ansøger ønsker at fremtidssikres sin bedrift ved etablering af en ny stald til kvier på ca. 23 m x 52 m (ca. 1196 m²). Stalden placeres ca. 20 m øst for A. Kostald. I forbindelse med etableringen af den ny stald ønskes der etableret en ny gyllebeholder evt. med overdækning på ca. 4000 m³. Denne placeres ca. 15 m øst for den nye stald. Derudover ønsker ansøger at udvide de eksisterende plansiloer mod øst (lovliggørelse) med 15 meter samt etablere en ny platform til ensilage mellem L. plansiloanlæg og E1. Ny stald på ca. 1845 m². Det nye areal bliver i første omgang en platform uden elementer, men hvis det findes nødvendigt etables rigtige plansiloer. I forbindelse med udvidelsen af det eksisterende plansiloanlæg etableres en ny saftbeholder på 30 m³ som placeres syd for den eksisterende saftbeholder. Herfra sprinkles ensilagevandet ud. De to saftbeholdere forbindes og der laves overløb til E2. udendørs tværkanal.

3.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre landbrug (A5, B3, E1c)

Der er ingen produktionsmæssig sammenhæng med andre landbrug.

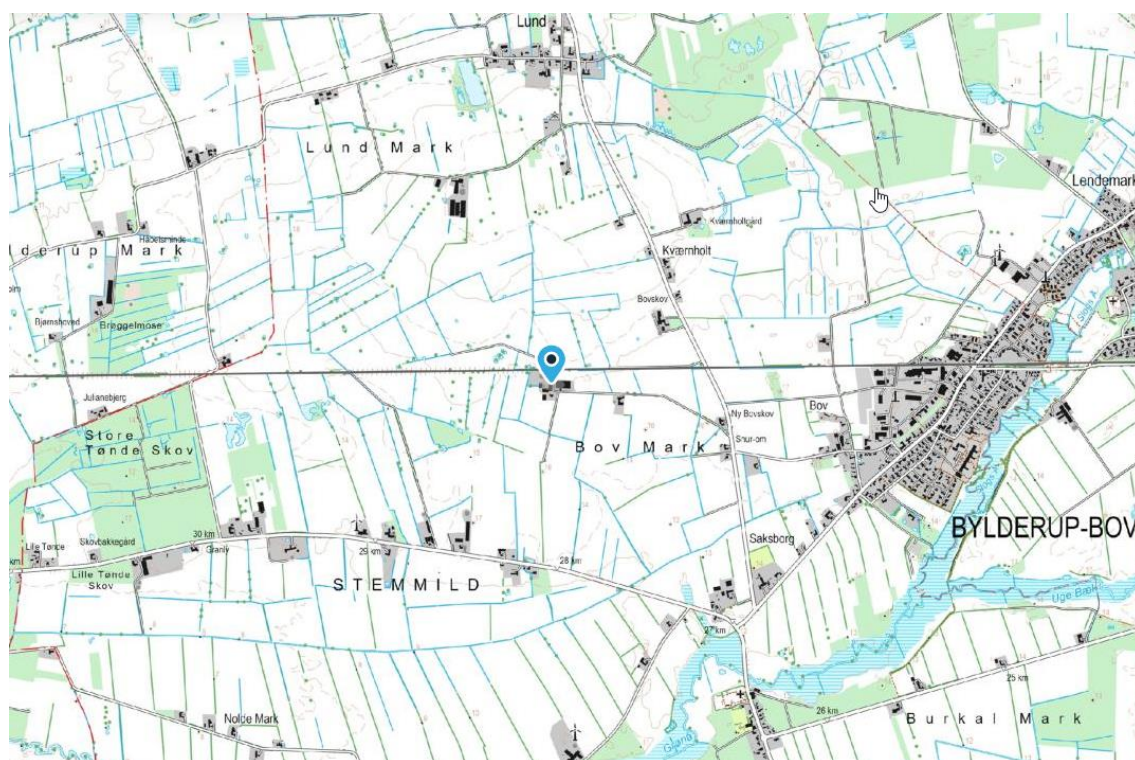
3.4 Husdyrbruget og det ansøgtes beliggenhed samt generelle afstandskrav (B4, C1c, F1a)

Planforhold, landskab og naturarv

Husdyrbruget er placeret i landzone ca. 1400 m vest for Bylderup-Bov i Aabenraa Kommune. Landskabet omkring ejendommen er relativt fladt, og det er et typisk intensivt landbrugslandskab med få naturelementer ud over vandhuller. Området er præget af spredt bebyggelse med gårde og boliger mellem hinanden og marker med læhegn.

Selve ejendommen ligger i landzone i det åbne land udenfor lokal- eller kommuneplanlagte områder. Området er præget af spredt bebyggelse med gårde og boliger mellem hinanden. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Ny Boskovvej 5, som ligger ca. 140 m syd øst for den nye gyllebeholder. Den nærmeste by (el. fremtidig byzone) er Bylderup Bov, som ligger ca. 1.400 m øst for ejendommen. Den nærmeste samlede bebyggelse er ligeledes Bylderup-Bov ca. 1400 øst for ejendommen. Stemmild ligger ca. 900 m syd for anlægget.

Området omkring Ny Boskovvej er relativt fladt med højdekurver hvor højdekurverne kun svinger et par meter (14-16) indenfor de nærmeste 500 m fra ejendommen jf. figur 2.

Figur 2: Kort fra arealinfo.dk

Bygningernes højde varierer lidt, hvor C. Gammel kostald er lavest med sine ca. 5,0 m og hvor fodersiloer er højest med deres ca. 12 m. Taghældningerne ligger på mellem 15-45 grader.

Som udgangspunkt er bygningerne hold i røde, grønne og grå farver med gråt eternittag. Den ny stald vil blive opført i lignende farver. Alle bygninger har naturlig ventilation.

Ejendommen ligger for enden af en blind vej (Ny Boskovvej) ca. 650 m hovedvejen mod øst (Kværnholtvej) og der er derfor kun en indkørsel til ejendommen. Lige nord for ejendommen løber jernbanen, men ellers er anlægget beliggende i et ret åbent landskab - dog med læhegn og andre husdyrbrug. Anlægget er beliggende ca. 1.500 meter øst for Tønders kommunegrænse. Anlægget ligger samlet, og alle de eksisterende og nye befæstede pladser ligger i tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal. Mod nord er anlægget afskærmet af den vold, hvorpå jernbanen er etableret. Anlægget kan dermed ikke ses fra nord. Derudover er det begrænset, hvad der afskærmer ejendommen.

En del mindre læhegn gør dog, at anlægget ikke ligger helt frit. Der er ingen afskærmende beplantning på ejendommen.

Mod vest løber et beskyttet vandløb der afleder til Grønå mod syd.

Der er flere § 3 beskyttede arealer indenfor de nærmeste ca. 1000 m. Primært §3 søer. Disse er beskrevet i Miljøgodkendelsen fra 2013.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er beliggende ved Grønå ca. 2500 m syd for ejendommen. Området er den del af Natura 2000 området (89) Vadehavet (Habitatområde H90 Vidå med tilløb og Fuglebeskyttelsesområde F63 Sønder Ådal)

Derudover ligger Draved skov ca. 9000 m nord vest for ejendommen. Området er den del af Natura 2000 området (99) Kongens Mose og Draved Skov (Habitatområde H. 88 og Fuglebeskyttelsesområde F 61)

Nærmeste kategori 1 natur er et overdrev i tilknytning til Sønderå, som ligger ca. 5700 m syd for ejendommen.

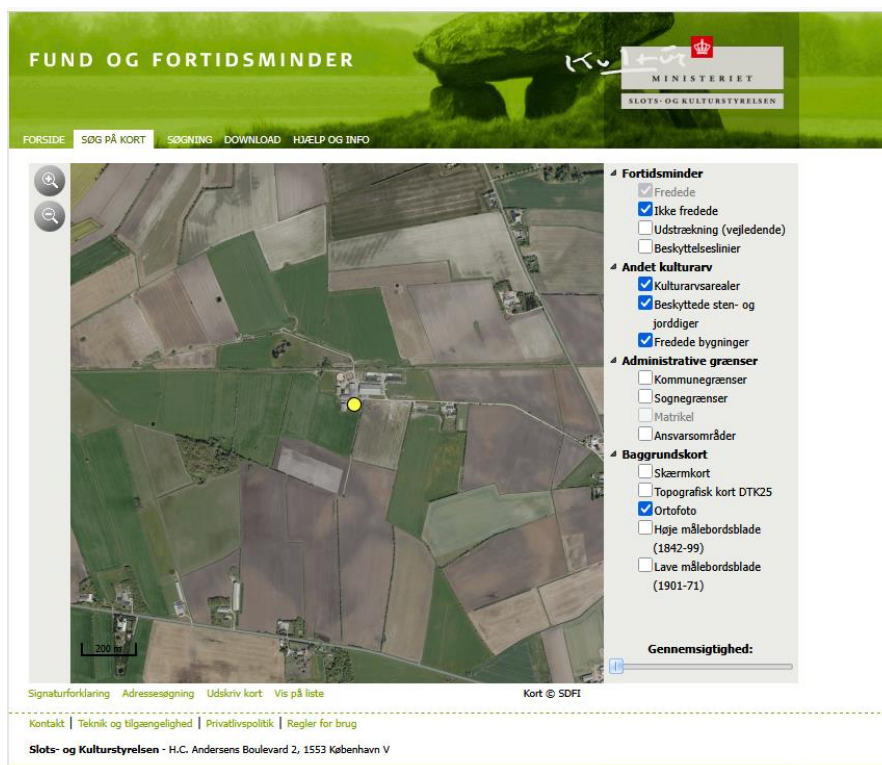
Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev beliggende ca. 5.000 m nord øst for ejendommen.

Nærmeste kategori 3 natur er en mose placeret ca. 1100 m vest for ejendommen.

Den nærmeste potentielle ammoniakfølsomme skov er beliggende mere end 1000 meter fra ejendommen.

Ejendommen er beliggende indenfor et opland til sårbar Natura2000-områder.

I nedenstående figur 3 ses placeringer af fortidsminder og beskyttede sten- og jorddiger i området omkring ejendommen. Der ses ingen fortidsminder og beskyttede sten- og jorddiger i umiddelbar nærhed af ejendommen.

Figur 3: Placering af fredede (rød) og ikke-fredede (blå) fortidsminder i nærheden af husdyrbruget på Ny Boskovvej 9. Kilde: <http://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/>

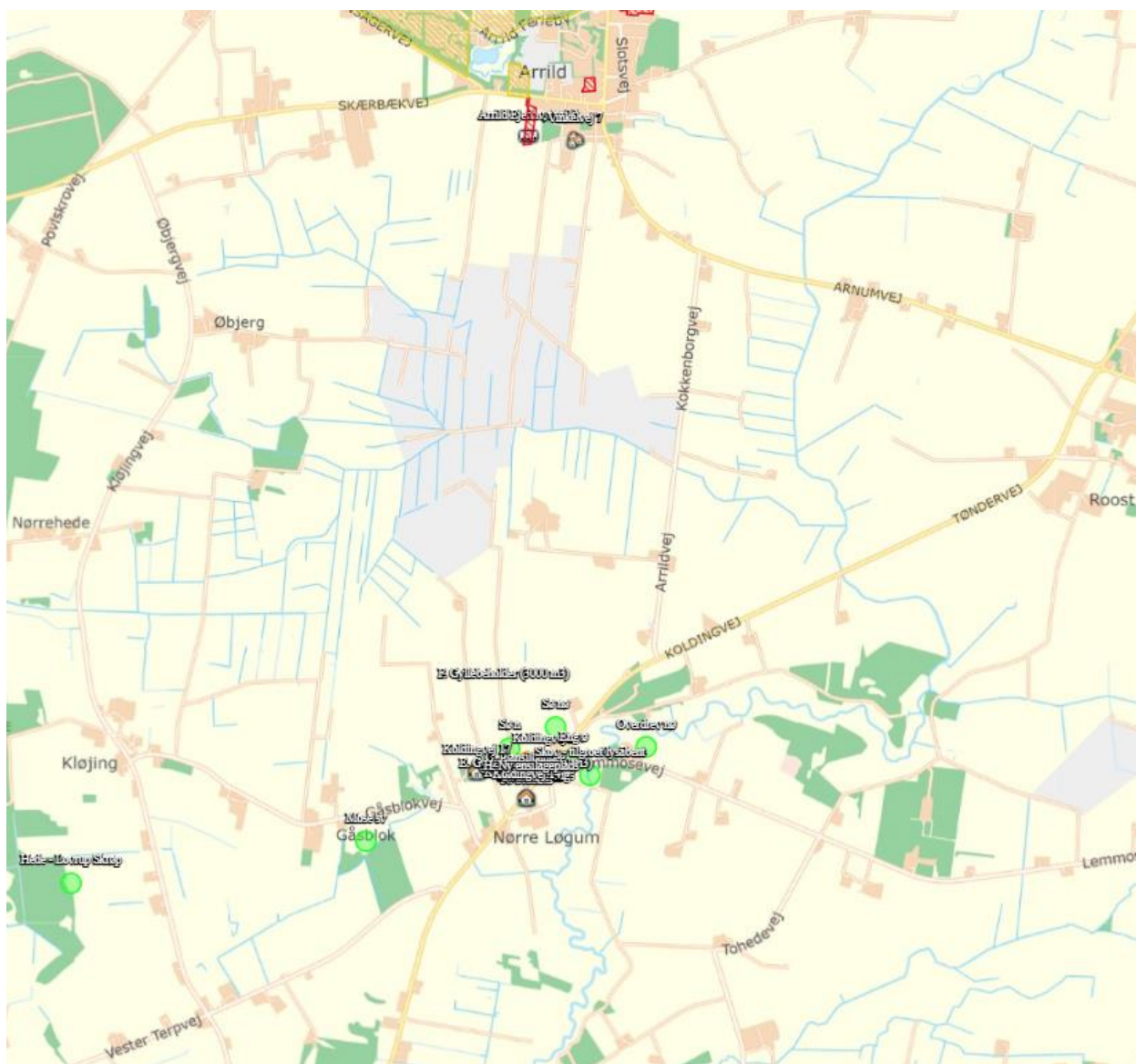
3.4.1 Generelle afstandskrav (B4)

Ejendommen ligger i landzone i det åbne land udenfor lokal- eller kommuneplanlagte områder jf. figur 4. Landskabet omkring bedriften er præget af landbrugsdrift med en del læhegn og spredt bebyggelse med gårde og boliger mellem hinanden.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Ny Boskovvej 5, som ligger ca. 140 m syd øst for den nye gyllebeholder. Den nærmeste by (el. fremtidig byzone) er Bylderup Bov, som ligger ca. 1.400 m øst for ejendommen. Den nærmeste samlede bebyggelse er ligeledes Bylderup-Bov ca. 1400 øst for ejendommen. Stemmild ligger ca. 900 m syd for anlægget.

Ejendommen overholder som udgangspunkt afstandskravene i § 6 og § 8 i husdyrloven. Udvidelsen foregår i eksisterende bygninger samt ved opførelse af en ny stald øst for den eksisterende bebyggelse og det vurderes derfor, at udvidelsen ikke vil være til gene for de omkring liggende ejendomme samt naturen i området. I forhold til udvidelsen i de eksisterende bygninger (C. Gammel kostald og B. Lade/ungdyrsstald) søges der om dispensation til de private fællesveje (matrikel 7000h og 701). Da udvidelsen foregår i eksisterende bygninger vurderes det, at det ikke vil få nogen betydning ift. vejene, som reelt opfattes som en del af ejendommen. Ved udvidelsen af det eksisterende plansiloanlæg søges der om dispensation til afstandskravet til naboskel mod nord (ca. 18 m) og ved den nye gyllebeholder søges der om dispensation til afstandskravet på 100 m til sø mod nord. Det vurderes, at der kan dispenseres fra disse afstandskrav, da naboskellet er en gammel jernbane som ikke er i brug og der er derfor heller ikke er nogen beboelsesejendomme involveret og hvis der fx skulle ske et kollaps af den nye gyllebeholder, vil det aldrig være muligt for gyllen at løbe til søerne nord for ejendommen pga.

hældningen på terrænet samtidig med, at den gamle bane er en barriere i landskabet, som gyllen aldrig ville kunne løbe forbi.

Figur 4: Kort fra Husdyrgodkendelse.dk

Tabel 5: Afstandskrav til kommune-, lokalplaner og nabobeboelse § 6 i husdyrloven:

Afstandskrav til	Afstandskrav	Afstand	Nærmeste anlæg
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidigt byzone	50 m	Ca. 1.600 m	Fra den ny gyllebeholder til Bylderup-Bov
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens	50 m	Over 50 m	

fremtidigt sommerhusområde			
Lokalplanlagt område (bolig, erhverv, rekreative formål etc.)	50 m	Over 50 m	
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til offentligt formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	50 m	Over 50 m	
Nabobeboelse uden landbrugspligt	50 m	Ca. 140 m	Ny Boskovvej 5

Tabel 6: Generelle afstandskrav - § 8 i husdyrloven:

Afstandskrav til	Afstandskrav	Afstand	Nærmeste anlæg
Ikke almene vandforsyningsanlæg	25 m	Ca. 190 m	Markvandsboring – DGU 167.360. 73 m nord for eksisterende gyllebeholder, ca.170 m nord vest for ny ungdyrstald.
Almene vandforsyningsanlæg	50 m	Over 50 m	Fra anlægget til alment vandværk i Bylderup-Bov
Vandløb (herunder dræn)	15 m	Ca. 15 m	Grøft syd for ny ungdyrstald Der findes ingen dræn inden for 15 m fra anlægget.
Søer (større end 100m ²)	15 m	Ca. 45 m	Findes nord for plansiloanlægget
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m	0 m	Afstanden er fra eksisterende bygning – B. Lade/ungdyrstald – der søges om dispensation
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m	>25 m	Der er ingen levnedsmiddelvirksomhed inden for afstandskravet.
Beboelse på samme ejendom	15 m	Ca. 117 m	20 m fra eksisterende stald – og ca. 117 m fra ny stald
Naboskel	30 m	Ca. 18 m	Ca. 18 m mod skel mod nord fra ensilageplads. Der søges om dispensation fra dette afstandskrav. Der er ca. 75 m fra den ny

			gyllebeholder til naboskel mod øst.
--	--	--	-------------------------------------

3.4.2 Bygningsmæssige ændringer i forhold til landskab (B2, E1a, F1a, F2)

Landskabet omkring ejendommen er relativt fladt, og det er et typisk intensivt landbrugslandskab med få naturelementer ud over vandhuller. Området er præget af spredt bebyggelse med gårde og boliger mellem hinanden og marker med læhegn.

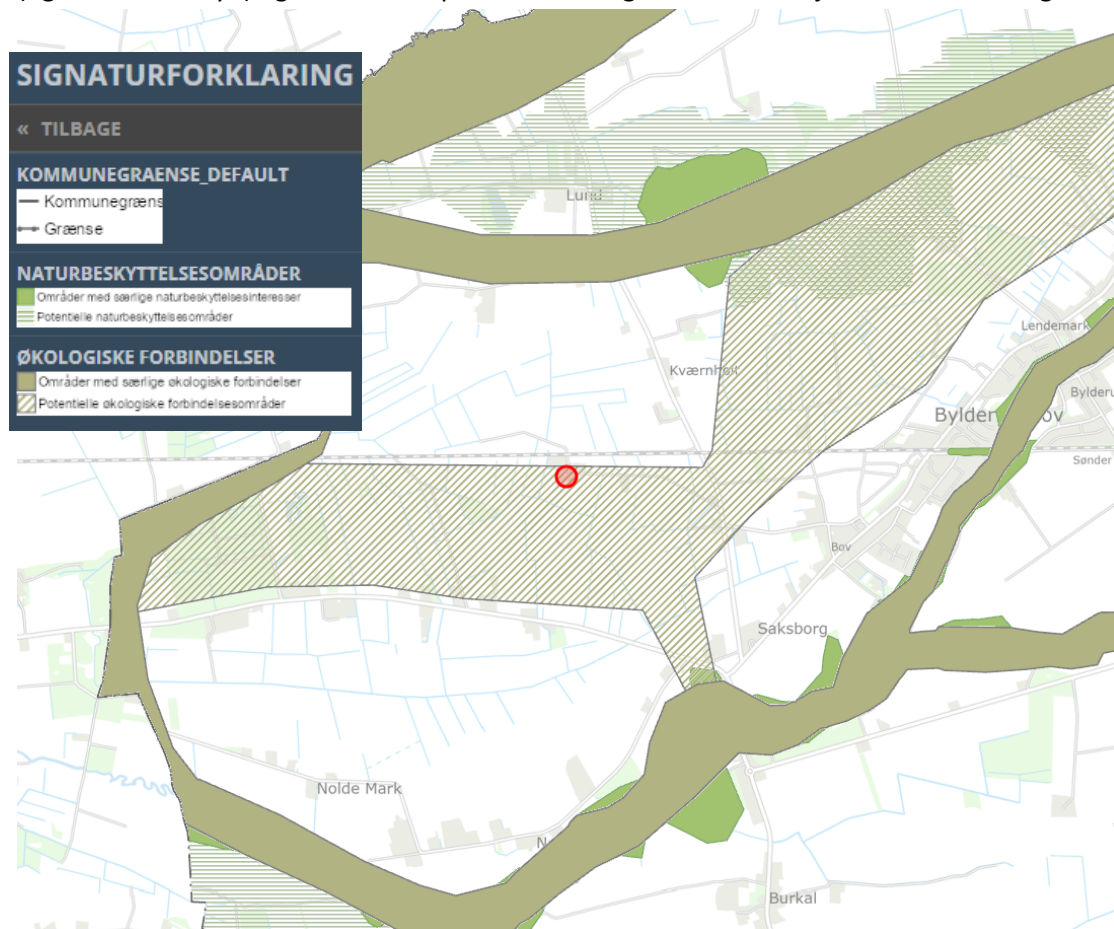
Lige nord for ejendommen løber jernbanen, men ellers er anlægget beliggende i et ret åbent landskab - dog med læhegn og andre husdyrbrug. Anlægget er beliggende ca. 1.500 meter øst for Tønders kommuneegrænse. Anlægget ligger samlet, og alle de eksisterende og nye befæstede pladser ligger i tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal. Mod nord er anlægget afskærmet af den vold, hvorpå jernbanen er etableret. Anlægget kan dermed ikke ses fra nord. Derudover er det begrænset, hvad der afskærmer ejendommen. En del mindre læhegn gør dog, at anlægget ikke ligger helt frit. Der er ingen afskærmende beplantning på ejendommen.

Jf. tidligere afsnit, så overholder ejendommen som udgangspunkt afstandskravene i § 6 og § 8 i husdyrloven. Udvidelsen foregår i eksisterende bygninger samt ved opførelse af en ny stald øst for den eksisterende bebyggelse og det vurderes derfor, at udvidelsen ikke vil være til gene for de omkring liggende ejendommen samt naturen i området. I forhold til udvidelsen i de eksisterende bygninger (C. Gammel kostald og B. Lade/ungdyrsstald) søges der om dispensation til de private fællesveje (matrikel 7000h og 701). Da udvidelsen foregår i eksisterende bygninger, vurderes det, at det ikke vil få nogen betydning ift. vejene, som reelt opfattes som en del af ejendommen.

Ved udvidelsen af det eksisterende plansiloanlæg søges der om dispensation til afstandskravet til naboskel mod nord (ca. 18 m) og ved den ny gyllebeholder søges der om dispensation til afstandskravet på 100 m til sø mod nord. Det vurderes, at der kan dispenseres fra disse afstandskrav, da naboskellet er en gammel jernbane som ikke er i brug og der er derfor heller ikke nogen beboelsesejendomme involveret og hvis der fx skulle ske et kollaps af den nye gyllebeholder, vil det aldrig være muligt for gyllen at løbe til søerne nord for ejendommen pga. hældningen på terrænet samtidig med, at den gamle bane er en barriere i landskabet, som gyllen aldrig ville kunne løbe forbi.

Mod syd løber det beskyttede vandløb Grønå

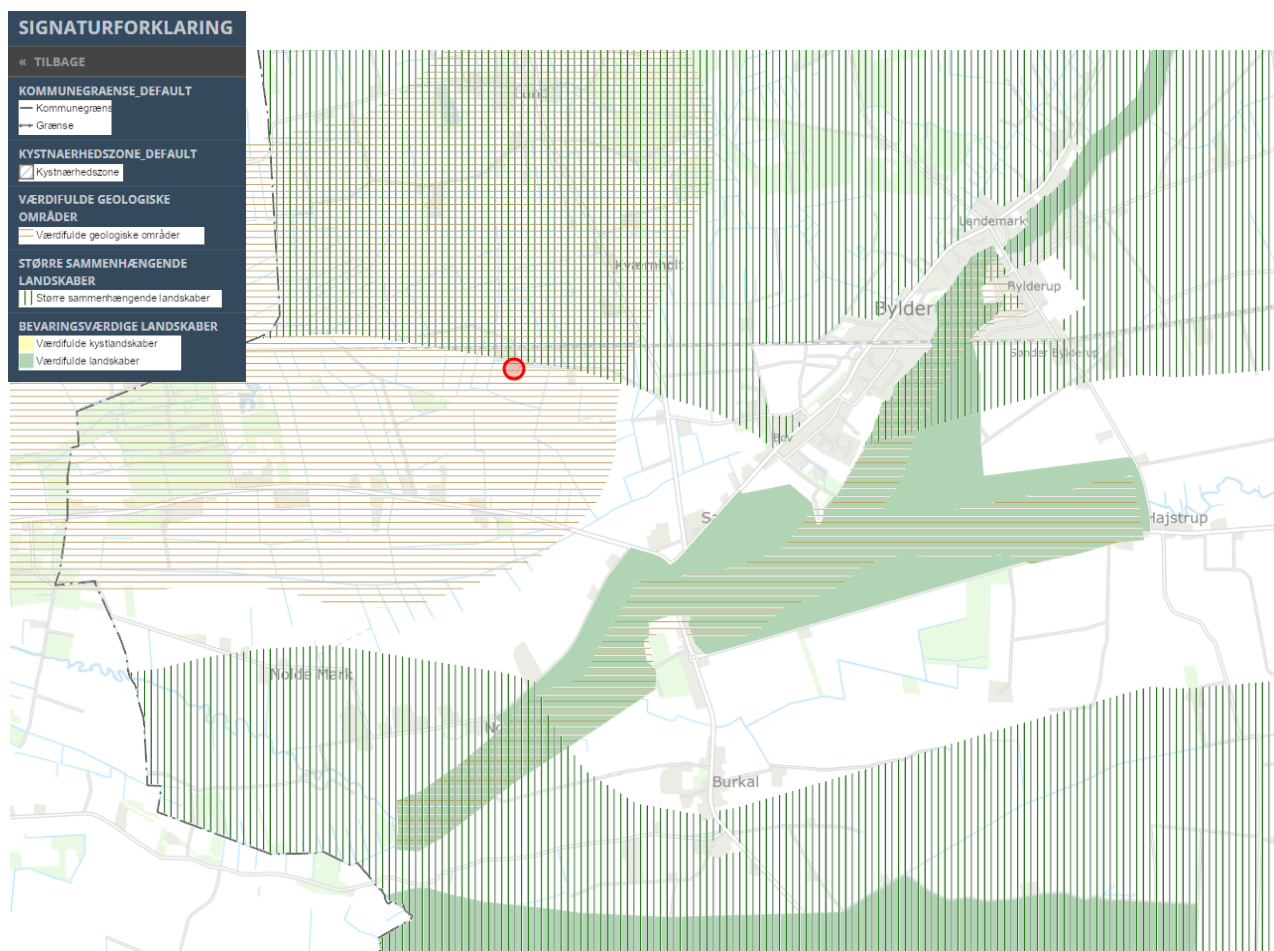
I kommuneplanen 2015-2026 er ejendommen placeret i en firkant med særlige økologiske forbindelser (og Grønå mod syd) og indenfor en potentiel økologisk forbindelse jf. nedenstående figur 5.

Figur 5: Kort fra kommuneplan 2015-2026. – korttema biologisk mangfoldighed.

<https://aabenraa.viewer.dkplan.niras.dk/plan/7#/1177>

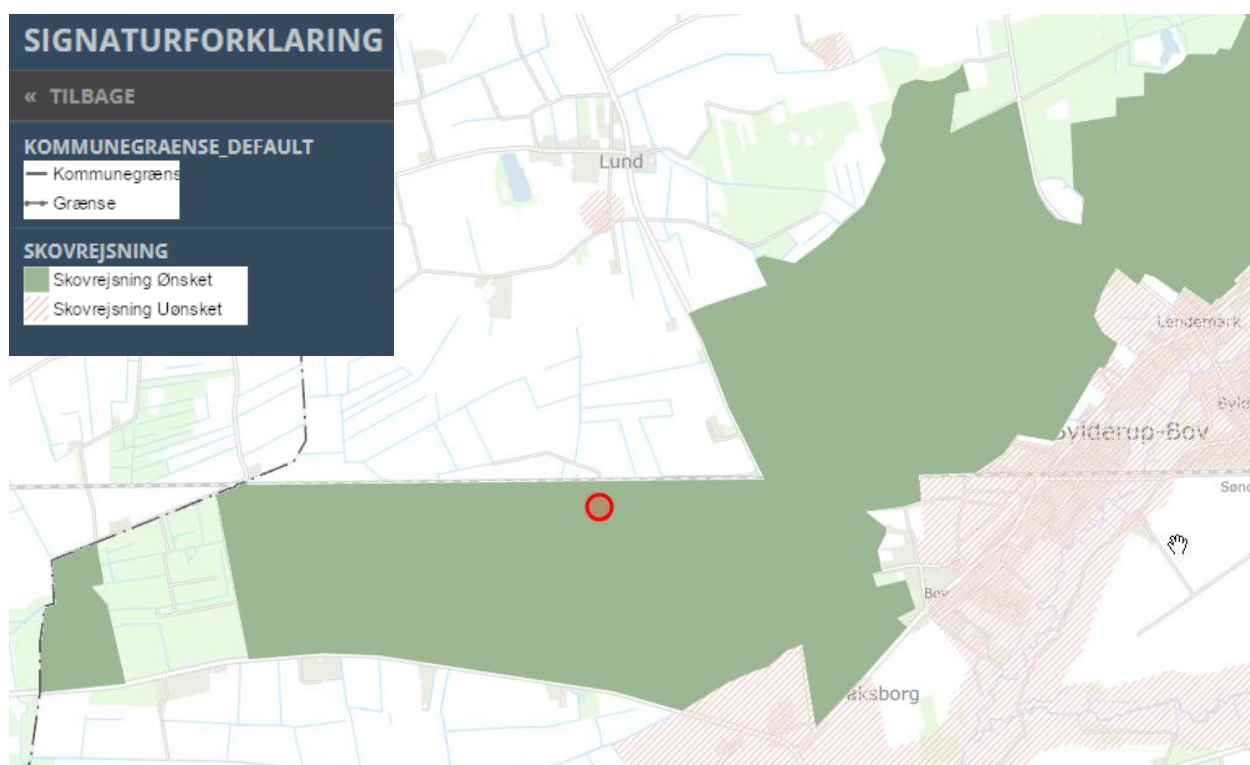
Det fremgår også af nedestående figur 6, at ejendommen er beliggende indenfor et område der er udpeget som et værdifuldt geologisk område samt på grænsen til et større sammenhængende landskab mod nord. Dertil kommer et større område syd øst for ejendommen, som er udpeget som værdifuldt landskab jf. kommuneplan 2015-2026.

Figur 6: Kort fra kommuneplan 2015-2026 – Landskab.

<https://aabenaar.viewer.dkplan.niras.dk/plan/7#/1177>

Det fremgår ligeledes at ejendommen er placeret i et område hvor skovrejsning er ønsket, se figur 7

Figur 7: Kort fra kommuneplan 2015-2026 – Skovrejsning.

<https://aabenraa.viewer.dkplan.niras.dk/plan/7#/1177>

Mod syd løber det beskyttede vandløb Grønå.

Der er flere § 3 beskyttede søer indenfor de nærmeste ca. 1000 m.

Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde er beliggende ved Grønå ca. 2500 m syd for ejendommen. Området er den del af Natura 2000 området (89) Vadehavet (Habitatområde H90 Vidå med tilløb og Fuglebeskyttelsesområde F63 Sønder Ådal)

Derudover ligger Draved skov ca. 9000 m nord vest for ejendommen. Området er den del af Natura 2000 området (99) Kongens Mose og Draved Skov (Habitatområde H. 88 og Fuglebeskyttelsesområde F 61)

Nærmeste kategori 1 natur er et overdrev i tilknytning til Sønderå, som ligger ca. 5700 m syd for ejendommen.

Nærmeste kategori 2 natur er et overdrev beliggende ca. 5.000 m nord øst for ejendommen.

Nærmeste kategori 3 natur er en mose placeret ca. 1100 m vest for ejendommen.

Den nærmeste potentielle ammoniakfølsomme skov er beliggende mere end 1000 meter fra ejendommen.

Ejendommen er ligeledes beliggende indenfor et opland til et sårbart Natura2000-område, beliggende i et område med drikkevandsinteresser, men ikke særlige drikkevandsinteresser samt udenfor nitrutfølsomme indvindingsområder.

Der er ikke andre ejendomme med husdyrproduktion indenfor 300 m.

Ifølge ansøgningen, så overholder ejdommen som udgangspunkt afstandskravene i § 6 og § 8 i husdyrloven. Udvidelsen foregår i eksisterende bygninger samt ved opførelse af en ny stald øst for den eksisterende bebyggelse og det vurderes derfor, at udvidelsen ikke vil være til gene for de omkring liggende ejendomme samt naturen i området. I forhold til udvidelsen i de eksisterende bygninger (C. Gammel kostald og B. Lade/ungdyrstald) søges der om dispensation til de private fællesveje (matrikel 7000h og 701). Da udvidelsen foregår i eksisterende bygninger, vurderes det, at det ikke vil få nogen betydning ift. vejene, som reelt opfattes som en del af ejdommen.

Ved udvidelsen af det eksisterende plansiloanlæg søges der om dispensation til afstandskravet til naboskel mod nord (ca. 18 m) og ved den ny gyllebeholder søges der om dispensation til afstandskravet på 100 m til sø mod nord. Det vurderes, at der kan dispenseres fra disse afstandskrav, da naboskellet er en gammel jernbane som ikke er i brug og der er derfor heller ikke er nogen beboelsesejendomme involveret og hvis der fx skulle ske et kollaps af den nye gyllebeholder, vil det aldrig være muligt for gyllen at løbe til søerne nord for ejendommen pga. hældningen på terrænet samtidig med, at den gamle bane er en barriere i landskabet, som gyllen aldrig ville kunne løbe forbi.

Vurdering

Ingen af ovenstående udpegninger vurderes at være en hindring for den ønskede udvidelse.

Alternative placeringer har været oppe og vende. Ejendommen begrænses dog med jernbane mod nord og hvis placeringen af de ny bygninger skal give mening og synergi ift. de eksisterende bygninger skal de placeres øst for den eksisterende bygningsmasse. Ansøger mener det er fornuftigt (resursebesparende) at udnytte de eksisterende rammer og ønsker derfor at udvide produktionsarealet i de eksisterende bygninger hvor det giver mening i stedet for at bygge mere nyt end højst nødvendigt.

Den nye stald kunne også placeres på den anden side af vejen, som ansøgt i miljøansøgningen fra 2013. Dette finder ansøger, som er ny ejer på ejendommen, dog ikke hensigtsmæssigt, da han gerne vil holde bygningsmassen samlet. Det giver også bedst mening for ansøger, at den ny gyllebeholder placeres tæt på ejendommen, så ejendommen stadig vil fremstå som en samlet bygningsmasse. I første omgang blev det undersøgt at placere den ny gyllebeholder længere mod øst på matrikel 650 (nordligste hjørne af matrikel 650), men efter en god sank med naboen på Ny Boskov 5, blev man enige om, at den valgte placering var bedre for alle parter. Alternativ kunne den ny gyllebeholder også være blevet placeret sammen med de to eksisterende gyllebeholder, men hvis gyllebeholderen på sigt skal bruges til biogasgylle, så er det nemmere at komme til gyllebeholderen med lastbil ved den valgte placering.

Den ny platform til ensilage placeres i forbindelse med det eksisterende plansiloanlæg. Pga. jernbane mod nord er der ikke alternative placeringer hvis alt ensilage og foder ønskes placeret samlet.

Da alle nyopførelserne vil foregå i tilknytning til den eksisterende bebyggelse, vurderes det, at disse ikke vil have indflydelse på det omkringliggende landskab og det er ansøgers vurdering, at det samlede bygningsanlæg – efter udbygningen af det ansøgte – vil fremstå som en driftsmæssig enhed. Der er allerede flere levende hegn omkring ejendommen og ejendommen vil derfor fortsat ikke fremstå særlig tydelig i landskabet. Det vurderes tillige, at de nye bygninger ikke ændrer væsentligt på landskabet. Det vurderes derfor samlet, at udvidelsen og de deraf følgende ændringer i området ikke vil have negativ

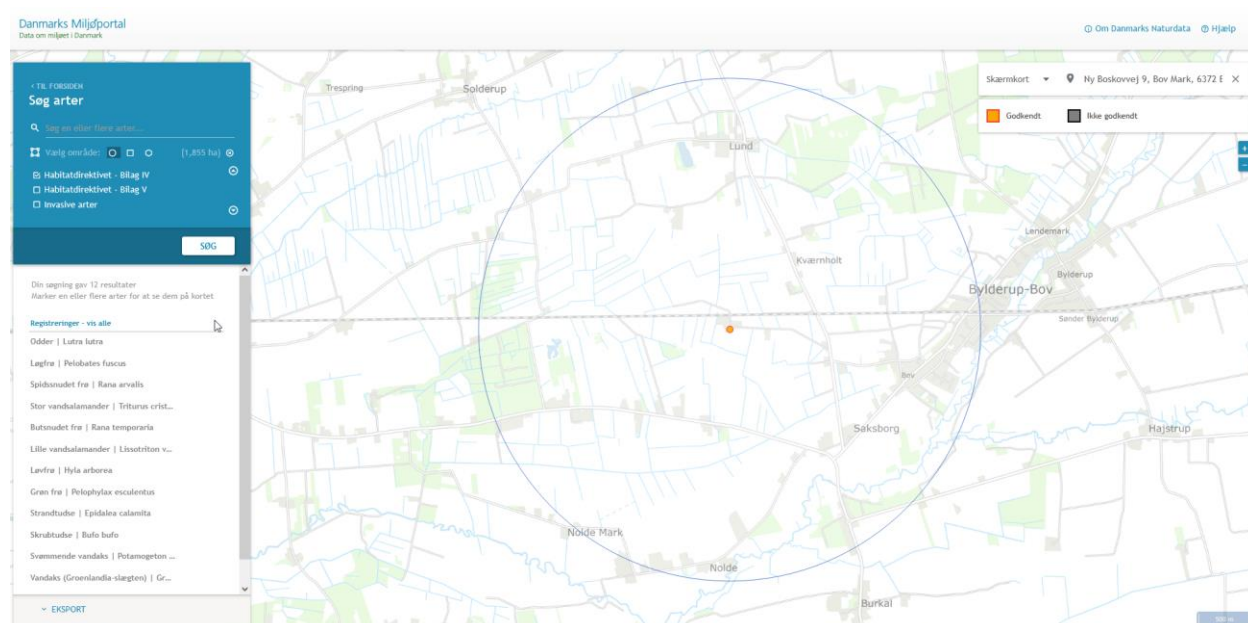
betydning for de landskabelige interesser eller være i strid med beliggenheden i et område med drikkevandsinteresser.

3.4.3 Kommunen vurderer, Bilag IV arter (B5, D1c)

Bilag IV arter er arter, der fremgår af bilag IV i EU's habitatdirektiv. De beskrives som strengt beskyttede arter. Det betyder, at arternes yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges.

Aabenraa Kommune har i andre miljøgodkendelser for landbrug i nærheden lavet en vurdering af forekomsten af bilag IV arter i området. Herud af fremgår det, at Kommunen har registreret flere paddearter, omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlistes i nærheden, så det vurderes at nogle arter med meget stor sandsynlighed forekommer i området.

Der er indhentet data af bilag IV arter fra Miljøportalen (jf. figur 8).

Figur 8: Registrering af Bilag IV-arter i området fra Danmarks miljøportal. Kort: <http://naturdata.miljoportal.dk>

Jf. ovenstående figur 8, fremgår det at der er fundet følgende bilag IV arter indenfor en cirkel rund om ejendommen indeholdende ca. 1800 ha: odder, Løg frø, Spidsnudet frø, Stor vandsalamander, Bulsnudet frø, Lille vandsalamander, Løv frø, Grøn frø, Strandtudse, Skrubtudse, Svømmende vandaks og vandaks. Dette betyder dog ikke, at der ikke er andre bilag IV arter i nærheden af ejendommen, da det må formodes, at området kan være potentielt levested for bilag IV arter.

Det vurderes fortsat, at produktionen på ejendommen ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes som udgangspunkt ikke gamle bygninger og der fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter eller andre fredede eller rødlistede arter.

Det vurderes derfor, at det ansøgte projekt ikke vil forringe eller beskadige yngle- og rasteområder for arter opført på habitatdirektivets bilag IV eller andre beskyttede arter.

3.5 Ammoniakemission og -deposition (B5, B4, E1b, E1c)

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gultype i ansøgt drift, nudrift og inden for de sidste 8 år samt oplysninger om miljøteknologier beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Tabel 7: Ammoniakemission fra staldafsnit, opbevaringslagre og total fra husdyrbruget. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Ansøgning (248640) | Stalde og produktioner ?

Tegn og navngiv staldafsnit på kortet. Klik herefter på Listevision for at oprette produktionsarealer med staldsystem og dyretype samt evt. miljøteknologi. Resultater af ammoniakberegninger kan ses under fanen "Resultater".

Kort Listevision **Resultater**

Kort i fuld skærm

Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lagre) ? i

Driftstype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	4586,4	1078,1	5664,5
Nudrift	2836,4	647,2	3483,6
8 års-drift	2836,4	647,2	3483,6

3.5.1 Miljøteknologier og indsatte virkemidler (F5g)

Da der ikke ændres på indretning og drift af de eksisterende staldanlæg, på nær udvidelse af et dybstrøelsesareal i B. Lade/ungdyrsstald, indsættes der ingen ekstra teknologier i disse staldanlæg. I den nye stald etableres der faste drænedede gulve.

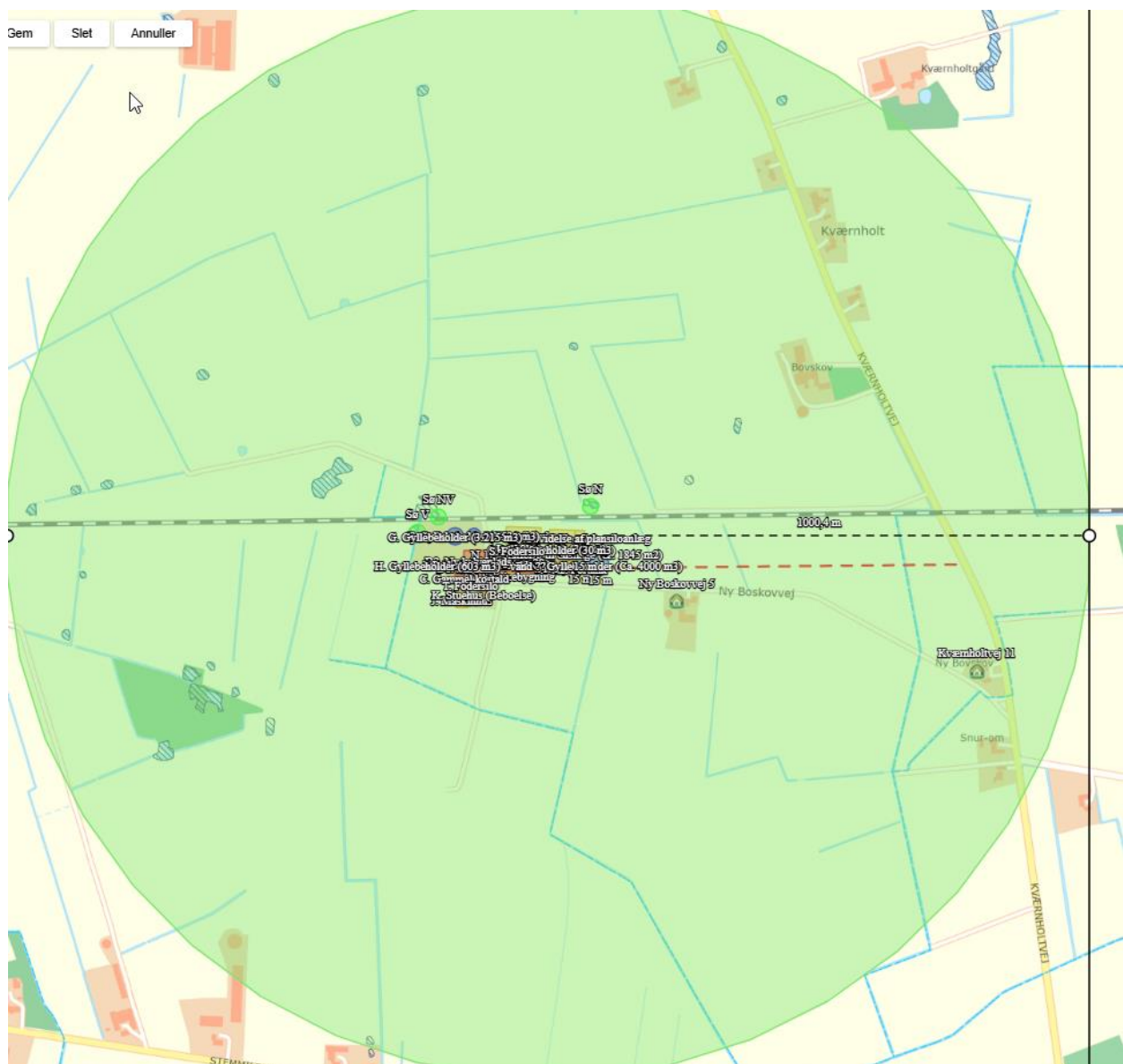
3.5.2 Naturpunkter (B5, E1b)

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttet af europæisk lovgivning (Natura2000 områder) eller efter dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller ynglelokaliteter for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen klarificer naturen i kategori 1, 2 og 3 natur og fastsætter beskyttelsesniveauer som fremgår af dennes § 26-29.

Ammoniak adskiller sig fra de fleste andre kvalstofforbindelser ved at tørdeponere hurtigt. Derfor vil ammoniakdepositionen være signifikant størst tæt på stald og gødningslager, som er kilden til forureningen. Beregninger fra Danmarks Miljøundersøgelser, Afdeling for Atmosfærisk Miljø viser, at hovedparten af ammoniakmængden vil nedfældes indenfor 1.000 meter fra kilden.

Naturarealerne beliggende indenfor 1.000 meter af anlægget, omfatter flere §3 beskyttede søer. De vigtigste af disse er behandlet i miljøansøgningen fra 2013 og der henvises derfor til denne.

Figur 9: Kort fra ejendommens miljøtilladelse. Placering af nærliggende naturområder omfattet af husdyrbruglovens § 7. Den grøn markering angiver en radius på 1.000 meter omkring anlægget.

Tabel 8: Ammoniakdeposition (kg N/ha/år) ved naturområder i nærheden af husdyrbruget. Af tabellen fremgår både total deposition og merdeposition til nudriften og 8-års driften. Tabel: Husdyrgodkendelse.dk Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er ammoniakfølsomt.

Ansøgning (248640) | Naturområder ?

For at der kan beregnes deposition af ammoniak, skal naturpunkter angives på kortet. På "Liste- og resultatvisning" vises det samlede resultat af ammoniakberegningerne, samt en oversigt over mer- og totaldeposition i alle naturpunkter der er angivet.

Kort	Liste- og resultatvisning	Kort i fuld skærm
------	---------------------------	-------------------

Samlet resultat af ammoniakberegninger ? i

Samlet emission: **5664,5** (kg NH₃-N/år) Meremission (8 års-drift): **2181,0** (kg NH₃-N/år) Meremission (nudrift): **2181,0** (kg NH₃-N/år)

Oversigt af naturpunkter ? i

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):	
					8-års drift	Nudrift:		
§ 3 Eng	Kategori 3	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Sø NØ	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	1,0	1,0	1,9	▼
Sø SV	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,1	0,1	0,3	▼
Sø NV 2	Kategori 3	Sagsbehandler	0	V	0,4	0,4	1,4	▼
Mose V	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,1	0,1	0,2	▼
Overdrev S	Kategori 1	Sagsbehandler	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Habitat natur NV	Kategori 1	Sagsbehandler	0	S	0,0	0,0	0,0	▼
Mose NØ	Kategori 3	Sagsbehandler	0	S	0,1	0,1	0,2	▼
Sø V	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,7	1,7	6,0	▼
Sø NV	Kategori 3	Ansøger	0	V	1,1	1,1	5,3	▼
Sø N	Kategori 3	Ansøger	0	V	2,7	2,7	6,4	▼
Overdrev NØ	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev V	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev S	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev SØ	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Habitat natur Nv	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0	▼
Overdrev SØ	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼
Mose V	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,1	▼

Kategori 1 natur

Mer- og totaldepositionen til nærmeste kategori 1 natur, som er et overdrev placeret i tilknytning til Sønderå, er på 0,0 kg N/ha/år. Ifølge § 25 i bekendtgørelsen er beskyttelsesniveauet for kategori 1 natur (natur i Natura 2000), afhængig af hvor mange andre landbrug, der er i området. I det konkrete tilfælde er der ikke andre landbrug og beskyttelsesniveauet er derfor 0,7 kg N/ha/år i totaldeposition. Beskyttelsesniveauet er derfor overholdt.

Kategori 2 natur

Mer- og totaldepositionen til nærmeste kategori 2 natur, som er et overdrev beliggende ca. 5.500 m nord øst for ejendommen, er på 0,0 kg N/ha/år. Ifølge § 26 i bekendtgørelsen er beskyttelsesniveauet for kategori 2 natur (§ 7 natur udenfor Natura 2000), en max total deposition 1,0 kg N/ha/år. Dette krav er overholdt.

Kategori 3 natur

Mer- og totaldepositionen til nærmeste kategori 3 natur, som er en mose der ligger ca. 1.100 m vest for ejendommen er på 0,1 og 0,2 N/ha/år. Kravet om en merdeposition på (som udgangspunkt) 1 kg N/ha/år er derfor overholdt.

Der er ligeledes lavet nogle beregninger til de nærmeste § 3 søer, som viser en merdeposition på mellem 1,1 og 2,7 kg N/ha/år. Søerne er besigtiget sammen med ansøger, og alle søer er tilgroede, næringsstofbelastede og ved besigtigelsen i april 2025 var der ikke meget vand i dem. Dertil kommer, at alle arealer der ligger op til søerne er landbrugsarealer og det vurderes derfor, at hovedkilden til næringsberigelse af vandhullerne er overfladevand fra de dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til vandhullerne, dels som næringsberiget overfladevand, der løber til via rodzonen på dyrkede arealer. Aabenraa Kommune har i miljøgodkendelsen fra 2013 ligeledes vurderet, at søerne kun i begrænset grad er påvirket af atmosfærisk kvælstofdeposition hvilket vurderes stadig at være tilfældet her i 2025 og en merdeposition på mellem 1,1 og 2,7 kg N/ha/år vurderes derfor som værende acceptabel.

Ud fra ovenstående beregninger vurderes det, at den ansøgte udvidelse ikke vil have væsentligt indvirkning på den omkringliggende natur, da alle beregninger viser, at de overholder de beskyttelsesgrænser der er sat i gældende lovgivning.

Denne vurdering stemmer fint overens med Aabenraa Kommunes vurdering i § 12 godkendelsen fra 2013.

3.6 Lugtemission (B6, B4, E1b, E1c, F4)

Lugtemission forekommer fra produktionen i staldanlæggene og ved håndtering samt udbringning af husdyrgødning. Selve staldanlægget forventes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener ud over, hvad der er normalt for denne type af animalsk produktion.

I Husdyrgodkendelse.dk er der beregnet hvilke afstande, der som minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper. Af figur 10 fremgår den aktuelle afstand (ukorrigerede geneafstand) fra ejendommens lugtcentrum til nærmeste naboer uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone

samt geneafstanden til samme områder. Den ukorrigerede geneafstand er geneafstanden, hvor alle staldanlæg er medtaget ved beregningerne, uanset om de senere bliver screenet bort som følge af afstand eller korrigeret for vindretning.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af størrelsen af produktionsarealet, typer af husdyr og geografisk placering. Disse faktorer indgår i lugtberegningen. Lugtgeneafstandene er beregnet ved fuld besætning i staldene.

Som det fremgår af figur 10, er lugtgenekriteriet overholdt til alle målepunkterne - nærmeste nabo, samlet bebyggelse og byzone.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er Ny Boskovvej 5, som ligger ca. 140 m syd øst for den nye gyllebeholder. Den nærmeste by (el. fremtidig byzone) er Bylderup Bov, som ligger ca. 1.400 m øst for ejendommen. Den nærmeste samlede bebyggelse er ligeledes Bylderup-Bov ca. 1400 øst for ejendommen. Stemmild ligger ca. 900 m syd for anlægget.

Ansøgning (248640) | Nabopåvirkning ?

For at der kan beregnes om lugt fra anlægget, skal nabobebyggelser og byzone angives på kortet. På "Listevisioning" vises en oversigt over de nabobebyggelser der er angivet, og på "Resultater" findes resultaterne af de lugtberegninger der er foretaget på ansøgningen.

Kort	Listevisioning	Resultater	Kort i fuld skærm
------	----------------	------------	-------------------

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt	
 Kværnholtvej 11	0	FMK	121,1	121,1	882,6	Ja	▼
 Kværnholtvej 16	0	FMK	121,1	121,1	793,7	Ja	▼
 Ny Boskovvej 5	0	FMK	121,1	121,1	314,2	Ja	▼
 Bovvej 14	0	NY	367,7	367,7	1451	Ja	▼
 Bovvej 17	0	NY	367,7	367,7	1553,5	Ja	▼
 Bovvej 19	0	NY	367,7	367,7	1457,6	Ja	▼
 Bov, Burkal	0	NY	540,4	540,4	1589,4	Ja	▼
 Bov, Burkal	0	NY	540,4	540,4	1603,7	Ja	▼

Konsekvenszone ? i

Konsekvenszone: 506 m

 Bemærk at afstandene til byzone og byzone med konsekvenszone

Figur 10: Resultat af lugtberegning fra Husdyrgodkendelse.dk.

Vurdering

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for samlet bebyggelse, byzone samt enkelt bolig er overholdt, idet den korrigerede geneafstand er kortere end afstanden mellem staldanlæg og hhv. byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt jf. figur 10.

Ifølge kommunens oplysninger har der ikke tidligere været lugtklager over ejendommens drift.

Det vurderes derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne og at det er sikret, at risikoen for væsentlige lugtgener er begrænset og ikke ud over, hvad der kan forventes af en husdyrproduktion af den i projektet angivne størrelse.

3.6.1 Kumulation til naboer (B6, D1b)

Der er ingen kumulation med øvrige husdyrbrug.

3.7 Øvrige emissioner og gener (B7, D1b, D1c, F2, F3, F4, F%c)

Ud over lugt og ammoniakemission kan der fra et husdyrbrug være gener fra støj, støv, vibrationer, fluer/skadedyr, lys, varme, stråling og transporter. Desuden kan energiforbruget til produktionen påvirke klimaet.

3.7.1 Støj (B7, E1b, F1d, F5c)

Den væsentligste støjgene vil formentlig være kørsel med traktor og landbrugsmaskiner i.f.m fodring, foderblanding, kornvalsning, markarbejde, og kørsel med lastbiler og gyllevogn til og fra ejendommen.

Alle støjklager er i aktivitet i en begrænset periode. Det vurderes, på grund af afstand til nærmeste nabo, at støjklagerne ikke giver anledning til evt. gener.

Der forventes støj fra malkeanlægget. Malkeanlægget benyttes døgnet rundt, da der malkes i robotter. Køling af mælk sker med varmeveksler med kompressor. Mælketanken er placeret i servicebygningen.

Ligeledes forventes der daglig støj fra læsning og blanding af foder. Dette foregår dagligt, typisk mellem 6.00-18.00 ved plansiloerne og i foderladen.

Der kan forventes støj fra valsning af korn i foderladen, ligesom der kan forventes støj fra indlæsning og tørring af korn i kornladen samt overblæsning af korn fra kornladen til silo over valsen i foderladen. Pt. vales der ikke korn på ejendommen, men hvis ansøger ønsker at gå tilbage til denne praksis, ønskes det muligt.

Antallet af transporter før udvidelsen er ca. 866. Efter udvidelsen forventes der en stigning til ca. 914 transporter.

Gyllepumpning vil foregå i hverdage mellem 6.00 – 18.00, samt valsning af korn (1 gang om året) imellem 8.00-17.00 og udfodring mellem 6.00 - 18.00.

De store staldafsnit med dybstrøelse tømmes 3 gange årligt og køres direkte ud og pløjes ned hvis dette kan lade sig gøre. Dybstrøelsen ved kalvene samt i kælvningsboksene tømmes løbende og dybstrøelsen køres direkte ud og pløjes ned hvis dette er muligt og ellers placeres dybstrøelse på møddingspladsen.

Der kan forekomme maskinstøj i forbindelse med udkørsel af gylle og ved markdriften. Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, hovedsageligt i perioden fra 15. februar til 15. maj samt i august og september måned. Udbringningen forventes at tage 5-6 dage fordelt over året.

Markarbejde foregår i sæsonen fra februar til november.

Ensilering slæt af græs, foregår midt maj, midt juni samt i september/oktober. Majs ensileret i perioden oktober – november. Halm og korn køres ind i perioden august til september. Alt markarbejdet er desuden afhængigt af vejrforhold.

Flytning af dyr foregår ved brug af kreaturvogn.

Levering af foder og af- og pålæsning af dyr samt afhentning af mælk på ejendommen sker som udgangspunkt ikke i tidsrummet 18.00-07.00.

Da husdyrbruget ligger i landzone uden lokalplaner og uden for samlet bebyggelse, er der ikke projekteret særlige tiltag for at dæmpe støjkloderne, hvilket heller ikke skønnes nødvendigt.

Aabenraa Kommune har ikke registreret klager over støj fra husdyrbruget.

Dyrlægen kommer når der er behov for det, og inseminør tilkaldes ligeledes når der er behov. Klovbeskæring foretages ca. 3-4 gange årligt, og her beskæres alle dyr.

Tabel 9: Mulige støjkloder på ejendommen

Støjkilde	Placering	Driftstid
Fodringstider	Staldene	Skifter indenfor normal arbejdstid 6.00-18.00 dagligt
Mixer vogn	Ved plansiloanlægget	Der blandes ca. ½ time 1 gang daglig mellem 6.00-18.00
Foderanlæg	Kostalden	Kraftfoder ved malkning
Udkørsel af husdyrgødning	Staldene/gyllebeholderne	Marts-maj og september-oktober primært 8.00-18.00 og så vidt muligt ikke weekend
Lastbiler m.v.	Ved stalde og maskinhus	Dagtimerne
Markvanding	Ude på marken	Sommerperioden
Malkeanlæg	Kostald	Hele døgnet
Kompressor	Maskinhus	Ved behov ca. 1 gang ugentlig
Afhentning af mælk	Kostald	Ca. 10 min hver dag pt. mellem 12.00.

Derudover kan der opstå lidt støj ved ind og udlevering af dyr. Dette foregår så vidt muligt indenfor normal arbejdstid.

Der foretages ikke øvrige støj og vibrationsdæmpende foranstaltninger, ud over de tiltag der er gjort i forbindelse med etableringen af stalden.

Alle pumper og installationer til malkeanlægget sidder inde i bygningen og er placeret i isolerede rum.

Gylle og vandpumper er placeret i brønde.

Der anvendes maskinstation til udbringning af gylle så dette kan gøres på få dage og med større maskiner, som giver færre kørsler.

Det forventes fortsat heller ikke at være et problem med fx vibrationer og lavfrekvente lyde fra ejendommen.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), er der angivet grænserne for tilladelig støjbelastning, målt i skel ved nærmeste nabobeboelse. Der er ikke foretaget støjberegninger, da det vurderes, at der ikke er særlige støjkloder ud over hvad der kan forventes på en landbrugsejendom.

Støj fra ejendommen vil ikke ændres sig nævneværdigt og på grund af afstanden til nærmeste naboer forventes støj fortsat ikke at være et problem for de omkringboende.

3.7.2 Støv (B7, E1b, F1d, F5c)

Det er ansøgers vurdering, at der ikke vil være væsentlige gener i forbindelse med husdyrbrugets daglige drift udenfor ejendommens areal.

I forbindelse med transporter til og fra ejendommen samt ved levering og håndtering af råvarer og mineraler kan der opstå støvgener, hvilket dog oftest er af begrænset karakter.

Der kan komme støv ved levering af fodermidler, der tippes af indendørs og ved snitning og indkørsel af halm til senge og dybstrøelsesstaldene.

Da flere af kørselsarealerne består af jord/sand vurderes det dog, at der kan opstå støvgener i forbindelse med kørsel i meget tørre perioder. Stort set alle transportveje og udendørs arbejdsområder er belagt med asfalt eller grus for at minimere disse genere. Ansøger efterlever også god landmandspraksis. Det vil sige, at al transport til og fra bedriften foregår ved hensynsfuld kørsel og at aktiviteter, herunder levering og udkørsel, planlægges således, at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Ud fra ovenstående beskrivelse vurderes det, at produktionen fortsat ikke vil give anledning til væsentlige støvgener for omgivelserne.

3.7.3 Lys (B7, E1b, F1d, F4c)

Der er etableret dagslysstyret belysning i staldanlæggene. Om natten er der natbelysning i kostalden. Der altid lidt lys ved robotterne

Der kan forekomme dage hvor der er behov for lys, f.eks. ved akut behov for dyrlæge hjælp eller andre akutte situationer.

Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer.

Da ejendommen er placeret for enden af en blind vej og samtidig med, at der ikke er nogle åbninger i gavlene, skærmes de nærmeste naboer mod direkte lys fra stalden. Det forventes derfor ikke, at lys fra staldanlægget vil give anledning til gener, hvorfor det vurderes, at naboerne ikke vil blive generet af lys.

3.7.4 Emission af forurenende stoffer (F5C)

Emission af ammoniak og lugt vurderes at være den væsentligste kilde til påvirkning af miljøet fra husdyrbruget. Begge forhold er vurderet og beskrevet i afsnit 3.5 og 3.6. Støj, støv og lys er behandlet i afsnit 3.7.1, 3.7.2 og 3.7.3 og herunder beskrives andre emissioner fra ejendommen som ikke tidligere er beskrevet.

Emission af vibrationer fra ejendommen (F5c):

Det forventes fortsat ikke at være et problem med fx vibrationer og lavfrekvente lyde fra ejendommen. Der foretages ikke øvrige støj og vibrationsdæmpende foranstaltninger, ud over de tiltag der er gjort i forbindelse med etableringen af stalden. Som udgangspunkt står støjende og vibrerende indendørs og/i isolerede rum.

Varmeemission (F5c)

Det forventes fortsat heller ikke at være et problem med varmeemission fra ejendommen og alle tiltag ift. at begrænse varmeudslip er taget.

Strålingsemission (F5c)

Det vurderes ikke at være maskiner eller lignende der udsender stråling på ejendommen. Det forventes derfor fortsat ikke at være et problem med stråling fra ejendommen.

3.7.5 Skadedyr (B7)

For at undgå fluer og tilhold af skadedyr rengøres fodergange og øvrige staldarealer løbende.

Fluebekæmpelse sker ved renholdelse i og omkring bygninger, hyppig udmugning hos småkalvene i sommerperioden. Fluer er som udgangspunkt ikke det store problem, men ved behov anvendes:

- hydratkalk i dybstrøelsen
- rovfluer eller snyltehvepse.

Der er desuden opsat elektriske fluefangere og limbåndsspoler i stald og andre bygninger.

I den ny kostald overvejes det, om der skal indsættes forstøvning, hvilket vil være med til at nedkøle og samtidig hjælper mod fluer. Dybstrøelsen mugs ud ofte. Om sommeren oftere end om vinteren.

Mødding tildækkes hvis ikke daglig tilførsel.

Ejendommen er tilmeldt skadedyrsbekæmpelse og de kommer fast på ejendommen. Derudover er der en god bestand af katte på ejendommen. Der holdes rent og ryddeligt om bygningerne, så rottebestanden holdes nede.

Det vurderes ud fra ovenstående tiltag, at bedriften ikke vil give anledning til væsentlige fluegener eller problemer med skadedyr.

3.7.6 Transporter (B7)

Det vil hovedsageligt være transporter med gylle, dybstrøelse og foder der vil stige i forbindelse med udvidelsen.

Der er én indkørsel til ejendommen.

Næsten alle transporter foregår via udkørslen til Ny Boskovvej. Ca. 2/3 af gylletransporterne sker via en privat grusvej nord for ejendommen. Mælk afhentes fra mælketanken, der er placeret ved kostalden.

Hvorvidt f.eks. fodertransport og afhentning af mælk passerer tætbeboede områder, afhænger af den rute, som hhv. foderfirma / chauffør og mejeri vælger. Dette ligger udenfor ansøgers indflydelse.

Nedenstående tabel 10 viser det skønnede antal transporter før og efter udvidelsen. Som udgangspunkt forventes antallet af transporter ikke at stige det store, da der blot vil blive leveret større mængder af foder mv. samtidig med at overfladevandet fra plansiloanlægget sprinkles ud fremadrettet.

Tabel 10: Transporter

Transporter	Før udvidelse			Efter udvidelse		
	Antal/ år	Kapacitet pr. transport	Transport- middel	Antal/ år	Kapacitet pr. transport	Transport- middel
Foder	52	15 t – 25 t	Traktor eller lastbil	52	20 t – 30 t	Traktor eller lastbil
Halm	30	Ca. 14 rundballer	Traktor	30	Ca. 14 rundballer	Traktor
Eget foder inkl. ensilage og halm	200 (sælger noget nu)	12 t - 15 t	Traktor	200	12 t - 15 t	Traktor
Dieselolie/ Fyringsolie	6		Tankbil	6		Tankbil
Levende dyr	20		Lastbil	20		Lastbil
Gylle med spredevogn	280	(28) tons	Traktor + gyllevogn	320	(28) tons	Traktor + gyllevogn
Biogas				52	(28) tons	Lastbil - biogasanlæg
Fast møg	Ca. 50 læs	Ca. 20 t	Traktor + vogn	Ca. 6 læs	?	Lastbil – biogasanlæg
Afhentning af mælk	182		Tankbil	182		Tankbil

Afhentning af døde dyr	12		Daka	12		Daka
Handelsgødning	1-2		Traktor eller lastbil	1-2		Traktor eller lastbil
Affald	32		Sejer og Sønnichsen	32		Sejer og Sønnichsen
Transporter i alt	866			914		

Herudover forekommer transport med mindre biler og personbiler, herunder f.eks. dyrlæge, inseminør mv.

Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet efter færdselslovens regler.

Der passeres enkelt boliger på vejen ind til ejendommen. Ved transporter udefra kører en del af dem igennem Lund, Stemmild eller Bylderup-Bov. Der sker dog kun få gylletransporter gennem landsbyerne, og det tilstræbes at gyllekørsel ved /i nærheden af byen varsles til de berørte, og at kørsel med gylle foretages på hverdage.

Ud fra ovenstående vurderes det, at trafikken til og fra ejendommen ikke vil have væsentligt betydning for de omkringboende ift. hvordan det er i dag.

For at mindste gener fra transport vil transporterne hvis muligt primært foregå på hverdage og indenfor normal arbejdstid. Sæsonarbejde kan dog forekomme uden for disse tidspunkter, men vil søges begrænset.

3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (B8, E1b, E1c, F1c, F1d, F5b, F5f)

Det er begrænset hvor meget affald der genereres på ejendommen. Hovedparten af affaldet er emballage fra indkøbt sækkevarer og plastik fra plansiloerne. Erhvervsaffald hentes af Sejer & Sønnichsen hver 14 dag og opbevares i 400 l container. Containeren er placeret syd for B. Lade/ungdyrstald. Derudover er der en container udelukkende til plast. Denne er på 16 m² og placeret vest for A. Kostald. Denne tømmes efter behov af Sejer & Sønnichsen.

Desuden er der en begrænset mængde klinisk risikoaffald i form af brugte kanyler og skalpeller, som opbevares i kanyleboks, som opbevares på kontoret.

Ved transport af affald er det transportørens ansvar, at transporten sker på en sikkerheds- og sundhedsmæssig forsvarlig måde, som ikke er til gene eller fare for omgivelserne.

Pesticider opbevares i aflåst skab i det gamle kontor/malkerum i lade/ungdyrstald. Pesticiderne er placeret på fast gulv uden afløb. Der er maksimalt et oplag af pesticider på 150 l.

Midler til rengøring og vask af malkerobotter opbevares i servicebygningen eller ved robotterne max 3 x 200 l.

Hvis der undtagelsesvis opbevares medicin, vil det blive opbevaret i servicerummet. Dyrlægen sørger som hovedregel selv for at tage evt. rester med efter behandling af dyr. Hvis der opbevares medicin på ejendommen, er der efter rådgivningsaftale med dyrlægen opstillet et lukket/aflåst skab til formålet.

Klinisk risikoaffald i form af medicinglas og -rester samt kanyler opbevares i servicebygningen, og de afleveres til dyrlægen.

Vask af marksprøjte og traktor, der har været anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, sker enten på det areal, hvor plantebeskyttelsesmidlet er blevet udbragt, eller på vaskepladsen/møddingspladsen. Uvasket sprøjte eller traktor, der er anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, placeres på behandlet areal, vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller under tag. Indvendig vask af sprøjte sker med spuledyser.

Der opbevares som udgangspunkt ikke olieaffald på ejendommen, da maskiner serviceres på autoriseret værksted. Dog kun en meget begrænset mængde til små maskiner. Olie opbevares i tromle på 200 l i maskinhuset til det afhentes af Dansk Olie Genbrug eller lignende minimum én gang årligt.

Metalskrot afhændes til produkthandler, til genanvendelse.

Der opbevares ligeledes meget lidt medicin eller veterinært affald på ejendommen.

Tom emballage fra vaske og skyllemidler fra malkeanlægget afleveres til leverandør. Tomme dunke opbevares i teknikrum ved siden af tankrummet.

Som udgangspunkt benyttes der ikke mere foder end der er behov for og husdyrgødning anvendes til gødsning af marker, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brændbart affald.

Det vurderes derfor, at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald sker miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med Aabenraa Kommunes affaldsregulativer.

Det vurderes ligeledes, at affald håndteres og opbevares, så der ikke opstår uhygiejniske forhold eller sker forurening af luft, vand eller jord.

Opbevaring af gylle sker i godkendte gylletanke. Gylletankene inspiceres løbende for tæt flydelag og ved tømning for utætheder mv. Der udføres lovpligtig beholderkontrol hvert 10 år. Beholderne tømmes med selvsugende gyllevogn og risikoen for spild er derved minimal.

Ved ovenstående forholdsregler mindskes risikoen for en punktforurening som følge af uheld under håndtering af gylle og olie mv.

3.8.1 Døde dyr (B8, F1c)

Døde dyr opbevares ved indkørsel til markvej overfor den ny gyllebeholder. De døde dyr er placeret over jordniveau efter gældende regler. Døde dyr bortskaffes via DAKA efter behov i henhold til gældende regler². Ansøger forventer at der bliver max 4 døde køer, 2 døde kvier og 6 døde kalve.

² BEK nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr

3.8.2 Affald (B8, F1c)

Affald skal i henhold til lovgivningen opbevares, håndteres og bortskaffes efter Aabenraa Kommunes til enhver tid gældende regulativer og forskrifter.

Affaldet opbevares indtil afhentning/aflevering indendørs eller i container.

Restaffald afhentes af Sejer & Sønnichsen hver 14 dag og opbevares i 400 l container. Containeren er placeret syd for B. Lade/ungdyrsstald. Derudover er der en container udelukkende til plast. Denne er på 16 m² og placeret vest for A. Kostald. Denne tømmes efter behov af Sejer & Sønnichsen.

Affald fra bedriften omfatter emballage fra desinfektionsmidler, der afleveres til leverandøren.

Emballage fra medicin bortskaffes til dyrlægen.

Pap, papir og plastik bortskaffes via kommunens renovation/genbrugsstation.

Der er indgået container aftale Sejer og Sønnichsen. Der er både en container til restaffald, rent landbrugsplastik og der overvejes også en til pap og papir (kommer pt. i stuehusets beholdere eller køres på genbrug). Restaffald tømmes hver 14. dag og de andre tømmes efter behov.

Fagligt affald som olieaffald opbevares i jerntromler i maskinhus indtil bortskaffelse.

Farligt affald skal anmeldes til Kommunen. Anmeldelsen skal omfatte oplysninger om affaldstype (EAK-kode), samt affaldets mængde, emballering, sammensætning og egenskaber. Desuden skal al farligt affald sorteres i separate beholdere og afleveres til godkendte modtagere, hvilket skal kunne dokumenteres overfor kommunen. Opbevaring og bortskaffelse af affald skal altid ske efter Kommunens regulativer.

Ved transport af affald skal transportør (ansøger eller andre) sikre at transporten sker på en sikkerheds- og sundhedsmæssig forsvarlig måde, og at den ikke er til gene eller fare for omgivelserne.

Der forventes en mindre mængde byggeaffald i anlægsfasen af den nye stald. Dette afskaffes af entreprenøren efter gældende regler.

Det vurderes at ansøger lever op til ovenstående krav ift. affald.

3.8.3 Olie- og kemikalier (B7, B8, F1c)

Påfyldning og rengøring af marksprøjte foretages på vaskeplads med opsamling til gylletank. Pesticider opbevares i aflåst skab i det gamle kontor/malkerum i lade/ungdyrsstald. Pesticiderne er placeret på fast gulv uden afløb. Maksimalt oplag af pesticider er ca. 150 l.

Kemikalier der anvendes i produktionen (rengøringsmidler), står i A2. Servicebygning. Der leveres kemikalier i store dunke. Der er et oplag af ca. 2-3 dunker af 200 l. Rester og tomme dunke fra landbrugskemikalier, afleveres hos leverandør af disse.

Medicin opbevares i skab i servicerummet. Der udleveres kun medicin til forbrug ved efterbehandling af dyr. Lægemidler rester o.a. afleveres til dyrlægen. Mængden omfatter ca. 10 kg årligt.

Olietønde (200 l - motorolie) er placeret på fast bund uden afløb i maskinhuset. Tanken er sikret mod påkørsel idet den er placeret inden døre. Der forefindes som udgangspunkt ikke spildolie på ejendommen. Al spildolie aftager smeden eller de afleveres på genbrug max 200 l årligt.

To stk. dieseltank på hhv. 2500 l fra 2006 og 1200 l fra 2003 placeret i maskinhuset på befæstet areal uden afløb, også denne er sikret mod påkørsel.

Mineraler og kraftpiller opbevares i l. Foderlade hvor det eller afleveres løst, i bigbags eller sække.

Ensilage opbevares i plansilo eller i markstak.

Olietank og alt olieopbevaring er placeret på fast gulv uden afløb. Der forefindes opsugningsmateriale i form af kattegrus eller lignende på ejendommen.

3.8.4 Råvare (B7, F1c)

De væsentligste råvarer i forbindelse med produktionen er foder og vand. Ansøger bestræber sig på, at anvende så få foderenheder og så lavet et råprotein- og fosforindhold som muligt.

Der fodres primært med grovfoder (majs og græs), som opbevares på ensilagepladsen eller i markstak ved behov. Grovfoderet suppleres med indkøbt soja, kraftfoder, evt. korn og mælkeerstatning til de helt små kalve.

Mineraler og kraftpiller opbevares i foderladen hvor det eller afleveres løst, i bigbags eller sække samt i de fem fodersiloer.

Det er ansøgers vurdering, at råvare og hjælpestoffer opbevares efter forskrifterne og dermed på en forsvarlig måde, så der ikke vil være mulighed for at forurene det omkringliggende miljø.

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov, samt at reducere indholdet af råprotein i foderet. Selvom BREF-dokumentet kun er gældende for IE-brug gør ansøger en indsats for at efterleve dette i det omfang det er muligt. Der udarbejdes fx en foderplan i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor fodring til kalve og goldkøer. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.

Ved efterlevelse af dette vurderes det, at ejendommen lever op til BAT for foder.

Vandforbruget er beskrevet i afsnit 3.8.6

3.8.5 Energiforbrug (B8, F1c)

Elforbruget dækker primært belysning, gylleomrørere, malkeanlæg samt øvrige elektriske maskiner. Ansøger oplyser, at der på ejendommen forventes et årligt energiforbrug på ca. 200.000 kWh/år (167.116 kWh i 2024 inkl. forbrug til markvanding) og dertil kommer forbruget til markvanding, som afhænger af behovet for vanding og kan svinge meget fra år til år. Derudover forventer ansøger at bruges omkring 25.000 l diesel. Stuehuset opvarmes ved hjælp af kombineret mælke- og jordvarmeanlæg.

I de eksisterende staldanlæg anvendes en kombination af dagslys og kunstlys. Der er sat daglysstyring på kunstlyset. Om natten er der natbelysning i kostalde. Afhængig af årstid og lysforhold udenfor, benyttes der enten mere eller mindre lys. Om aftenen er der såkaldt vågelys til kreaturerne hele natten.

Der kan forekomme dage hvor der er behov for lys, f.eks. ved akut behov for dyrlæge hjælp eller andre akutte situationer.

Følgende energibesparende tiltag er indført:

- I forbindelse med løbende udskiftning af lysstofrør i stalde, vil der blive opsat lavenergi lysstofrør.
- Lyset i staldene er tændt efter behov – dagslysstyring.
- Udendørs belysning er dagslysstyret eller med bevægelsessensorer.
- Der anvendes frekvensstyret pumper, hvor det er muligt, da disse kun anvender den energi der er behov for, mht. flow.
- Der er etableret varmegenvinding i forbindelse med mælkenedkølingen. Varmen anvendes til at opvarme vand til produktionen (4 varmtvandsbeholdere af 300 l), opvarme vand til husholdning, opvarme køernes drikkevand og til at opvarme servicebygningen.
- Vaskeanlægget kører på spareprogram, så det bruger mindre energi pr gang.
- Staldene er med naturlig ventilation og der er derfor ikke energiforbrug til dette
- Logistikken i forbindelse med afhentning af foder til blandeanlæg, er indrettet så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

Der anvendes ca. 150.000 kWh/år i den nuværende situation (til dyr) og ved fuld udvidelse til 260 køer og ca. 160 kvier forventes elforbruget at stige til ca. 200.000 kWh/år. Det er hovedsageligt energi til den ekstra malkning og pumpning af gylle der vil stige.

Ifølge normtal fra Håndbog til driftsplanlægning 2015 fra Seges er det forventelige elforbrug ca. 670 kWh pr. årsko (tung race), dog med mulighed for store variationer.

Med en forventelig fremtidig produktion på 260 køer og ca. 160 kvier (stor race) giver det et elforbrug på ca. 174.200 kWh. Det forventede elforbrug er derfor lidt større end normen, men forklaringen på dette kan være, at der malkes i robotter og disse er ikke helt nye.

Produktionsanlægget bygger på principper, der tilgodeser miljøet i det omfang loven tilsigter, og der vil løbende blive indhentet opdateret viden, med henblik på forbedringer der lever op til nutidens miljøkrav. Herunder vil der ved løbende udskiftninger blive undersøgt, om der er anlæg på markedet der er mere energibesparende, med henblik på energiforbedringer af anlægget. Dette vil også medføre, at der med den løbende vedligeholdelse af anlægget, herunder udskiftning af lysstofrør i øvrige stalde, kan forventes at disse udskiftes til lavenergi lysstofrør.

Ud fra ovenstående vurderes det, at elforbruget på ejendommen vil være normalt for denne type af husdyrproduktion i en kombination af eksisterende og ny staldanlæg.

3.8.6 Vandforbrug (B8, F1c)

Vandforbruget dækker drikkevand inkl. vandspild, vask af evt. malkestald og vask af stald og maskiner. Ejendommen forsynes med vand fra egen boring.

Der anvendes ca. 10.507 m³ (tal fra 2024) i den nuværende situation og ved fuld udvidelse til 260 køer + 160 kvier forventes det at vandforbruget til produktionen vil stige til ca. 15.000 m³. Det er hovedsageligt mængden af drikkevand til køerne der stiger. En del af dette (ca. 40 %) afgives som mælk eller fordamper. Resten går til gyllen.

Samlet vandforbrug i m³ til et årsdyr (365 foderdage) af malkekøer, hundyropdræt, slagtekalve og ungtyre

	Malkekøer		Opdræt		Slagtekalve		Ungtyre	
	Stor race	Jersey	Stor race	Jersey	Stor race	Jersey	Stor race	Jersey
Drikkevand incl. vandspild	28	26	5,3	4	8,7	8,0	9,8	9,1
Staldrengøring	3	3	0,4	0,3	0,4	0,3	0,4	0,3
Rengøring af malkeanlæg	2	2	-	-	-	-	-	-
Forbrug i alt	33	31	5,7	4,3	9,1	8,3	10,2	9,4

Kilde: Håndbog i kvæghold 2011

Forbrug af vand til drikkevand og vaskevand bliver ud fra normtallene ca. 9.492 m³ ved 260 køer og 160 kvier, stor race og det forventede vandforbrug forventes derfor, at komme til at ligge lidt over normen. Dette formodes at skyldes, at der males i ældre malkerobotter og vurderes at være indenfor for normen sammenlignet med andre ejendommen på denne størrelse der malker med ældre robotter.

Det er ikke udarbejdet planer for vedligehold og reparationer, men ved daglig inspektion vil der blive undersøgt for eventuelle lækager i forbindelse med drikkevandssystemet med efterfølgende igangsætning af reparation.

Følgende vandbesparende tiltag er indført:

- Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.
- Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.
- Vandforbruget registreres fremadrettet.
- Der er opsat flydere i drikkekar samt drikkolber, hvilket er med til at sikre et stabilt vandtryk. Hermed opnås begrænset drikkespild og bedre vandoptagelse.
- Da der er opsat malkerobotter, sker der ikke genbrug af vaskevand.
- Der er etableret varmegenindvinding i forbindelse med mælkekølingen. Varmen genanvendes til at opvarme vand til produktionen (4 stk. varmtvandsbeholdere af 300 l), opvarme vand til husholdning,
- Staldene kontrolleres dagligt og der udføres småreparationer med det samme eller tilkaldes service, hvis der er behov for det.

Ud fra ovenstående forventes vandforbruget fortsat ikke at have nogen skadelig virkning på overfladevandet i nærheden af ejendommen. De generelle regler sørger desuden for at minimere risikoen for forurening af vandressourcerne i nærheden. I afsnit 3.9 Forurenings- og gene begrænsende tiltag er særlige forhold for ejendommen beskrevet.

3.8.7 Spildevand og restvand (B7, F1d)

Afløbsforholdene på ejendommen ændres som udgangspunkt ikke ved denne ansøgning. I forbindelse med udvidelsen af det eksisterende plansiloanlæg etableres en ny saftbeholder på 30 m³ som placeres

syd for den eksisterende saftbeholder. Herfra sprinkles ensilagevandet ud. De to saftbeholdere forbindes og der laves overløb til E2. udendørs tværkanal. I bilag 5.2 ses den forventede afløbsplan for ejendommen efter etablering af de nye bygninger.

I dybstrøelsesboksene er der etableret afløb/pumpebrønde, så disse kan vaske. Der har dog ikke været behov for at vaske dem og dybstrøelsen opsuger normalt væden.

Spildevand fra bedriften består primært af vand fra rengøring af malkestald og drikkevandsspild.

Vand fra vask af malkestald og mælketank indeholder rengøringsmidler. Der anvendes kun godkendte midler. Da midlerne kan blive udskiftet efter almindeligt udbud og efterspørgsel, oplyses produktnavnene ikke. Malkestald vaskes efter hver malkning og køletanken vaskes hver dag (efter afhentning af mælk).

Vand fra møddingsplads ledes til gyllebeholder og vand fra plansiloerne sprinkles fortsat ud.

Vask af landbrugsmaskiner og redskaber foregår på betonplads, med afløb til gyllebeholderne. Det vurderes, at forholdene er forsvarlige, såfremt der ikke foretages affedtnings/vask af olierede maskindele.

Tagvand fra stuehuset og det gamle staldanlæg ledes via grøft til vandløb vest for ejendommen. Tagvand fra kostald samt ny ungdyrstald ledes til vejgrøft ved Ny Boskovvej. Dette forventes ikke ændret ved udvidelsen jf. afløbsplanen. Den ny stald tilkobles det eksisterende system til tagvand.

Sanitært spildevand fra stuehuset og driftsbygningerne ledes til septiktank og videre til nedsivningsanlæg.

I spildevandsbekendtgørelsen defineres spildevand som alt vand, der afledes fra beboelse, virksomheder, øvrig bebyggelse samt befæstede arealer. Tag- og overfladevand defineres som regnvand fra tagarealer og andre helt eller delvist befæstede arealer. Tag- og overfladevandet må ikke indeholde andre stoffer, end hvad der sædvanligt tilføres regn vand i forbindelse med afstrømning fra sådanne arealer, eller have en væsentlig anden sammensætning.

Det er ansøgers vurdering, at alle forhold omkring spildevand håndteres forsvarligt og lever op til kravene i husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav.

3.8.8 Samlet konklusion på afsnit 3.8 Reststoffer, affald og naturressourcer (F5b, F5c)

Det vurderes, at ejendommens håndtering af reststoffer, affald og naturressourcer gøres på en forsvarlig måde der tilgodeser det omkringliggende miljø og klimaet overordnet. Brugen af naturressourcer begrænser sig til vandforbrug til drikkevand. Som en naturlig del driften af husdyrbruget sker der en løbende monitoring af vandforbruget. Vandressourcen er i øvrigt ikke begrænset i området. Det vurderes derfor at der ikke vil være en påvirkning af vandressourcen.

3.9 Forurenings- og gene begrænsende tiltag – Større ulykker og katastrofer (B7, E1c, F8)

Forholdsregler i forbindelse med uheld med olie, kemikalier, gylle og brand vil blive beskrevet i husdyrbrugets beredskabsplan jf. bilag 5.6. Beredskabsplanen vil blive opbevaret i en mappe på kontoret i servicebygningen. Beredskabsplanen opdateres løbende når der er behov for dette.

Den største fare for uheld og forureningsrisiko er gylleudslip. Der er risiko for at beholderen skades ved gylleudbringning, men da maskinstation varetager gylleudbringning, vil de være til stede med opslugningsgrej og kan evt. tilkalde forstærkning.

Derudover gøres der følgende tiltag for at minimere risikoen for uheld:

Udpumpning af gylle fra den eksisterende Kvægstald (A.) til gyllebeholderne sker ved elpumpe. Der pumpes 1 gang om måneden a. ca. 3-5 timer. pr. gang. Dette gøres som udgangspunkt indenfor normal arbejdstid mellem kl. 6.00-18.00. Når der pumpes er systemet altid under opsyn.

Gyllen fra E1. Ny stald ledes til udendørs tværkanal som placeres mod øst. Herfra hentes det af biogasanlægget 1-2 gange om måneden hvor de også vil have noget returgylle med, som kommer i den nye gyllebeholder. Der bliver også mulighed for at pumpe direkte fra stald til gyllebeholder hvis dette skulle blive nødvendigt.

De elektriske pumper kan låses af for uvedkommende.

Alt gyllepumpning overvåges.

Alle rør og samlinger kontrolleres jævnligt, og alle afløb er ført til gyllekanal eller pumpebrønd.

Etablering og tilkobling af nye gyllekanaler udføres af autoriseret montør.

Gyllebeholderen er omfattet af femårsbeholderkontrolordningen og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende. Det tjekkes også altid, om der er plads i gylletanke før der kommer gylle i.

Det kan selvfølgelig ikke garanteres, at der ikke kan ske et uheld, så en gyllevogn vælter. Generelt køres der hensigtsmæssigt og vejret vurderes før nedfældning af gylle, så sandsynligheden for disse uheld er meget lille. Hvis en gyllevogn vælter - eller en gyllebeholder sprænger læk - eller der sker overfyldning af beholder trods faste procedurer om tjek af kapacitet før pumpning - vil opsamling af gylle øjeblikkeligt blive iværksat og beredskabet tilkaldt.

Da det er maskinstation der varetager gylleudbringning, vil de være til stede med deres grej, det første tiltag er at stoppe udløb.

Ved udkørsel af gylle kommer maskinstationen med deres maskiner. Beholderen omrøres og omladning af gyllen forgår med læssekran. Der er flyder på vognen der forhindrer overløb.

Uheld ved pumpning af gylle anses for at være den største risiko. Gyllepumpning overvåges derfor konstant.

I den daglige drift kan der være risiko for at vandrør sprænger og ved sådanne uheld afbrydes vandforsyningen i boringen som er placeret udenfor ved I. Tankrum. Der forventes at blive etableret en stophane i det nye byggeri.

Der kan ligeledes ske strømforstyrrelser/svigt, og hvis uheldet er ude kan der hurtigt skaffes en nødstrømsgenerator. Hovedafbryder og el-tavle er placeret i I. Tankrum. Det forventes, at der bliver etableret en ny eltavle i forbindelse med det nye byggeri.

For at undgå frostsprængning af vandrør er alle rør og drikkekar blevet isoleret. Frostsprængninger anses derfor ikke som et problem, men skulle vintrene fremadrettet blive koldere, så kan der evt. etableres varme eller der kan anskaffes en varmekanon, så der ikke er risiko for frostsprængninger i perioder med hård frost.

Hvis der skulle ske udslip af gylle eller andre stoffer, vil myndigheder og miljøvagt straks blive alarmeret via 112. Skaden vil tillige omgående blive søgt begrænset med inddæmning med jord, halm eller lignende. Der er ikke recipienter i nærheden, som umiddelbart er i risiko.

Ved brand tilkaldes Falck og brandvæsen, medmindre det er mindre brandskader der kan afhjælpes med det slukningsmateriel der befinder sig i stalden. Flugtveje og brandslukningsmateriel er vist på plan der ligger i beredskabsmappen.

Alle ny ansatte præsenteres for beredskabsplanen ved opstart på bedriften. I beredskabsplanen foreligger også telefonnumre til øvrige leverandører, reparatører samt telefonnumre til vagtlæge og nærmeste skadestue.

Hvor der håndteres smøre- og diselolie er der en potentiel risiko for forurening. Tanken til diesel er placeret på dertil indrettet plads hvor påkørsel er minimal. Evt. spild af olie opsuges af kattegrus eller lignende med det samme.

Der er placeret flere pulverslukkere rundt på ejendommen bl.a. én i stuehuset, to i A. Kvægstald, N. Stuehus og L. Maskinhus og der bliver installeret minimum to stk. i den ny kostald.

Ved brand tilkaldes Falck og brandvæsen, medmindre det er mindre brandskader der kan afhjælpes med det slukningsmateriel der befinder sig i bygningerne.

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i forhold til risikoen for uheld.

3.10 BAT-ammoniakemission (B9, C2, E1c)

Den samlede BAT-beregning for husdyrbruget er beregnet i Husdyrgodkendelse.dk og fremgår af tabel 11.

BAT-kravet er fastsat til 5665kg NH₃-N/år hvilket er lig den faktiske emission fra ejendommen med de valgte staldanlæg.

Tabel 11: Samlet BAT beregning for ammoniakemission (version 1). Tabel: Husdyrgodkendelse.dk

Ansøgning (248640) | BAT ?

Herunder er der foretaget en beregning af den vejledende grænseværdi for ammoniaktab (emissionsgrænseværdien) pr. år opnåelig ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT). Beregningerne er foretaget efter de retningslinjer og beregningsmetoder der fremgår af Miljøstyrelsens standardvilkår for BAT fra 2011, og afhænger af om en produktion er placeret i ny eller eksisterende stald. For eksisterende stalde vil gælde en fast værdi per dyr på en given gultype. For nye stalde vil værdien afhænge af produktionens størrelse, således at BAT-kravet skærpes i takt med en voksende produktion.

Samlet BAT beregning ? i			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	4586	1078	5665
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	4586	1078	5665
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

3.11 Indvirkning på klimaet og projektets sårbarhed overfor klimaændringer, faren for sundhed, kulturarv og miljø samt kumulation (F5f, F5d, F5e)

Jf. flere faglige artikler er det dokumenteret at husdyrbrug påvirker atmosfæren med udledning af særligt klimagasserne metan og lattergas (Sven g. Sommer et al, 2007). Drivhusgasserne fra husdyrbrug udgør ca. 20 % af den samlede udledning af drivhusgasser fra Danmark (Mette Hjort Mikkelsen et al, 2020). Der findes ikke materiale med empiriske tal der gør det muligt at kvantificere den specifikke udledning fra dette husdyrbrug. Det vurderes dog heller ikke som relevant idet vurderingen af effekten alligevel skal foretages i kumulation med øvrige emissioner af drivhusgasser, herunder den samlede udledning i Danmark.

Da husdyrbruget udvides må man forvente, at der som udgangspunkt vil ske en større udledning af drivhusgasser fra ejendommen. Der er flere måder at nedsætte produktionen af drivhusgasser. Jf. Sven G. Sommer et al, 2007 er særligt metanproduktionen ekstremt temperaturafhængig og en metanproduktion kan derfor effektivt reduceres ved afkøling af gyllen enten ved gyllekøling eller hyppig udpumpning af gyllen til gyllebeholder. Ved daglig udpumpning af stalden fremhæves det, at man under danske forhold kan opnå en metanreduktion fra stalde med 40 %. Ligeledes fremhæver Maria Münster og Jesper Ahrenfeldt, 2020, at danske landbrug på sigt kan være med til at fjerne CO₂ fra atmosfæren via bioforgasning og biomasse.

I forhold til den samlede udledning af drivhusgasser i Danmark er den ansøgte produktion og dermed emission ubetydelig, og det vurderes derfor at det ansøgte projekt i sig selv ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af miljøet i forhold til udledningen af klimagasser, men det kan ikke udelukkes at projektet i kumulation med den øvrige udledning af drivhusgasser i Danmark og resten af verden, kan medføre en negativ påvirkning af klimaet. Det vurderes dog ikke som en rimelig udfordring at løse denne problematik i en konkret miljøgodkendelse.

Det er dog den gense opfattelse af klimaaftrykket på danskproducerede vare er et af de laveste i verden og hvis produktionen derfor flyttes til en anden verdensdel kan det betyde, at det samlede klimaaftryk på verdensplan bliver større.

Driften af ejendommen vurderes heller ikke at være sårbar i forhold til klimaændringer. Anlæggets beliggenhed giver ikke anledning til bekymringer i forhold til øget nedbør eller hævet vandstand (Klimatilpasninger.dk).

Der er ikke fundet kumulation med øvrige husdyrbrug i relation til lugt og særlig sårbar natur i nærheden af husdyrbruget. Det vurderes derfor, at projektet ikke forventes at medfører en påvirkning af de nærmeste særligt sårbare områder.

I henhold til afsnit 2, 3 og 4, vurderes faren for menneskers sundhed, kulturarv og miljøet ligeledes som værende ikke væsentlig.

3.12 Grænseoverskridende virkninger (B10, E1c)

Husdyrbruget ligger forholdsvis langt fra den danske grænse og en vurdering af indvirkning på miljøet i en anden stat finder ansøger ikke relevant.

3.13 Påvirkning af jordarealer og jordbund (E1c)

Da stalde, gyllerør, forbeholder og gyllebeholdere er udført i tætte og stabile materialer, vurderes det, at der fra selve husdyrbruget ikke ved normal drift kan ske væsentlige direkte eller indirekte påvirkninger af jordarealer, jordbund eller vandforekomster.

Dyrkning af arealer herunder jordbehandling mm. varetages igennem de generelle regler. Der henvises til beskrivelsen af vandbesparende tiltag under afsnit 3.8.6.

Affald og reststoffer opbevares, så der ikke er risiko for forurening af jord og grundvand.

Tømning af gyllebeholder og spalter foregår med sugekran. Opbevaring af rengøringsmidler og lignede sker forsvarligt enten på fast gulv uden afløb eller i rum med afløb til gyllesystemet. Håndtering af olie sker på fast bund med mulighed for opsamling af spild.

Samlet vurderes det, at produktionen sker på forsvarlig vis, hvor risikoen for forurening af jord og grundvand er minimal.

3.14 Andet om befolkningen og menneskers sundhed (E1c)

Risikoen ved MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i fødevarestyrelsens regi. Det vurderes, at der ikke er nogen særlige forhold på husdyrbruget på Ny Boskovvej 9 eller beliggenheden i forhold til naboer der gør, at der i forbindelse med miljøgodkendelsen skal stilles særlige vilkår i forhold til menneskers sundhed.

3.15 Alternative løsninger og referencescenarie (E1d, F2, F3)

Alternative placeringer har været oppe og vende. Ejendommen begrænses dog med jernbane mod nord og hvis placeringen af de ny bygninger skal give mening og synergi ift. de eksisterende bygninger skal de placeres øst for den eksisterende bygningsmasse. Ansøger mener det er fornuftigt (resursebesparende) at udnytte de eksisterende rammer og ønsker derfor at udvide produktionsarealet i de eksisterende bygninger hvor det giver mening i stedet for at bygge mere nyt end højest nødvendigt.

Den nye stald kunne alternativt placeres på den anden side af vejen, som ansøgt i miljøansøgningen fra 2013. Dette finder ansøger, som er ny ejer på ejendommen, dog ikke hensigtsmæssigt, da han gerne vil

holde bygningsmassen samlet. Det giver også bedst mening for ansøger, at den ny gyllebeholder placeres tæt på ejendommen, så ejendommen stadig vil fremstå som en samlet bygningsmasse. I første omgang blev det undersøgt at placere den ny gyllebeholder længere mod øst på matrikel 650 (nordligste hjørne af matrikel 650), men efter en god sank med naboen på Ny Boskov 5, blev man enige om, at den valgte placering var bedre for alle parter. Alternativ kunne den ny gyllebeholder også være blevet placeret sammen med de to eksisterende gyllebeholder, men hvis gyllebeholderen på sigt skal bruges til biogasgylle, så er det nemmere at komme til gyllebeholderen med lastbil ved den valgte placering.

Den ny platform til ensilage placeres i forbindelse med det eksisterende plansiloanlæg. Pga. jernbane mod nord er der ikke alternative placeringer hvis alt ensilage og foder ønskes placeret samlet.

Referencescenariet i den ansøgte produktion vurderes at være den eksisterende produktion i de eksisterende produktionsbygninger. Godkendelsen anses dog nødvendig for ejendommens videre virke, idet det er nødvendigt at optimere ejendommens indtjening, for at kunne overleve i branchen. Den nuværende kostald lever desuden ikke op til de fremtidige krav i Lov om hold af kvæg og det er derfor nødvendigt med en ny stald der lever op til disse krav. Status i forhold til det omkringliggende miljø er, at der er relativt langt til nærmeste naboer og hverken referencescenariet eller den projekterede udvidelse vil medføre en væsentlig påvirkning af disse. I relation til ammoniak er der langt til særligt sårbare områder og de fastlagte afskæringskriterier overholdes både i referencescenariet og efter realisering af det ansøgte projekt.

3.16 Samspillet mellem faktorer jf. § 4 stk. 6 nr. 5

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af et samspil mellem to, flere eller alle faktorerne:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,
- 4) materielle goder, kulturarv og landskabet

De enkelte faktorer er beskrevet i de foregående afsnit.

Det vurderes, at der ved samspil mellem de oplistede faktorer ikke kan opstå væsentlige direkte eller indirekte virkninger som er større end de virkninger, som er beskrevet under de enkelte punkter 1-4.

3.17 Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker (F8)

Ifølge bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug skal der oplyses om væsentlige direkte eller indirekte virkninger som følge af sårbarhed i forhold til risici for større ulykker eller katastrofer som følge af faktorerne efter nr. 1-5:

- 1) befolkningen og menneskers sundhed,
- 2) biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,
- 3) jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,

4) materielle goder, kulturarv og landskabet,

5) samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4

Det vurderes at risici for større ulykker eller katastrofer på et husdyrbrug med den nuværende og ansøgte placering vil være udslip af gylle fra gyllebeholdere, fx i forbindelse med overpumpning, brud på gyllebeholder eller lignende. I husdyrbrugets beredskabsplan er der en instruks for, hvordan en sådanne situationer skal håndteres.

I beredskabsplanen er også instrukser i forbindelse med brand samt udslip af olie, kemikalier eller lignende.

3.18 Oplysninger om konsulenten

Louise H. Riemann, cand. scient. Landskabsforvaltning, 2008

Tlf.: 73642915 og e-mail: lhri@lhn.dk

Miljø- og naturrådgiver siden 2008 hos:

LHN, Industriparken 1, 6360 Tinglev

CVR-nr. 16342718

3.19 Metode (F6)

Beregningerne af ammoniak- og lugtemission i miljøkonsekvensrapporten er foretaget i husdyrgodkendelse.dk. Forudsætningen for beregning af ammoniak- og lugtemissionen fra stald og lager, tager afsæt i emissionsfaktorerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Beregningen af spredning og afsætning af lugt er beskrevet i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, punkt B. Beregningen af ammoniakspredningen og -afsætningen foretages med sprednings- og afsætningsmodeller udarbejdet af Aarhus Universitet (baseret på standardafsætningskurver fra OML-DEP modellen).

3.20 Referenceliste (F10)

Informationer er indsamlet ved ansøger og driftsansvarlig på ejendommen. Derudover er der indhentet oplysninger på arealinformation.miljoportal.dk og kommunens hjemmeside herunder kommuneplaner mv. Baggrundsviden fra miljøstyrelsen og husdyrgodkendelse.dk indgår ligeledes samt relevante bekendtgørelser bl.a. Husdyrgødningsbekendtgørelsen og Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen.

Klimatilpasninger.dk. [Klimatilpasning - råd og vejledning om klimatilpasning](#)

Klimahandlingsplan 2019 for Læsbækgård.

NOVANA – Det nationale overvågningsprogram. [Det Nationale Overvågningsprogram for Vandmiljø og Natur \(mst.dk\)](#)

Danmarks Miljøundersøgelser. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV – til brug i administration og planlægning. [Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV - til brug i administration og planlægning \(dmu.dk\)](#)

Fødevareministeriet – Bekendtgørelse om Miljøstyrelsens hjemmeside - Luftforureningens påvirkning af mennesker og miljø. [Effekter på mennesker og miljø \(mst.dk\)](#)

Mette Hjorth Mikkelsen, Rikke Albrechtsen, Ole-Kenneth Nielsen og Steen Gyldenkerne – debat indlæg i Altinget.dk (2020): Forskere: Reduktion i drivhusgasser fra landbruget er "tæt knyttet til husdyrproduktion" [Forskere: Reduktion i drivhusgasser fra landbruget er "tæt knyttet til husdyr­produktion" - Altinget - Alt om politik: altinget.dk](#)

Sven G. Sommer et al. Aktuell videnskab 5, 2007: Drivhusgasser og husdyrproduktion. [Drivhusgasser_husdyr.pdf](#)

Marie Münster og Jesper Ahrenfeldt – debatindlæg i Altinget.dk (2020); Forskere: Biomasse kan bidrage til markant klimareduktion i landbruget. [Forskere: Biomasse kan bidrage til markant klimareduktion i landbruget - Altinget - Alt om politik: altinget.dk](#)

4 Konklusion

Ud fra de forhold der ligger til grund for beregningerne samt indretning og drift af ejendommen, vurderes det, at projektet kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøer, herunder påvirkning af naboer, folkesundhed og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området og samspillet mellem disse.

Det vurderes ligeledes, at der ikke er risiko for menneskers sundhed, da lugtgenekriterierne er overholdt og risikoen for vandforurening er sikret ved, at de generelle krav til indretning af stalde- og gødningsopbevaring er overholdt samtidig med at håndtering af husdyrgødning foregår under opsyn. Desuden er der udarbejdet en beredskabsplan.

Ejendommen overholder som udgangspunkt afstandskravene i § 6 og § 8 i husdyrloven. Udvidelsen foregår i eksisterende bygninger samt ved opførelse af en ny stald øst for den eksisterende bebyggelse og det vurderes derfor, at udvidelsen ikke vil være til gene for de omkring liggende ejendomme samt naturen i området. I forhold til udvidelsen i de eksisterende bygninger (C. Gammel kostald og B. Lade/ungdyrstald) søges der om dispensation til de private fællesveje (matrikel 7000h og 701). Da udvidelsen foregår i eksisterende bygninger vurderes det, at det ikke vil få nogen betydning ift. vejene, som reelt opfattes som en del af ejendommen. Ved udvidelsen af det eksisterende plansiloanlæg søges der om dispensation til afstandskravet til naboskel mod nord (ca. 18 m) og ved den ny gyllebeholder søges der om dispensation til afstandskravet på 100 m til sø mod nord. Det vurderes, at der kan dispenseres fra disse afstandskrav, da naboskellet er en gammel jernbane som ikke er i brug og der er derfor heller ikke nogen beboelsesejendomme involveret og hvis der fx skulle ske et kollaps af den nye gyllebeholder, vil det aldrig være muligt for gyllen at løbe til søerne nord for ejendommen pga. hældningen på terrænet samtidig med, at den gamle bane er en barriere i landskabet, som gyllen aldrig ville kunne løbe forbi. Alternative placeringer er behandlet i afsnit 3.15.

Der er lavet beregninger til kategori 1, 2 og 3 natur samt den nærmeste § 3 natur uden for kategori 1, 2 og 3. Ud fra beregningerne vurderes det, at den ansøgte udvidelse ikke vil have væsentligt indvirkning på den omkringliggende natur, da alle beregninger viser, at de overholder de beskyttelsesgrænser der er sat i gældende lovgivning.

Derudover er der også taget stilling til bilag IV arter. På baggrund af kommunens tidligere vurdering i området, vurderes det fortsat, at produktionen på ejendommen ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter eller andre fredede eller rødlistede arter.

Beregningerne viser, at hverken natur beskyttet efter danske nationale regler eller efter EU regler, vil modtage mere ammoniak end de grænser, der er sat herfor i lovgivningen.

Ejendommen overholder også alle krav ift. implementering af de bedste teknikker i staldanlæg, håndtering af gylle, affald, skadedyrsbekæmpelse mm.

Lugtberegningen viser, at lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for samlet bebyggelse, byzone samt enkelt bolig er overholdt, idet den korrigerede geneafstand er kortere end afstanden mellem staldanlæg og hhv. byzone, samlet bebyggelse og nærmeste nabo uden landbrugspligt.

Aabenraa Kommune kan ved fastsættelse af normale driftsvilkår for ejendommen fastholde husdyrbruget på de ansøgte tiltag, samt opsætte vilkår for indgreb såfremt husdyrbruget mod forventning medfører forøgede genere for omgivelserne.

Når det gøres som foreslået, er det ansøgers vurdering, at projektet ikke vil indebære væsentlige virkninger på miljøet. Da det ansøgte projekt lever op til følgende:

- Overholder alle beskyttelsesniveauer for ammoniak og lugt.
- Anvendelse af de bedste teknikker
- Ikke påvirker Natura 2000 væsentligt
- Ikke vil have indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller rødlistet
- Ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier.
- Ikke vil have væsentlig indflydelse på klima
- Ikke vil påvirke menneskers sundhed.

5 Bilag

5.1 Situationsplan

5.2 Afløbsplan

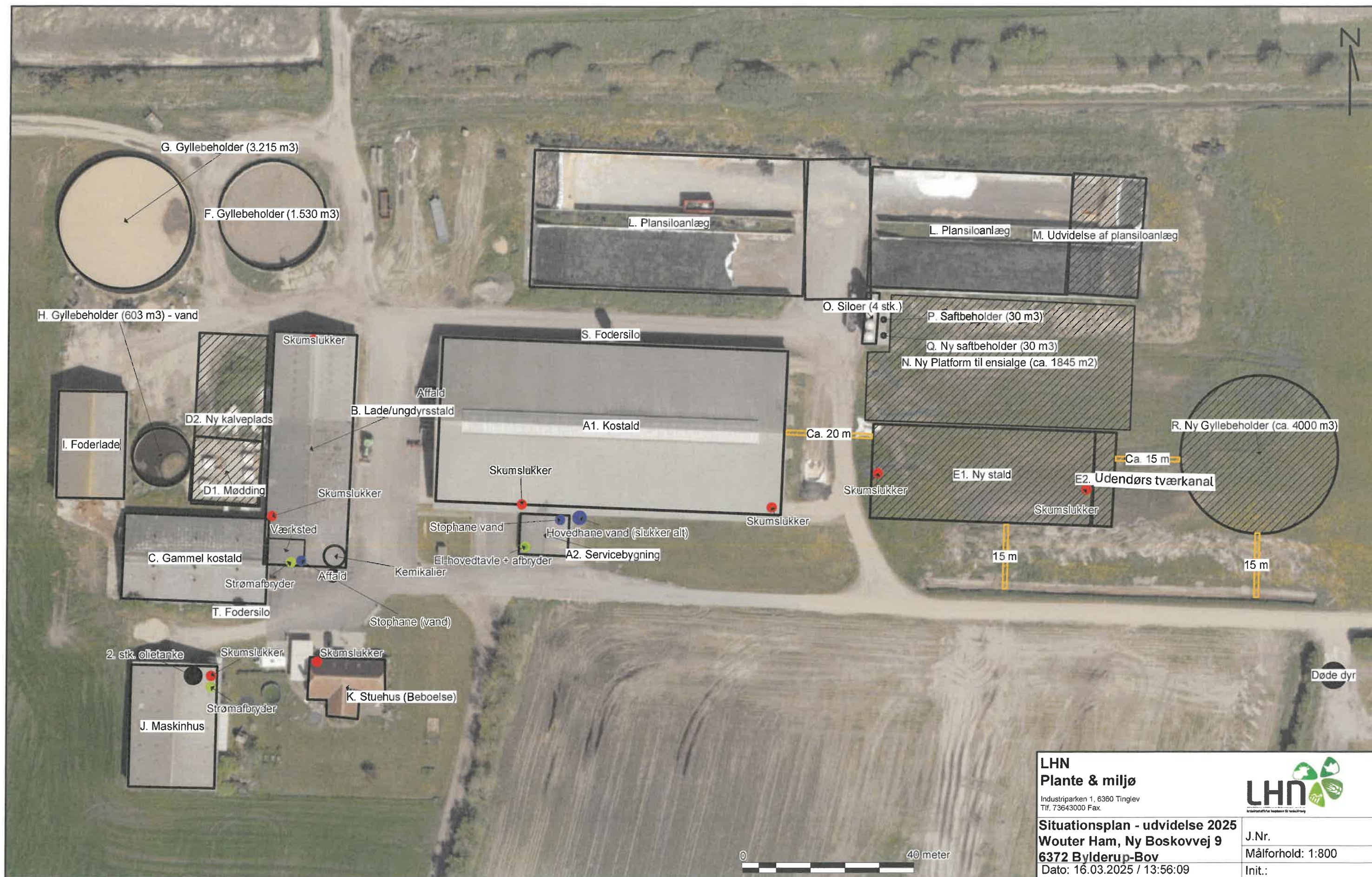
5.3 Skitse produktionsarealer i A. Kostald

5.4 Skitse med produktionsarealer i B. Lade/ungdyrsstald og C. Gammel kostald

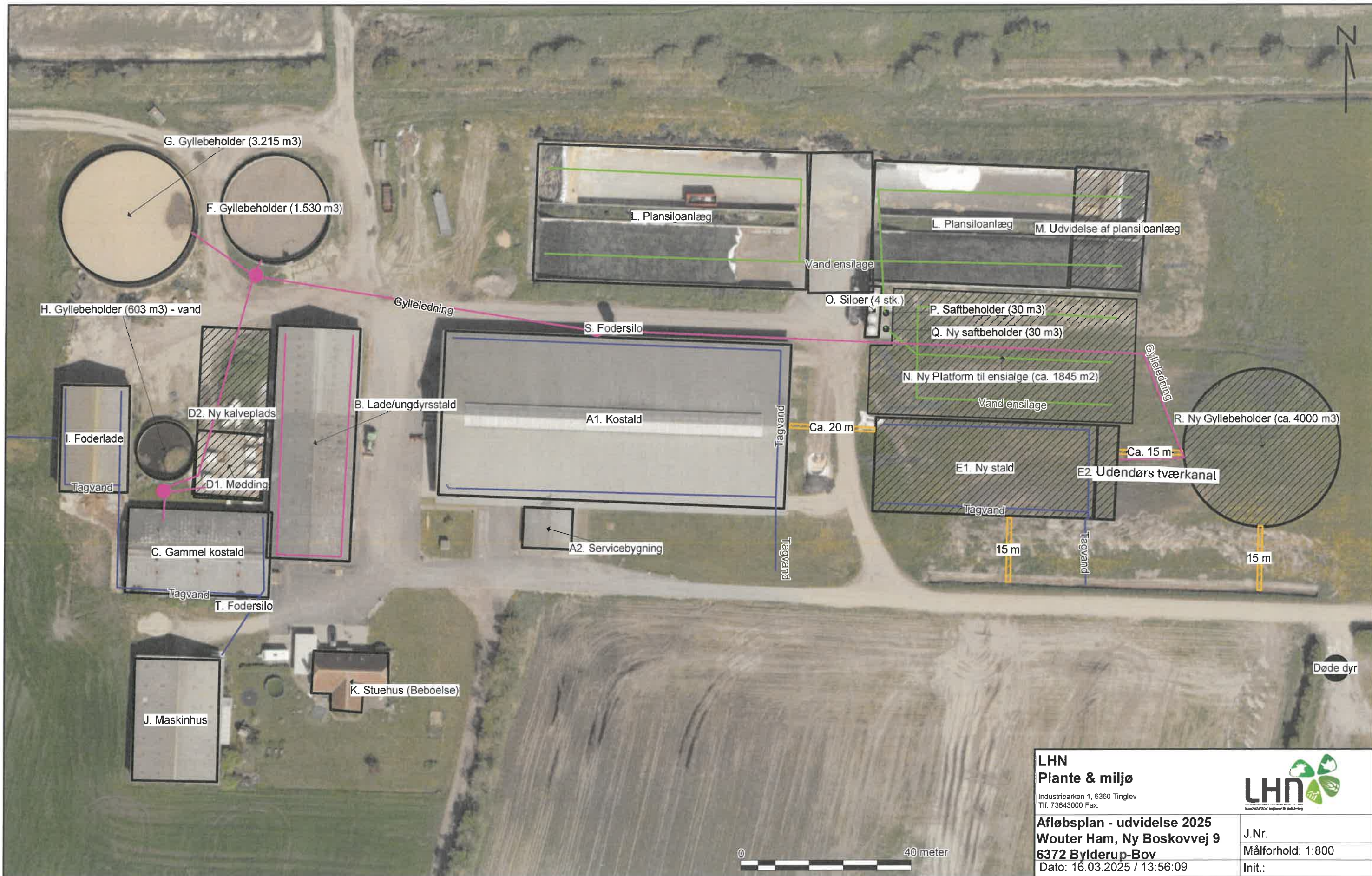
5.5 Beredskabsplan

5.6 Overslag opbevaringskapacitet

5.7 Fuldmagt

LHN Plante & miljø Industriparken 1, 6360 Tinglev Tlf. 73643000 Fax.		 Industriparken 1, 6360 Tinglev Tlf. 73643000 Fax.
Situationsplan - udvidelse 2025 Wouter Ham, Ny Boskovvej 9 6372 Bylderup-Bov Dato: 16.03.2025 / 13:56:09		
J.Nr.		Døde dyr
Målforhold: 1:800		
Init.:		

LHN
Plante & miljø

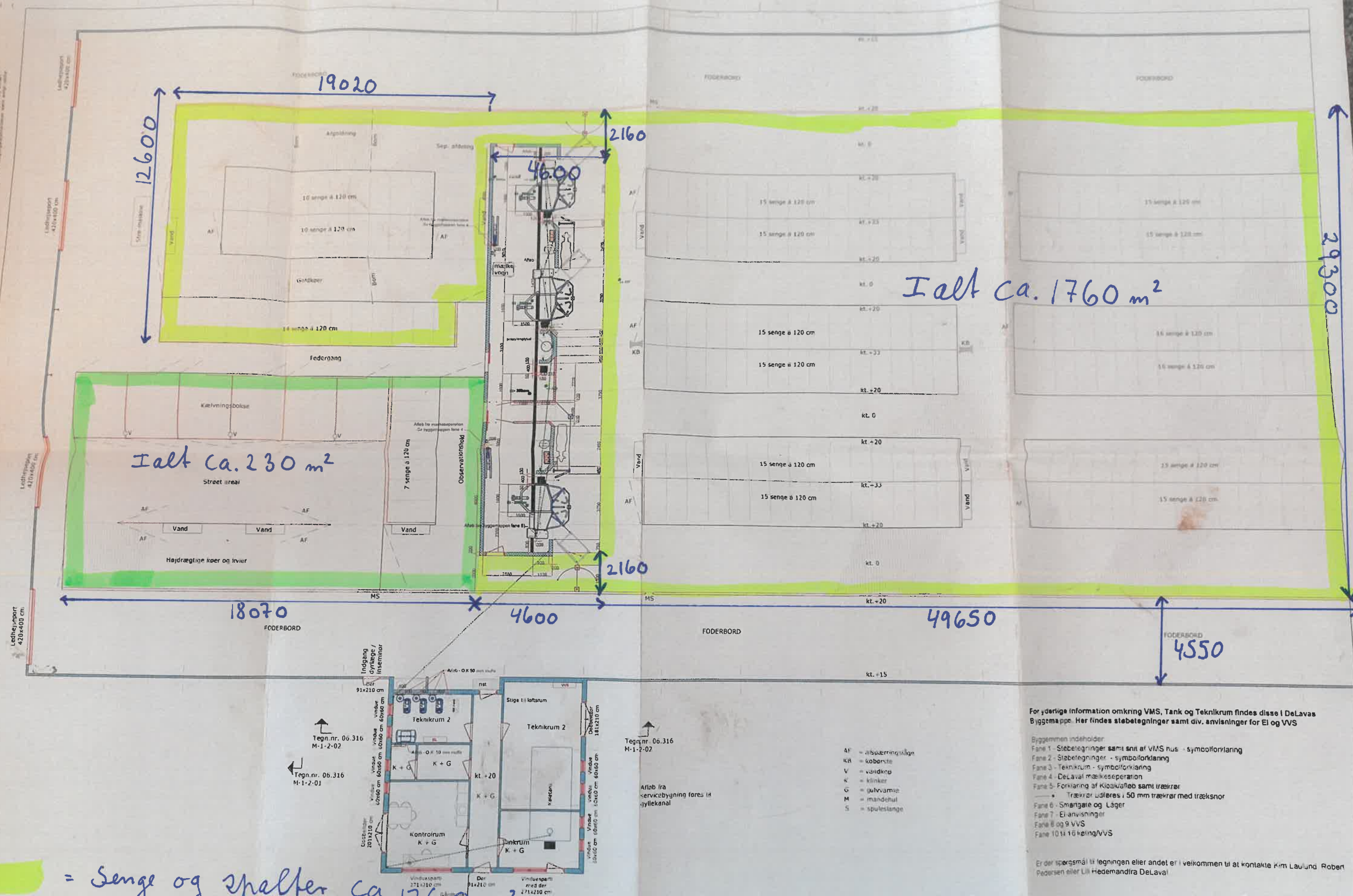
Industriparken 1, 6360 Tinglev
Tlf. 73643000 Fax.

Afløbsplan - udvidelse 2025
Wouter Ham, Ny Boskovvej 9
6372 Bylderup-Bov
Dato: 16.03.2025 / 13:56:09

J.Nr.
Målforskel: 1:800
Init.:

Produktionsareal AI. Kostald

= Seng og spalter ca 1760 m^2

= Dybstrøelse ca. 230 m^2

For yderligere information omkring VMS, Tank og Teknikrum findes disse i DeLavass Byggemappe. Her findes støbetegninger samt div. anvisninger for EI og VVS

Biggemmen indeholder:

- Fane 1: Støbelegninger samt snit af VVS hus - symbolforklaring
- Fane 2: Støbelegninger - symbolforklaring
- Fane 3: Tekniskum - symbolforklaring
- Fane 4: Delaval mærkesoperação
- Fane 5: Forklaring af Kloakfabrik samt trækrør
 - Trækrør udværes i 50 mm trækrør med træksnor
- Fane 6: Smørgørelse og Løjer
- Fane 7: El anvisninger
- Fane 8 og 9 VVS
- Fane 10 til 16 kelling/VVS

Er der spørgsmålet om lejligheden eller andet er i velkommen til at kontakte Kim Lau og Robert Pedersen eller Lili Hedemandira DeLaval.

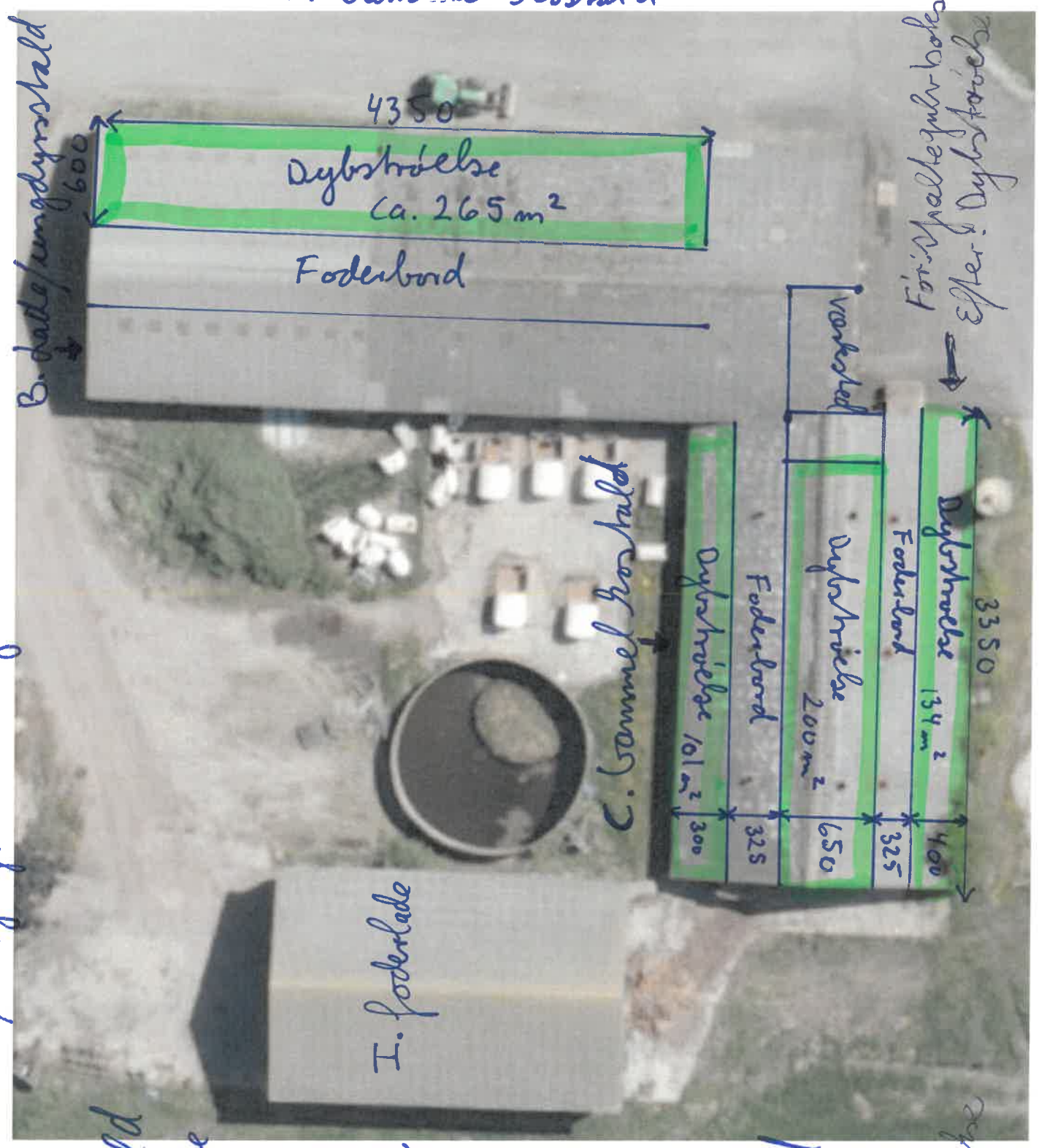
Produktionsarealer B. døde/ungdyrstald og C. Gammel krostald

Produktionsarealer B. døde/ungdyrstald og C. Gammel krostald

B. døde/ungdyrstald
 Nu: Dybstribe
 Ca. 265 m²

Efter/ansøgt
 Stalden ombygges
 og der bliver
 op til 1000 m²
 med dybstribe.
 Endelig placering
 kendes ikke p.t.

C. Gammel krostald
 Nu: Dybstribe
 Ca. 306 m²
 Spaltegulv borte
 Ca. 134 m²
 Dybstribe
 Efter:

Før spaltegulv borte
 Efter: Dybstribe

Overslag opbevaringskapacitet ca. 260 køer + ca. 160 opdræt

Den samlede opbevaringskapacitet for gylle er opgjort til ca. 9855 m³ (1.530 m³ + 3.215 m³ + 4000 m³ + 1000 m³ i kanaler og 110 m³ i fortank).

Den samlede opbevaringskapacitet for dybstrøelse er uendelig, da dybstrøelsen afleveres til biogasanlæg, køres direkte ud, opbevares i markstak eller bruges som flydelag i gyllebeholderen uden fast overdækning.

Fremtidige produktion:

	Antal dybstrøelse (stk.)	ton dybstrøelse	Antal spalter eller fast gulv (stk.)	ton gylle
Ca. 260 køer	30 ¹	492 t	230 ²	7613 t
Ca. 30 småkalve (0-6 mdr.)	30 ³	208 t		
Ca. 130 kvier (6-27 mdr.)	30 ⁴	134 t	100 ⁵	664 t
I alt		990 t		8277 t
Ekstra vand (plansomlæg (5205 m ²) ⁶				5205 t sprinkles ud
Plads til kalvehytter/mødding (ca. 640 m ²)				640 t
I alt til opbevaring		990 t		8917 t

Vandet fra ensilagepladserne samt betonarealerne sprinkles fortsat ud. Vandet fra møddingspladsen ledes til gyllesystemet. Dette betyder, at der er opbevaringskapacitet til ca. 13,3 mdr. Kravet om opbevaringskapacitet er derfor overholdt.

Det forventes at alt dybstrøelse leveres til biogas fremadrettet samt gyllen fra den ny stald.

¹ 16,4 ton gødning pr. ko dybstrøelse hele arealet normtal 2023/2024

² 33,1 ton gødning pr. ko Sengestald med spalter /fast gulv 2023/2024

³ 1,89 ton gødning pr. kalv på dybstrøelse hele arealet 2023/2024

⁴ 4,45 tons pr. kvie (6-27 mdr). dybstrøelse hele arealet 2023/2024

⁵ 6,64 tons gødning pr. kvie (6-27 mdr). sengestald med fast drænet gulv eller spaltegulv 2023/2024

⁶ Der regnes med 1 m³ per m²